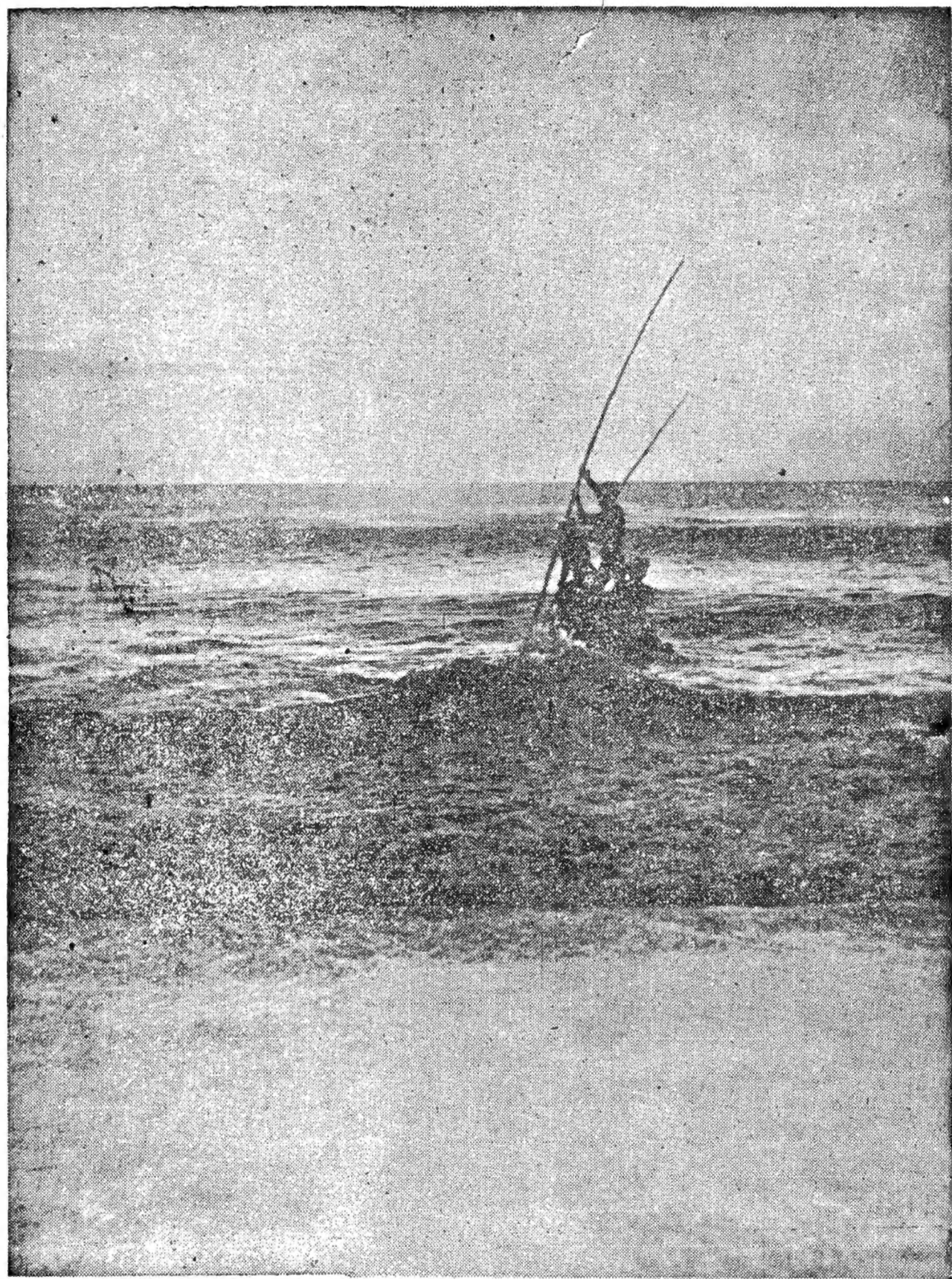

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్రవారపత్రిక

25 నవంబరు
28-5-58

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

పొంగిన అల

—ఫోటో : ఎ. వి. రామమూర్తి.

అమిత సౌందర్యము కొరకు

మీ చర్మమును యౌవనంగాను, ఉల్లాసితంగాను -
పరిశుభ్రంగాను, మనోహరంగాను ఉంచుకొనుడు. సంవత్స
రాంతమున్ను మనోహరమైన సహజ సౌందర్యమును
రూదిగా పొందుదు. "హేజ్ లైన్ స్నో" మీ
చర్మమును చల్లగాను, కాంతివంతముగాను,
సుందరముగా నొనర్చును. ఇది చొర-నిరోధక
సిలులే ప్యాక్ చేయబడి వచ్చుచున్నది.

"HAZELINE' SNOW"

(TRADE MARK)

"హేజ్ లైన్ స్నో" (ట్రేడ్ మార్కు)

బ్లెండ్ వెల్ కమ్ ప్రొడక్ట్స్

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడిపత్రిక 25వ.పై

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 52
సంచిక 40
28-5-58

Founder : K. NAGESWARA RAO

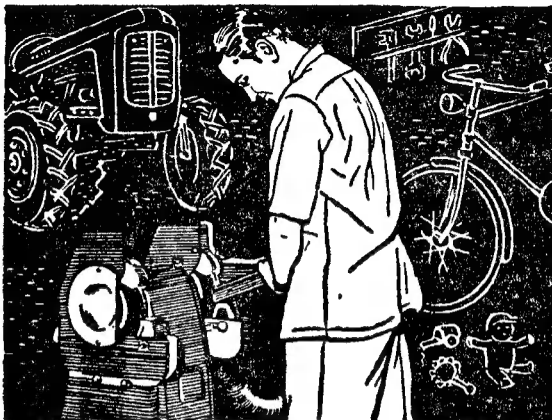
విలంబ జ్యేష్ఠ శుద్ధ దశమి బుధవారం

వి ప యా ను క్ర మ ణీ క

ముఖచిత్రం :	అంతర్భావాలు	— 10	వ్యభిచార నిర్మూలన :	— 88
ప్రసాద్ ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ వారి	విధివిధానం	— 18	ప్రేమ బాధ్యత	— 89
'వీరప్రతాప్' చిత్రంలో	దగాపడిన తమ్ముడు	— 17	గృహలైద్యం: మామిడి	— 40
ప ద్మి ని	అనవాయితీ	— 20	వనితావాణి	— 41
న్యూఢిల్లీ శిఖ	మహాభారతం	— 28	స్వగ్రామీ	— 44
విక్రమార్కు డిమాండ్	కరుణస్వరూపిణిక నకమహాలక్ష్మి	— 27	బాలసాహితీ :	— 45
సింహాసనం	సుబ్ రామ్ ది గ్రేట్	— 28	దై వరీల	— 46
	నక్షత్రభరితాలు	— 81	బెబ్బకు బెబ్బ	— 46
	వనితాలోకం	— 85	మృగరాజు	— 50
			సినిమా	— 50

కార్బోరండమ్ యూనివర్సలు వారి ఉత్పత్తి పరికరములు (Bonded Abrasives) సానరాళ్లు; వదునుపెట్టరాళ్లు, అరుగదీయు రాళ్లు, మెలుగుపెట్టరాళ్లు; గ్రైన్ డిస్కు కాంపౌండు మొదలగునవి.

కార్బోరండమ్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు: "స్వాస్థిక హౌస్" 106, ఆర్మీవియన్ స్ట్రీట్, తెలిహోను; 2941 (4 రై నం) కాధానా; తిరువత్తియూర్, మద్రాసు.

మెన్సర్స్ విలియం జాక్స్ అండ్ కో, లిమిటెడ్.

మెన్సర్స్ స్కాట్ అండ్ పిక్ స్టాక్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్.

మెన్సర్స్ ఎచ్. ఎస్. కాక్స్ అండ్ కో, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

కలకత్తా-1. బొంబాయి-1. మద్రాసు-1. న్యూఢిల్లీ. బెంగళూరు-1. కాన్పూర్.

కలకత్తా-1. బొంబాయి-1. మద్రాసు-1. బెంగళూరు. కాన్పూర్. హైదరాబాద్-(దక్కన్)

24, రామ్ పార్ట్ రో, బొంబాయి. (ప్రత్యేక రకాలకు మాత్రమే)

ఈ గ్రీన్ హిల్స్ గ్రీన్ హిల్స్ ఎవిజ్ రకముల సానరాళ్లు నిలవను.

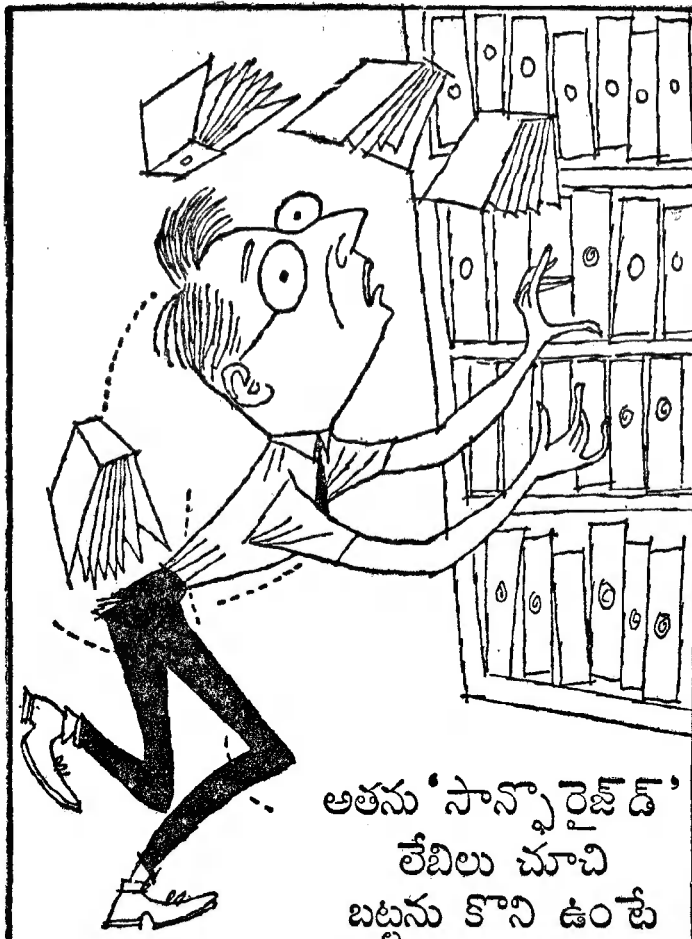
CUZ-33 T.C

ఏ ప్రమాణాలనుబట్టి కూచిపూడి నాట్యం సశాస్త్రీయమైనది కాదన్నారు?

భారతదేశంలో ఆర్యులు స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకొంటానికి పూర్వమే ఇక్కడి ప్రజలలో సహజంగా కొన్ని నాట్య సంప్రదాయాలు నెలకొన్నవి. ఆర్యులు తమ సంస్కృతిని, విజ్ఞానాన్ని ప్రజలలో ప్రచారం చేశారు. బ్రాహ్మణములు, ఉపనిషత్తులు, సంహితలు, పురాణములు, భరతి నాట్యంతోనే ఆర్యుల సంస్కృతికి నిదర్శనాలు. ఆర్యద్రవిడ సంపర్కంవల్ల ఇవి ప్రజలలో వ్యాపించినవి. నాట్యకళ మొదట దేశంలోకంటే ఉదయించింది. దేశీయ దీన్ని ఒక ఉదాత్తమైన వివేచనగా ఉద్దేశించారు. క్రమేపీ భరతనాట్యం, ఆర్యులవల్ల జంబూ ద్వీప వాసులైన భారతీయులకు చేర్చబడింది. నాట్యకళకు ప్రమాణం భరతముని చెప్పిన నాట్యశాస్త్రం, ఆ వెనుక కాలంలో నందికేశ్వరుడు వ్రాసిన ఆభినయదర్పణం, ఆభినవ గుప్తుడు రచించిన భరతనాట్య శాస్త్ర విమర్శగ్రంథం. ఈ నాట్యానికి లక్ష్య ప్రమాణగ్రంథాలు. నాట్యశాస్త్రంలో భరతమునిరసము. భావము, ఆభినయము, గర్భి, వృత్తి, ప్రవృత్తి, సిద్ధి, స్వరము, ఆటో ద్విగము, గానము, రంగము, అనే పదకొండు విషయాలు వివరించారు. అప్పటికి ఆలంకారికులు అంగీకరించిన ఎనిమిది రసములు, 49 భావములు, నాటికాంగిక వాచికాహార్యభినయ విధానాలు, నాట్యభినయంలో రెండు ప్రసిద్ధ సంప్రదాయములైన ధర్మి, లోకధర్మి, నాట్యశ్రీయములైన నాలుగు వృత్తులు, దేశాచారములైన అవంతి, దాక్షిణాత్య, పాంచాలమధ్యమ, ఓడ్రమాగధి సంప్రదాయాలు, దైవసంబంధమైన, మానవీకమైనసిద్ధులు, సప్తస్వరాలు, లక్షణాన్వితమైన జంత్రివాద్యాలు, గానాలు రంగ వివరాలు ఈ నాట్యశాస్త్రంలో ఆయన సృష్టికరించాడు. ఇలాంటి ఉత్కృష్టమైన నాట్యకళకు ఉపాంగములైన జ్ఞాన శాస్త్రము, శిల్పము, గానము మొదలైనవి అనేకంగా వున్నవి. ఇవన్నీ విశాలము, అగాధము అయినవి. అంగువల్లనే నాట్య అంత్యమును చేరటం దుర్లభముని భరతముని తెలిపాడు. సదాశివుడు, చతుర్ముఖులవ్యా, శివుడు, పార్వతి, రంభ, దుర్గ దేవి, భరతుడు, అంజనేయుడు, అర్జునుడు, రావణాసురుడు, నందికేశ్వరుడు, కోహలుడు, దత్తీలుడు, బాణాసురుడు, ఉపాకన్య మొదలైనవారు నాట్య ప్రమాణి

కులు. కోహలీయం, దత్తీలం, నందికేశ్వరుని ఆభినయ దర్పణం, స్వరరత్నావళి, కళారత్నాకరం, మారుతీయం, అనే నాట్య శాస్త్ర గ్రంథాలు, నాట్యకళకు లక్ష్య ప్రమాణాలు. కాని పెన తెలిపిన నాట్య ప్రమాణములు చేసిన వృత్తి, వృత్తిప్రయోగాలను వివరించే వ్రాచిన చిత్రపులు గాని, శిల్పాలు గాని, మనకు లభించినవి చాలా తక్కువ. వీటి వల మనం తెలుసుకోగలిగిన అంశములకంటే తెలియనివే అనంతంగా ఉన్నవి. భరతుని నాట్య శాస్త్రం ప్రచారంలోకి తుమ్మలపల్లి సీతారామారావు వచ్చిన పది శతాబ్దాల కాలంలో నాట్యకళ పొందిన పరిణామాన్ని గురించి గాని, వెలువడిన లక్షణగ్రంథాలను గురించి గాని తెలిపే నిదర్శనాలు మనకు లభించలేదు. ఏ శాస్త్రపరిణామ చరిత్రనైనా సమగ్రంగా సేరించటానికి కృషిచేయకుండా, దాని తరమాన స్వరూపాన్ని నిర్ణయించటం ఎంత మేధావులకైనా అలవికాని పని. అలాంటి నిర్ణయం శాస్త్రవిహితమనీ, నిర్దుష్టమనీ చెప్పటం కష్టం. కొన్ని వందల సంవత్సరాలకాలం, నాట్యకళ రాజులచేతను, దివిగలచేతను, ఉన్నత వంశీయులచేతను మనదేశంలో విశేషాదరం పొంది గౌరవించబడింది. మన దేశాన్ని పాశ్చాత్యులు పరిపాలించిన కాలంలో, ఆనాటి విద్యాధికులు నాట్యకళకు నీచత్వం ఆపాదించినారు. అనువంశికంగా నాట్యకళలో శిక్షణపొందిన దేశవాసీలు దేశాలయ వృత్తులు మానుకొనినారు. రాజసభా గౌరవం పొందిన భరతశాస్త్ర విద్యాపారంగతురాలు రామభద్రమాంబ, కవయిత్రి, గాయనీమణి, మద్దుపల్లిని మొదలైనవారు ఆంతరించినారు నాట్యకళారాధకులైన దేశవాసీలలో ఏర్పడిన నెరికపతనంవల్ల నాట్యకళ హేయంగా చూడబడింది. జాతీయ చైతన్యం అన్ని రంగాలతోపాటు నాట్యకళా పునరుద్ధరణలో కూడా కనిపించింది. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన మొదటి దశాబ్దంలో మన కళాకారులు, తమవిశేష పరిజ్ఞానాన్ని

విశ్వజనీనం చేయాలనీ, ఈ కళలకు మానవ జీవితానికిగల సంబంధాన్ని మానవ జీవిత ఆదర్శాన్ని కళాసంయోగ మూత్రం ద్వారా ప్రపంచానికి వెల్లడించాలనీ కాంక్షిస్తున్నారు. దేశంలోని విభిన్న ప్రాంతాలలో అనేక వందల సంవత్సరాల నుంచీ అనువంశికంగా ఆభ్యశిస్తున్న శాస్త్రవిహిత నాట్య సంప్రదాయాలను పరిశీలించి, ఒక నిర్దిత ప్రమాణం నిర్ణయించేసి, వివిధ సంప్రదాయాల్లోని విశిష్ట గుణాలను ప్రస్ఫుటం చేయటానికి, సంఘటిత విధానం నిర్ణయించటానికి సంగీత నాటక అకాడమీ ఇష్టం వున్నది. దీని ప్రత్యక్ష ఫలితంగా ఇటీవల ఢిల్లీలో దాన్సు సెమినార్ జరిగింది. ఈ ఉదయనా జరిపిన చర్చలను అనుసరించి సంగీత నాటక అకాడమీ కథాకారి, కథక, మణిపురి, భరత నాట్య సంప్రదాయాలు సశాస్త్రీయములని గుర్తించింది. ఆ వెనుక అకాడమీ వెలువరించిన పత్రికా ప్రకటనలో కూచిపూడి, బడిస్సీ, భాగవత మేలాలాంటి మరికొన్ని నాట్య సంప్రదాయాలను సశాస్త్రీయనాట్య సంప్రదాయాలుగా గుర్తించ లేదని ప్రకటించింది. ఏ నాట్య సంప్రదాయం శాస్త్రవిహితమైనదో కాదో నిర్ణయం చేయటానికి పూర్వం సశాస్త్రీయమైన నాట్యం ఏదో తెలియాలిదా? భరతముని నాట్య శాస్త్రం ప్రచారంలోనికి వచ్చిన అనంతరం, అనేక శతాబ్దాల కాలంలో వెలువడిన నాట్య లక్షణ గ్రంథాల పరిశీలన జరుగలేదు క్రీ.పూ. 12 వ శతాబ్దంలో రెడిగాజుల పాలనలో గజ సాగకుడైన జయపురి నాయకుడు రచించిన వృత్తిరత్నావళి ఇప్పటికీ తంజావూరు సరస్వతి మహాలలో తాటాకు పత్రాలలోనే పడివుంది దీనిని లోకానికి వెల్లడించే కృషిని రెండు సంవత్సరాలనుంచి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం చేస్తున్నప్పటికీ ఇంతవరకు ఆ గ్రంథాన్ని లోకంమానే అదృష్టం కలుగలేదు. సశాస్త్రీయ నాట్య లక్షణాలు ఏదో, వాటి పరిణామ శీలాత్మకమైన చరిత్ర స్వరూప మెట్టిదో తెలుసుకోకుండా, ఏ సంప్రదాయాల్లోని ఏయే లక్షణాలనుబట్టి ఆయా సంప్రదాయాలు సశాస్త్రీయములని నిర్ధారణ చేయగలము? సరస్వతా అంగీకరించిన శాస్త్రీయ నాట్య సంప్రదాయాల్లో

అతను 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు చూచి బట్టను కొని ఉంటే బాగుండేది!

దుస్తులు క్రుంగిపోయే బాధను తప్పించుకోండి! మీరు మాత్రం బట్టలకు లేబిలు కాయడం అన్న దుస్తులను కొనుగోతుకు వాటి మీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' ('Sanforized') లేబిలును చూడాలని తప్పక జ్ఞాపకముంచుకోండి. 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలుగల బట్టలతో కట్టిన దుస్తులు దాం సార్లు ఉరికినా కూడ దాంనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవని మీరు నమ్మువచ్చును!

లేబిలు మీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్'

గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు దాంనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

వివరములు : 'సాన్ఫోరైజ్డ్' సర్వీస్, 85 మెరీన్ డ్రైవ్, బొంబాయి 2

రిజిస్టర్డ్ లేబిలుగల 'సాన్ఫోరైజ్డ్' అనే క్రేడు మార్కునకు అధికారమైన క్లౌన్. పివాడి అండ్ కంపెనీ ఇన్ కార్పొరేషన్ (ప్రసిద్ధిపైన బాల్కన్ కో యు.ఎస్.ఎ.లో సంస్థాపితము) వారిచే క్రమబద్ధమైనది. ఈ కంపెనీ యొక్క కచ్చితమైన ప్రమాణములకు తగినట్లుగా క్రుంగకుండా ఉండే బట్టలమీదనే 'సాన్ఫోరైజ్డ్' క్రేడు మార్కు చేయబడు అంగీకారము ఉన్నది.

ఏ ప్రమాణాలను బట్టి?

ధరరముని నాట్య శాస్త్రంలో వివరించిన లక్షణాలు, అవసరకాలంలో నాట్య ప్రామాణాలు అంగీకరించి స్వీకరించిన దేశీయ పద్ధతులు ఎంతవరకు వున్నవి? అకడమీ జరిపిన చర్చలలో సకాశ్రియమని అంగీకరించని కూచిపూడి నాట్యములోని శాస్త్ర విహిత లక్షణాలను ఉదాహరణ పూర్వకంగాను, ప్రయోగం రూపంగాను నిరూపించగల శాస్త్ర పరిజ్ఞానము, ప్రయోగ కళిలముగల వారెవరెనను చర్చలలో పాల్గొన్నారా? కూచిపూడినాట్యం, సకాశ్రియం కాదని చేసిన నిర్ణయం, నాట్య శాస్త్రస్వరూపం తెలియనివారు చేయవలసిన నిర్ణయం.

అసలు నాట్య స్వరూపం, మరుగుపడిన పరిస్థితులలో చేసే నిర్ణయం సరి అయినది కాదు. సకాశ్రియ నాట్య సంప్రదాయములని సంగీత నాటక అకడమీ గురించిన వాటిలోకంటే కూచిపూడినాట్యములో శాస్త్ర సంప్రదాయ లక్షణాలకు గా కనబడుతున్నవి. కూచిపూడి నాట్య సంప్రదాయం ఎంతవరకు శాస్త్ర సమ్మతి మయినదో తెలుసు కొనటానికి, రమారమి అయిదు శతాబ్దాల దేశీయత, సాహిత్య ధారములు, ప్రాచీన దేవాలయాల శిల్పములు లెప్పగా తోడ్పడగలవు. కూచిపూడి నాట్య ప్రయోగాలలో శివ సంప్రదాయలక్షణాలను నిరూపించటానికి, తార్య త్రికంలో విరిగిగల అసామాన్యమైన ప్రతిభను స్ఫూర్తకంచేయటానికి, తిరంగములు, అవ పడులు, పదములు, శబ్దాభివ్యయం, స్వర జతులు చాలును. వీరి ఆహార్యవిధానం కూడా, ప్రత్యేక విశిషితను సంతరించుకొని, ఊపజ్ఞ సమున్మితమైన వీరి భూగోళ విజ్ఞాన మునుచెదజల్లుతుంది. ఉదాత్తగుణపూరితమైన శివతార్యత్రికమును కేవలం ఆహార్య ఆంగీకృతమయంగా మాత్రమే ప్రదర్శించటం దా నానా భావవినయ వ్యంజితములు, శాగంగ సత్వోపేతములు, అయిన స్థాయిభావము లను, గుమనములైన ప్రేక్షకులు ఆ స్వాధించి చూర్ణము పొందునట్లు చేయగలిగిన నాట్యప్రయోగమే సకాశ్రియమైనది.

సంగీతనాటక అకడమీ సకాశ్రియ నాట్య సంప్రదాయములని గుర్తించిన వాటిలోకంటే ఈ లక్షణములు కూచిపూడి నాట్యంలో ఎక్కువగా కనపిస్తున్నవి. అంతేకాదు. కూచిపూడినాట్యమును తెలుగు దేశంలో కూడా కూచిపూడి ధరరనాట్య మనే పిలుస్తున్నారు. ధరరముని నాట్య శాస్త్రంలో చెప్పిన లక్షణాలు శివపూర్వకంగా అనుసరిస్తూ పండితకళిర ప్రాకమైన అభినయదర్పణాన్ని లక్ష్యంగాపెట్టుకొన్న ఈ నాట్య సంప్రదాయం శాస్త్రీయమైనది కాదని సంగీత నాటక అకడమీ చేసిన నిర్ణయం తెలుగుదేశపు నాట్యకళకు తీరని అపకారం చేస్తున్నది.

స్వ్యాధిల్లి లేఖ

కాంగ్రెసు వాదులకు కర్తవ్య బోధన

గత వారమునా పత్రికలలో కాంగ్రెసు పతాక కిరీటం కెక్కింది. వాస్తవానికి వారల్లో అధికభాగం కాంగ్రెసుకు సంబంధించినవే. ఎంతటివారికైనా ఆత్మవిమర్శ, హృదయ పరిశోధనా అవసరం. కాంగ్రెసు వాదులు గతవారము ఢిల్లీలో సమావేశమై సరిగా ఇదేమి చేశారు. ప్రధాని నెహ్రూ తన మనస్సులోవున్న విషయాన్ని అతిస్పష్టముగా, నిర్మోహమాటంగా కాంగ్రెసు సహచరులకు తెలియజేశారు. తమ హృదయావేదనను వ్యక్తపరిచారు. దేశ సమైక్యతను సుసంఘటితం చేయాలన్నది ప్రధాని నెహ్రూ ప్రసంగాలలోని ప్రధానాంశం. కాంగ్రెస్ లో వున్న చిచ్చుబుడి మనస్తత్వం వారు కూడా ప్రస్తుత దేశ పరిస్థితులపై తమ మనోగత భావాలను గురిగానే వెల్లడించగలిగారు!

ఈ చిచ్చుబుడి వరానికి చేందిన ఆచార్య పదల భోరణిమానే ఆంధ్రానీకుడైన సిరిపై ఒకానొకప్పుడు ఒకరు వ్రాసిన పద్యంలోని చరణాలు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి:

“మాడు పదులు ముప్పదేండు
అబ్బ! ఎంత నిరాశ! ఎంత నిస్పృహ!!
వచ్చి చావడీ పెద్దల విరమణ
అందుకే నేగా ఈ ఆనంత నిరీక్షణ!...”

కాంగ్రెసులోని ఆవేశపరులైన యువకుల సంఘటితమైన సరిగా ఇలాగేవుంది. ఇక్కడ కూడా వారు కొరుకున్నట్లు పెద్దలు పదివల సుంచి విరమించడం లేదు. తిక్కెరితంగా వారికి ఒకటే నిరాశ! ఒకటే నిస్పృహ!

ప్రధాని నెహ్రూ పదవీ విరమణ చేస్తాడనే సరికి దేశవ్యాప్తముగా చెలరేగిన రకరకాల ‘బుందగానం’ లో ఆచార్య వినోబా భావే కంఠస్వనికూడా వినిపించింది. అరవై ఏళ్ళో వయస్సు చాటింది అనగానే రాజకీయ వేర్ల పదవీ విరమణ చేసే తీరాలని ఆచార్య భావే సూత్రీకరించారు. ప్రధాని నెహ్రూ ఇప్పుడుకూడా మూడేళ్ళకిరీటే పదవీ విరమణ చేసి వుండవలసిందిని వారు అభిప్రాయ

పడ్డారు. ఈ సూత్రీకరణ విలోపానే దృష్టిలో ఒక్క ప్రధాని నెహ్రూకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. భారత రాష్ట్రపతి విషయంలో వారేమీ చెప్పలేదు. పోస్టేండ్—ఇదంతా వేరే గొడవ—ఇంతటితో వదిలేద్దాం.

* * *
అఖిల భారత కాంగ్రెస్ వేదికమీది

శ్రీ కృష్ణ [ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

సుంచి ప్రధాని నెహ్రూ అటు అతివాదులైన కమ్యూనిస్టుల మీదా, ఇటు మతవాదులైన మతవిమర్శకులమీదా కూడా గట్టి విమర్శ విసిరారు. అల్పసంఖ్యాకులకు ముఖ్యంగా ముస్లింలకు తగిన రక్షణ సదుపాయాలు కలిగించలేక పోతే ప్రజాస్వామ్యం నిర్వహ్యం

ముఖ్యమంత్రి సంజీవ రెడ్డి
మే 19.న విరి 46 వ జన్మదినోత్సవం
వైభవంగా జరిగింది.

జనమవుతుందని వాద్యరిక చేశాడు. నేతలలో ఉగ్రభావనకూడా సముచిత పరిగణన ఇచ్చి తీరాలని ధర్మప్రబోధం చేశారు.

ఈ సందర్భంలో మనం ఒక విషయం గుఱంచుకొని తీరాలి. పాకిస్తాన్ స్థాపన కోసం జరిగిన పోరాటాలన్నీ అలహాబాదు, లక్నో విశ్వవిద్యాలయాల క్షేత్రాల గాలిలోనే జరిగాయన్న జే ఈ విషయం. అధిక సంఖ్యాకవరం అల్పసంఖ్యాకులను స్వాధీన దృష్టితో చూడలేకపోయినందువలనే, చూడడానికి నిరాకరించినందువలనే కానవ సభలలోనూ, ఇతరత్రాను మతసంబంధమైన ప్రాతినిధ్యాన్ని ప్రవేశపెట్టవలసి వచ్చింది. పాకిస్తాన్ లోనూ, ఇతర కానవసభలలోనూ నేను అధిక సంఖ్యాకులతోవున్న పక్షం రేపు అల్పసంఖ్యాకులం కలదిగా మారిపోవచ్చు. మత సంబంధమైన అల్పసంఖ్యాక వర్గాలలో ఆ విధమైన మార్పు ఎప్పటికీ రాను. మతద్వేషాన్ని తమకు స్వాధీనం చేసుకుంటున్న ముస్లింలు 1910 వరకూ నిరీక్షించారు. అంతకు మించి నిరీక్షణ వారికి ఆ సందర్భము వినిపించింది. అంతటితోనే మతప్రాతినిధ్యం వచ్చింది. దాని పర్యవసానంగా దేశ విధజన జరిగింది. ఈ గుఱవాచాన్ని మనం మరచిపోవామన్నా మరచి పోలేము.

అయితే, ఇక్కడ మరొకవిషయం కూడా లేకపోలేదు. అల్ప సంఖ్యాకులపట్ల అనవసర భావాన్ని ప్రదర్శించడమన్నది అసలు ముస్లింలవద్దనే ఇతరులు నేర్చుకున్నారేమో ననికూడా అనిపిస్తుంది. వివిధ ముస్లిం రాజ్యాలులోనూ అల్ప సంఖ్యాకులైన అన్య మతములు ఇదివరలో పడరానిపాటు పడ్డారు; ఇప్పటికీ పడుతున్నాడు.

మొత్తంమీద ప్రధాని నెహ్రూ కాంగ్రెస్ సహచరుల సమక్షంలో అల్పసంఖ్యాకుల విషయమై ముందరించడం మంచిదే అయింది. అల్పసంఖ్యాకవరాలకు స్వాధీన సమకూర్చడమన్నది ప్రతి ప్రజాస్వామ్యం

★ న్యూ డిప్లీ లెఖ ★

లోనూ ప్రధాన లక్ష్యంగా వుండాలి; దీన్నే వరూ కొదవలేదు.

* * * భారత దేశంలో ప్రకారంగా వుంటున్న మహమ్మదీయులలో పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కొంత కలవర పాటును, అస్తి రక్షణను రెచ్చగొడుతూ వస్తున్నది. అక్కడి పాలకులకు ఇదొక అర్థంలేని రాజకీయ వివేచనయింది. ఈ భర్త పన్నాలు చేప్పే పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమే పశ్చిమ పాకిస్తాన్ లో ఒక్క హిందూ పురుషుని తలకు వేసి చంపింది; ఇప్పుడు తూర్పు పాకిస్తాన్ లో కూడా అదే పనిచేస్తున్నది. సహజ సిద్ధంగా పాకిస్తాన్ లో తమతమ నివాసాలలో హాయిగా వుండవలసిన ఈకొండీకలూక తండోపతండాలుగా వచ్చిపడేసరికి దీని పునరావాస సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేయడంలో దేశం ఆలస్యపడుతున్నది వోయింది! అక్కడ పాకిస్తాన్ లో తమను ముస్లిం అధిక సంఖ్యాకులు పెట్టిన యమయారినలను, వివాదాభిల వివేచనకి ఇక్కడ హిందువుల మనస్సులు కూడా వికలమైపోయిన మాట వాస్తవం.

* * * హిందువులపై పెద్దపెట్టన 'మత యుద్ధం' సాగిస్తామని పాకిస్తాన్ నాయకులు ఆసందర్భంగా తిరిగి ఏవేవో కేళు, బొబ్బలు పెడుతున్నారు. అందుచేత తమ ఇరుగుపొరుగునవున్న ముస్లింల విషయమే ముస్లిం మతము, ముఖ్యంగా హిందువులు జాగ్రత్త వహించివుండవలసిన సమయమిది.

భారతదేశంలోవున్న మహమ్మదీయులకు భారతదేశంపట్లవున్న భక్తి ప్రపథులను కించపరచిన అవసరం లేకపోయినప్పటికీ, పాకిస్తాన్ నాయకులు హెచ్చరిస్తున్నట్లు మతయుద్ధాన్నే ప్రారంభిస్తే, ఇక్కడి మహమ్మదీయుల వైఖరి ఎలా వుంటుందనే విషయాన్ని ఉహించవలసిందేగాని, ఇద

విధిమని చెప్పలేము. పాక్ నాయకులు తమూ భారత ముస్లింల ప్రసక్తి తీసుకు రావడంవల్లా, వారికి ప్రాదేశికమైన ఒక ఉపప్రతిపత్తి కలగజేయడానికి ఆ నాయకులు ప్రయత్నిస్తుండడంవల్లా దేశంలో ముస్లిం మతములకు ఒకవిధమైన వివ్యాభావం కలగడం సహజం. ఇందుకు ఒక ఉదాహరణగా తీసుకుందామని భారతదేశంలోని ముస్లింల యోగక్షేమాల ప్రసక్తిని సాదీఅరే బియారాజా తీసుకు రావలసిన ప్రమేయ మేమున్నది చెప్పండి?

పాకిస్తాన్ లో వున్న హిందువుల యోగక్షేమాల విషయమే ఏ నేపాల్ రాజ్ ప్రమేయం పెట్టుకున్నాడనుకోండి; అప్పుడు సంకుచిత మతతత్వ భారజీ ప్రదర్శిస్తున్నారని వారిని ఆడిపోయిమా? తమ వ్యవహారాలలో సాదీ అరే బియారాజా అవసరంగా జోక్యం కలగజేసుకుంటున్నందుకు భారతీయ ముస్లిం నాయకులు ఆక్షేపణదీ ప్రకటించకపోవడం కొంతవరకు ఆందోళన కలిగించకపోదు.

* * * దేశంలో వున్న కొన్ని ఉర్దూ పత్రికలు నిరాధారమైన అధునిక కల్పనలను వార్తలుగా ప్రకటిస్తుంటే, పాకిస్తాన్ పత్రికలు ఆ నిరాధార వార్తలనే పునర్ముద్రించి భారతదేశంవూడ దుమ్ము తూర్పారపట్టడం జరుగుతున్నది. దీన్నికూడా దేశంలో వున్న ముస్లిం పెద్దలు ఖండిస్తున్నట్లు కనబడదు. హిందూ మతసంస్థలను ఖండించడంలో కాంగ్రెస్ ఎన్నడూ సంకోచించలేదు. వాటితో పాటు అసంభవమని అనేక సందర్భాలలో జాతీయ కాంగ్రెస్ సంస్థ స్పష్టపరిచింది. ఆ కాంగ్రెస్ జమాయత్ - ఊల్ ఉలేమాతో (ముస్లిం మతసంస్థ) అన్ని విధాలా సహకరించి పనిచేస్తున్నది. దీన్ని ముస్లింల ఏకైక సంస్థగా పరిగణించడమే గాక దీని సభ్యులైనవారికే కేంద్ర మంత్రిమండ

లిలో స్థానం ఇస్తున్నది. ఈ విషయాన్ని కూడా ముస్లింలు గ్రహించి వుండాలి.

* * * దేశభక్తి విషయంలో బ్రిటిష్ వారివద్ద మనం నేర్చుకోవలసిన విషయాలు అనేకం వున్నాయి. మన దేశాన్ని పరిపాలిస్తున్న రోజుల్లో ఇక్కడి బ్రిటిష్ వారు బ్రిటిష్ యాజమాన్యం క్రిందనడిచే పెద్ద దుకాణాలలోనే తమకు కావలసిన వస్తునామగ్ని కొనుక్కునేవారు; ఆ దుకాణాలలో మామూలు దుకాణాలలోకంటే ధరలు ఎక్కువని తెలిసికూడా వాళ్ళు ఆ విధంగా చేసేవారు.

సరిగా ఇకలాంటి చిన్న సంఘటన ఒకటి ఈ మధ్య జరిగింది. బ్రిటిష్ వార్తాపత్రికలు కొన్ని తమ తరపున మనదేశంలో ప్రాతినిధ్యం వహించడానికి బ్రిటిష్ యాజమాన్యం ఒక బ్రిటిష్ సంపాదకుని అధ్యక్షాధ్వన న్యూఢిల్లీ నుంచి వెలువడే ఒక పత్రికలో పనిచేస్తున్నవారిని నియమించాయి. నియమిస్తే ప్రమాదమేమిటనే సందేహం వస్తుందేమో! బ్రిటిష్ యాజమాన్యం మనదేశంలో నడుస్తున్న ఆ పత్రిక ఇక బలీయమైన కీకగా తయారై తీరుతుంది. ఎందుచేతనంటే మన దేశీయుల మన సత్వం ఆలాంటిది!

దేశం స్వతంత్రం కాకముందు కాంగ్రెస్ వాదులలో కొందరు జిల్లా కలెక్టరైన ఒక ఆంగ్లేయుడు తమ తొలి కరచాలనంచేస్తే సంతోషంపట్టలేక ఉబ్బి తబ్బిబ్బయి పోయేవారు. బ్రిటిష్ పాలకులు నిచ్చి మించినా మనవారికి ఇంకా ఈ మన సత్వం వదలలేదు. బ్రిటిష్ యాజమాన్యం దేశంలో నడుస్తున్న పత్రికలో తమనుగరించి ఒక మంచినూట ఎప్పుడు పడుతుందా అని వీరు నిరీక్షిస్తుంటారు. ఇకమీద ఈ ఢిల్లీ పత్రిక మన వారికి ఇందుకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. దేశం స్వతంత్రమైంది; ఎవరు ఎవరైనా తమ ప్రతినిధులుగా నియమించుకునే స్వేచ్ఛ వున్నదని మీరు వాదించవచ్చు. నిజంగా అంతస్వేచ్ఛ వుంటే, 'న్యూయార్క్ టైమ్స్' పత్రిక ఇంటర్నెషనల్ ఎడిషన్ ను మన దేశంలో ప్రచురించడానికి ఎందుకు అనుమతి ఇవ్వలేదంటారు? జాతీయక్షేమంవృద్ధ్యా అలాంటి అనుమతి ఇవ్వలేదనవచ్చు. అయితే అన్ని విషయాలలోనూ జాతీయక్షేమాన్ని పాటించవద్దా?

* * * "ప్రజాస్వామ్యం న్యాయం, ధర్మం, స్వేచ్ఛ, సోదరమానవుల హక్కుల పరిరక్షణ అనే వాటివ్వారా వర్ధిల్లుతుందిగాని, పశుబలంవల్లా, దౌర్జన్యంవల్లా కొదు. ఏదేశం వారైనప్పటికీ ప్రజాభిమానాన్ని విశ్వసిస్తానుగాని, బందిపోటు దొంగల ముఠాను (రీ-వ పేజీచూడండి)

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

వివారపడవద్దు ప్రవృత్తిగ్రాంధిని

దేవి పిల్లు వాడండి

దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమంగాక వాడాలి. బాధతో గూడిన లేక ఆగిపోయిన బిహిష్టు దేవి పిల్లు బాగుగ గుణం ఇచ్చును.

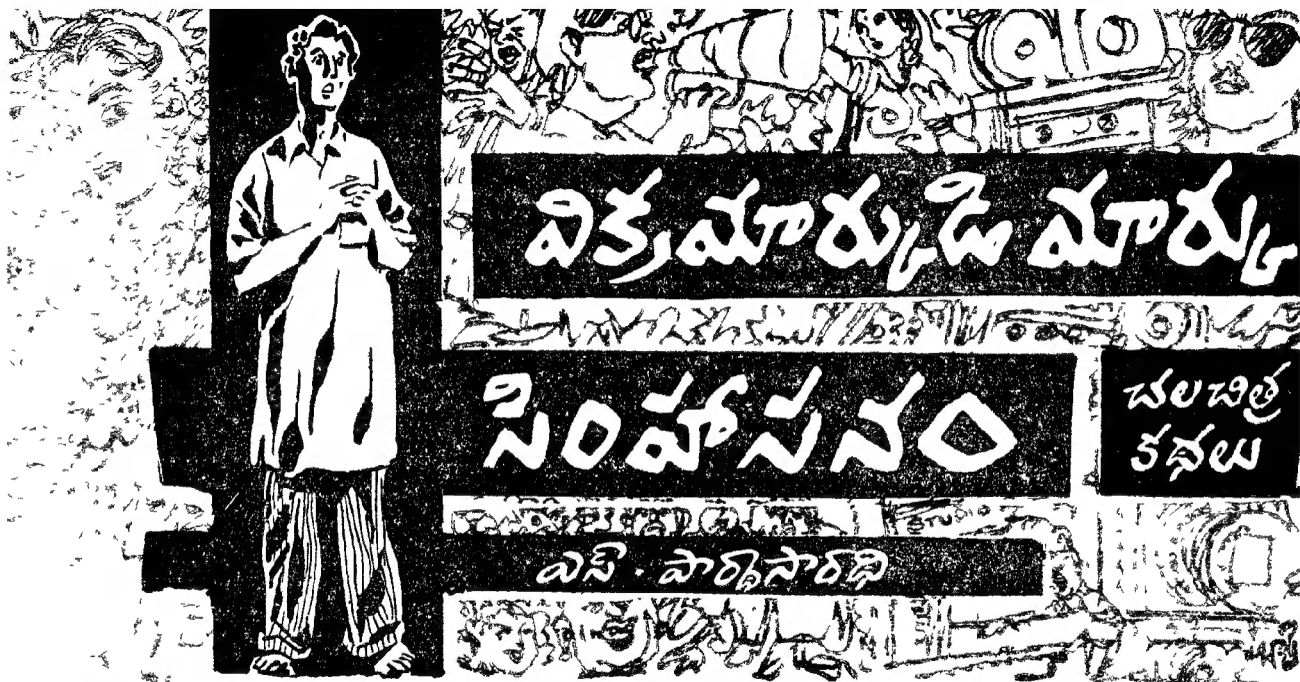
INDICATED IN SPICED SCANTY PAMPHLETS AVAILABLE HERE & THERE

అతిథినిం దర్శనములలోను కృతముగాను, అమోఘముగాను పనిచేయును... అతిథినిం దర్శనములలోను కృతముగాను, అమోఘముగాను పనిచేయును...

SEENU & CO., 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS-21.

GRAMS. 'ORCAS' (ESTD. 1946) PHONE. 55357

ADMITTED UNDER G.O. MS. NO. 1121, HEALTH.

విక్రమార్కుడి మార్కు

సింహాసనం

చలచిత్ర కథలు

ఎస్. పార్థసారథి

రాజు పెదతల రవిలేజము లలరగ, రాయడు వెనువెంటను నడవగ.

‘కారు లేకపోదం బాగా లేదాయ్’ అన్నాడు రాజు వాలుగడుగులు వేసి.

‘మరేండి. ఏం బాగు లేదు. కొనే నెయ్యిండి.’

‘ఏమిటి అన్న రింకా కార కొనలేదా నేను? బ్రాడుతున్న పెటికా కారు కొనక పోదం ఏమిటాయ్!’

‘మరేండి’ అన్నాడు రాయడు ముఖావంగా.

‘మాటు చేస్తారేమో నని భయంగా ఉండోయ్’ అని భయపడాడు రాజు పెద్ద విధిలోకి రాగానే.

‘ఏమిటండీ?’

‘మాట—అదే జనం నన్ను ముట్టడించేసి అల్లగావులూ అబ్బి కౌవాలంటారేమా నని... వెనవడి, నీనిమాలో ఉంటే ఇదీ చిట్కె స్వేచ్ఛా వాయువులూ గట్టా పిల్చరేం. ఎక్కడి కళ్ళివా—’

‘ట్రాక్సిలో పోదామాండి’ అన్నాడు. రాయడు మాతాతుగా.

‘పోదాం కానీ నాకు సిగ్గు నుమీ. వెనవడి ట్రాక్సి ఎక్క సొంత బ్రాడుతున్న నోడమా. పేం పేం డ్రెస్ అంటారు... అదే లెంగ’

‘ఏం చేస్తాంకిమన ఫాదర్ నెజావాడు గాడిదకొళ్ళు పట్టుకున్నాట లోగడ.’

‘ఇప్పుడు మనం ట్రాక్సి కౌలు పట్టు కొనాలా?’

‘ఇప్పుడు అక్కరలేదండీ. దిగేటప్పుడు డబ్బులేకపోతే. దానికి చాలా టైముంటుంది’ అని పకపక నవ్వాడు రాయడు.

రాజుకి నవ్వురాలేదు. ఎందుకు రారే దివ్వులు చూశాడు రాయడు.

‘నీకేం తెలుసోయ్ డబ్బుయి పోయి న బ్రాడ్యూపరు అనన్య. నీకు అంతా నవ్వులాట గానే ఉంటుంది మా సమస్యలు వేరు’

‘ఓరి బాబోయ్’ అన్నాడు రాయడు మెల్లిగా.

ఇద్దరూ బహింతు దగ్గరకు చేరి ట్రాక్సి కొనం నిల్చున్నారు.

రాయడు దిర్ఘాలోచనలో బోర్లా పడి పోయాడు. రాజు సిగరెట్టు ముటించి దిమ్మలు చూచా నిలబడ్డాడు. ప్రజాభి ప్రాయం వివరడింది కొంచెం అసింటా.

‘బెరర్ గోదాలోకి కొత్తగొడ్డుదిగిందంట విన్నావా?’ అన్నాడు ఒక ప్రజ. అతని పేరు గురువు. కాబట్టి రెండోవాడి పేరు లఘువు అయితేరారి.

‘ఏమిటి కథ’ అన్నాడు లఘువు గుడ్డు మిటకరించి గుటకలు వేస్తూ.

‘ఏమిటేమిటి! మామూ తండ్రులతో గొడ్డన్నమాట. పేరు రాజాట. నుద్ద్రకాకు. వాడికి పిక్చర్ ఫీల్మ్ కాకుండా—అమాట కొనే మొదలేనా పెట్టకుండా కథ దీని నురించో, ఏమిటో చెప్పారీట. ప్రజాటలు తీసెనున్నాట్టలే అవినెంటు డ్రెస్కర్ల వీ వాళ్ళిది.’

‘ఏనిచిత్రం. నవ్వుమరిబదాయి. ఎన్నడూ ఇలాటి నీలివారలే మోసుకొనావు. బుర్రు న్న చాడెనడేనా నమ్ముతాడా?’ అన్నాడు లఘువు తివ్వకుంటూ.

గురువు నిటూర్చాడు. ‘రైటే బెరర్. నమ్మడం కష్టమే. కానీ అలా లఘువుగా కొట్టెయ్యకు. కౌవాలంటే ఇంకొటి చెబు తాను. రిహార్సలు వెయ్యమంటాట. ఇది చాలా?’

‘హరహరా’ అన్నాడు లఘువు చెవులు మూసుకుని.

‘రాయడూ విన్నావా?’

‘విన్నా.’

‘మన్నా?’

‘బ్రేవన్నా.’

‘అన్నన్నా. ఎంత చిత్రం. ఎలా తెలి సింది అప్పుడే? ఇప్పుడేగా? మనం అను కున్నాం.’

‘జేగాలేదు కాకేలేదు సార్. దాని సం గతి అంతే. పుకార్ల స్పీడు అలాగే ఉంటుంది.

గోడ్డుమీద అటూ ఇటూపోయే కార్లలో వాళెంతో, వీళ్ళివంకేమానీ ఫక్కున నవ్వు కుంటున్నారె.

‘ఊరంతా తెలిసిపోయిందే.’

‘అటుడికివటుడికి పోతోంది.’

‘హా చంద్రమతి’

‘ఏదిగతీ! టైటిల్ ఎవరాలిదె, యడ్రసేమి’

*

*

*

‘ట్రాక్సి రాలేదు. బస్సుక్కుదామండి.’

‘కానీ’

‘కానీ ఏమిటిమళ్ళీ. ఏం సందేహం?’

‘అట్టే పర కానిమ్మన్నాను.’

‘ఎందుకు మీ దగ్గరలేదా కాను.’

‘నీక్కావాలా?’

‘వాక్కాడు. మీక్కావాలేమానని కానిమ్మంటువారగదా.’

‘అదా. నురీ బదాయి నవ్వు. ఏం తెలి నలే.’

‘ఒట్టు.’

‘బస్సొచ్చింది. ఎక్కు.’

*

*

*

‘ఇక్కడే దిగండి. ఈకాజ్జించి, అర మెలు నడవారీ.’

‘వారి అంటే నుర్తొచ్చింది. వారి నుగ్గీక పట్టెట్టు ఎలా ఉంటుందోయ్ రాయడూ?’

★ విక్రమార్కుడి మార్కు సింహాసనం ★

‘బ్రహ్మాండంగా ఉంటుంది. కాని చాలా దబ్బివుతుంది. పెట్టింనులూ, కాస్త్రాస్యములూ, పెద్ద అరిసులూ కోవాలి.’

‘చానిశేయింది. వారికి, వాడి అరికి బాక్సాఫీస్ స్టార్లని పెడవాం. మిగతా రోజుల్లో, చిన్న వాళ్ళని, కొత్త వాళ్ళని నేనుకుందాం. రోజుకో వంద ఎడ్యాస్సులు ఉన్నాయి. రోజుకో 80 అడుగుదాం అన్నాడు రాజా ఉత్సాహంగా.

‘వాడు ఆశ్చర్యంతో ఏం మాటాడానికి రోజులం లేదుసార్. అంతేలే నేనేం మాటాబ్బు. మీరు చెప్పకున్నాండి అన్నాడు రాయడు ఆశ్చర్యంతో.

రాజా సరిబరపడిపోయాడు. ‘చెప్పిండు శేయింది. మనం ఎంతోనే పూ, అట్టి

అవ్యాయం నెయ్యకుండా, బాగర్ గా వారి కథను వార్తల్లో రాసిపెట్టు తీసిపారేస్తే, పిళ్ళయిలో పెట్టు, గిట్టు, స్టార్లూ గిట్టు లేక పోయినా, చచ్చిపెట్టు పీట్లయి ఊరుకుంటుంది. సింపులో అన్నాడు.

రాయడు ఈసారి లేచుకుట్టిపట్టు తులి పడ్డాడు.

‘వాట్ సార్. మీరు మరీ బాల్ గా ఇంక అమాయకులు అనుకోలేదు. వార్తల్లోవాళ్ళు ఫీరింగ్ లకన్న డ్రామెటిక్ రాస్తారనివాడిం చేశంపులోకలిపారే, మీకుభవిష్యత్తులేదు. అసలు వాళ్ళకి ట్రీటుమెంటూ అది ఎలా తెలుస్తుంది. అప్పటికి ఛాయీడే ఫుటనే లేదు. పెకాలలే అనిమాటే వినుండెరువార్లు. అదే తెలిపారే, ట్రీటుమెంటేం చేస్తారు.

వాళ్ళని తప్పటడం లేదుకుమండి. మీకు నుడియూలో ఇద్దరు ముగ్గుర్ని పోచుకుం చేస్తాను. వాళ్ళు చెప్పారు మీకు వారికథ ఎలా తియ్యాలి. అంతేగాని సాంతంగా మీరు ఇందులో దిక్కుండి. దెబ్బలిశేస్తారు. ఇదేం ఆర్థా మజాకా. ఇలా అన్నావని కోప్పడకండి. మీతమ్మళ్ళాంటివాణ్ణి. మీరు నన్ను పైకిలేవారి అసలు విల్ లవ్ ఆర్ట్. వెధవది ఆజీమిలో చిన్నప్పటింటి అంతేనుట నేను. పువ్వు ఫుట్లగానే పరిమళికుందనుకో నచ్చునుకోండి. అయితేమటుకు నేను మరీ అవ్యాయం. చదవరా నాయనా అని మా నాయనా అయిన నాయనా నాయంటుగా గొరెలివా, నేను ఆర్థోయ్ బా బోయ్ ఆర్థోయ్ అని పొద్ద ప్రమాదతూ ఒనాటే గొలట. దానికోసమే మాత్రాలో నిరుద్యోగం, ఈ పూళ్ళో మా ఫ్రెండు రారీపైకిబూ

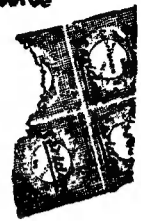
VT 1310

ప్రీతు బహిష్టు రోజులలో
అద్భుతమైన బారోవశమనము

సారిడన్ నాన్న

తరిమివేయును

మీ కడుపుకు
అస్వస్థత కలుగదు.
ఇది పువ్వుకొన్న కరువాక ఏ విధమైన
అలసద, విరుత్తాహములు కలుగవు

ప్రీతు బహిష్టు రోజులలో సారిడన్ వర
ప్రసాదము. సారిడన్ మీ కడుపుకు అస్వస్థత
కలుగనీయకుండా లేక మీకు ఏ విధమైన
అలసద, విరుత్తాహములు లేకుండా బాగానే
తక్షణం బారోవశమనము చేయును.

కాని సారిడన్ అంతటిలో అగత యంతా
ఎక్కువే చేస్తుంది. దాంతుంది ప్రీతి అనుభవించి
వరములు విగించుకుపోవుట నుండి సారిడన్
కొంచెము నేనల్లో ఉపశమనము విచ్చి వారిని
కొంతముగ మరియు పంకోషముగ ఉండేలా
చేయును. త్వరలోనే మీరు మళ్ళీ యిరుకుగ
మరియు ఉత్సాహముగ ఉంటారు!

మీవద్ద ఎల్లప్పుడూ కొన్ని సారిడన్ బిల్లులు
ఉంచుకొనుడు. అది వద్దే నొప్పికి మందుకంటే
యంతా ఎక్కువే చేస్తుందని మీరు గమనించగలరు!

ఒక బిల్ల 12 నయ్యపైసలు

ప్రతి బిల్ల ఒక పూర్తి మోతాదు
డినిలో అప్పిరిన్ (అసికర్. నలవిక అసిద్)

చేర్చబడలేదు
పోరెడిప్టిబ్యాండ్లు: వోల్టాన్ లిమిటెడ్.

త్యాగంచేసి, ఇలాబలికున్నాను. నాకేజబ్బం లేనా, పెద్ద దైత్యర్షయిపోయేవాణ్ణి” అన్నాడు రాయడు ఆయాసపడుతూ.

‘మరేం ఫరవాలేదు ఇప్పుడొకడుగాని ‘వారి ముగ్రీమ’ పిక్చరు నీకే ఇస్తాను. డోంట్ వరీ, ఆర్డంట్ పడివచ్చేవాళ్ళంటే పడివచ్చే వాళ్ళలా నేనొక్కణ్ణి.”

‘బావుండంది మీరు ఒక్కరు కావాలే ఇద్దరలా ఆవుతారు. వచ్చేకామండి. గుడియో! ఇక్కడ ఇద్దరు ముగ్గుర్ని పరివయం చేస్తాను’ అన్నాడు రాయడు.

* * *

‘అయోమే గ్రేట్ హామన్’ అన్నాడు ఇద్దరు ముగ్గురు.

‘నాదిపూరిగా ఎంటర్టైన్ మెంటాలిటీ అండి ప్రజల హృదయాలలో, మొహం మురిపాయి నేను తీపిపెక్కుదాకా ఎంటర్టైన్ మెంటు పెట్టేస్తాను. అయోమే జీని యస్ అని, నాఅసిస్టెంట్లూ, బంటూ అంతా అంటారు. నా వెనకేకొడు ఎదల కూడా ఆ ముక్కే నిర్భయంగా చెప్పేస్తారు. ఎండ్ ■ లెక్ ప్రాంక్ టెస్. నిర్మోహ మాటంగా వుండ బద్దలు కొట్టెట్లు నిజం మాట్లాడే వాళ్ళంటే ప్రాణం పెడతాను.’ అన్నాడు ఇద్దరు ముగ్గురు ఇంకో తీగం ఆగి.

‘సరే అయితే మీరు వారిసుగ్రీవ ఎంటర్టైన్ మెంటాలిటీగా ఫిలిం తీస్తారా’ అని నిర్మోహమాటంగా మొహం పెట్టి అడిగే కాదు రాజు.

‘తీస్తాను’ అని అంతకన్న నిర్మోహమాట ముగా చెప్పేకాదు ఇద్దరు ముగ్గురు.

‘నాకు నిర్మోహమాటం అంటే చాలా యిష్టం. పడివస్తాను’ అన్నాడు రాజు.

‘నేనూ అంటే... మనిద్దరికీ స్పీరిమిటల్ గా అంటే ఆధ్యాత్మికంగా ఏకాభిప్రాయము వుదిరిం దన్నమాట. ఇంక అన్ని అభిప్రాయాలూ ఒకటే. అంచేత మనము తీసే పిక్చరు—’

రాజు మెలిగా రాయడు వేపు జరిగి— ‘ఏమిటంటాడూ?’ అన్నాడు.

ఇద్దరు ముగ్గురు ఆ మాట విన్నాడు. విని వచ్చాడు. ‘స్పీర్ టైములో—అంటే తీరిక వేళలో నేను అడిసీయన్ ఫిలాసఫీ చదువు తానులేండి. అది నా హబ్.’

‘అయ్యో బాబోయ్’ అన్నాడు రాజు. ‘బోనండి. నేనసరే ఇంటి లెక్చరర్ అని. దానితోడు మాడస్ట్రీ జా సి. నాకు ట్రాజిడీ మృత్యువు, చీకటి, శ్మశానం, ఆసుఖోళ్ళు, చాలాయిష్టం. ఈసంగతి ‘సినిమార్ పెపర్’ నించి నన్ను ఇంటర్వ్యూ చేయ్యవచ్చిన అతనుకూడా చెప్పాడు. ఈవిరు సజెబుమిద నేను డిబుల్ డిబుల్ నాల్యూమ్ క్యాలికో లైండు బుక్కులు రాస్తున్నాను. భవుకా విమల్ రాయ్ వాటిలో ఒకాన్ని, కాంతా

రాంకి వాటిలో ఇంకోదాన్ని, ఫిలిం తియ్య మని ఇస్తానని తెలుస్తోంది. వరల్ టెబు నా రూములో నే ఉంటా యనుకోండి. ఇందాక నేం చెపున్నామా?... మర్నీ పోయాను. ఫర్వాలే. నాకివో జబ్బుంది. ఈ ఫర్వాలేంను. నాకు మగవు వుండన్నమాట కూడా మర్నీ పోతాను అప్పుడవుతు. హాయ్... హావ్స్... ఆబలింథిలు—రిద్దరూ స్టూర్లి కావోళు... హాయ్’

‘మీరు వారిసుగ్రీవ తీస్తానన్నాడు’ అన్నాడు రాజు—దొరికిన ఛాన్సు వదల కూడదని.

‘హమ్యయ్య వారిసుగ్రీవ కదూ. యస్. అది నా సైవల్ సబ్జెక్టు మీరు ఎవర్నూడిగినా నాదగిరకే పంపిస్తారు. ఓటాకాసులోంచే అది ఫిలిం తీస్తాననేవాణ్ణి... బా య్. ప్రాధ్యోసరుగారు డబ్బు తీస్తారుగానీ, గేట్ గుడ్ కాఫీ ఓగర్ ఫాక్ పెట్టకూడా... వారికథలో తమమే ఏమిటంటే, ... మీదగిరో సిగరెట్లుందా... వాడికి రావణుడికి ఒక కామనపోలిక... ఏమిటిది... చార్మినారా. బిలబిట్ నాకు బలేయిష్టం... చార్మినారాకి, రావణుడికి, అయి మిన్ వారికి, పోలికేమిటంటే, — ఒక సెకాలజీ వుండండి. మీరు ఎప్పుడైనా చూశారో లేదోగాని. ఇప్పుడు రావణుడున్నాడా. చిన్నప్పట్నొచ్చి హివాజ్ లవింగ్ డర్బార్ సీతా. ఆమాటలోనే పూర్వజన్మనింపి అనాలి. అంటే, సీత (సీనియస్ బర్) అన్న మాట. ఏం. ఆలాంటపుడు, అతను ఎంత భాదపడతాడు? వాడూ హ్యూమన్ బీయింగే. మానవమాత్రుడే. వాడిలోను బుడ్ పరిగెడు తోంది. అయినపుడు దిస్ యంగ్ డెవిల్ ఆఫ్ రామా—ఈ రాములవారువచ్చి ఆపిల్లని చటుక్కున పెల్లాడేశాడు. ఎం?’

‘వారికథ’ అన్నాడు రాజు భయ పడుతూ.

‘వసున్నా. అయోమ్ కమింగ్. ఇదంతా వారి సెకాలజీయేగా... అంచేత నామరల్ రావణాగాల్ యాంగ్... హా, హి స్టో సీతా. ఆపిల్లని దొంగిరించాడు. వారికను కూడా దాదాపు ఇంతే. దీనికి పార్సర్ గా ఉంది. ఇతనుకూడా చిన్నప్పట్నొచ్చి, రుమి లవ్ చేసి ఉండాలి. అందుకేని పొలిటి కల్ గా, రాజకీయంగా అల్లకల్లోలాటా ఆపారాలూ వచ్చినపుడు, హి మేడ్ గుడ్. బ్రదర్ ■ తరిమేసి రుమిని కాడేశాడు రాముడొచ్చినపుడు, సుగ్రీవుడు అడగానే ఎందుకు పాయం చేస్తానన్నాడు? జన్మ ఫర్ దిస్ రీజన్. ఇది కారణం. తన భార్యని రావణుడు ఎరుకుపోయాడుగదా. ఆలాగే, సుగ్రీవుడివైపున వారి చెక్కుకాదు. అది మెయిన్ రీజన్. ఆబాధ తెలుసు కాబట్టే, సుగ్రీవుడికే పాయం చేశాడు. ఇంకోటి.

రాముడు వారిని చంపగానే మనం అసీను కట్ చేసి రావణాసురుడి సభని చూపించాలి. ఇలా ఈ బాణం రిగిరి వారి నేల కూలగానే అక్కడ రావణాసురుడి చేతిలో బైన్ గాసో ఏదో జారిపడిపోవా లన్నమాట. పెద్దబ్రాగ్మండే మూజో. పిక్చరీ డ్రయ్యా ఫరీఫోర్ వైలిన్నాను. కామరాసీత మీడిక పాన్. మర్నీ రావణుడిమీదకి కట్. టిల్ నాట్. కోజివ్. ‘ఏమిటి యవళమనము’ అని డైలాగు. బ్రిఫ్ గా, పవర్ ఫుల్ గా. ఈ ఇద్దరింటిం రావణుడి భవిష్యత్తుమీద ఫోర్కా మూటిదన్నమాట. దీన్ని మనం బాగా ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేస్తే మెట్టు పడిపో తాయంటే, మన రామాయణం ఆపూర్వం, అనుత్తరం అయిపోతుంది.” అని ఆగాడు ఇద్దరు ముగ్గురు రాజు మాట్లాడానికి ఛాన్సు ఇచ్చి.

ఒక నిమిషంలో రాజు కోలుకున్నాడు. ‘మరి మనం తీసున్నది వారిసుగ్రీవకథకంటే. వారి బ్రదర్ కి పోర్షన్ ఉన్నటులేదే... మీరు చెప్పేది రామాయణం ట్రీటుమెంటు లావుంది.”

ఇద్దరు ముగ్గురు వారిగావచ్చి, రాజు భుజం తట్టాడు. ‘మరేం భయపడకండి. వారి కథ తియ్యాలని మనకి కావసం ఏమిటి. ఎవడా కాసిం చే వెనక. డొక్క చీల్చి డోలకట్టి ఆరెక్కాలో పెట్టిస్తాను. అంతగామనంతీసేది చివరికి రామాయణంగా తయారైతే పేరు మార్చేద్దాం. రామాయణం అనే పిలుదాం. వాటిజ్ డెర్. వాటిజ్ నే నేమ్. నాకు పేర్లో నమృతం లేదు. అయోమేడి గ్రేటెస్ హామన్ నా అసిస్టెంట్లన్నట్లు. ఆలోక్ష్ట్ర ఏజీనియస్. పూర్తి జీనియస్ నని పబ్లికున ఒప్పేసుకో పోదానికి కారణం మాడెసీమే నంటే నమ్ముండి. నిర్మోహమాటం అంటే ఉన్న అభిమానం కొద్ది ఈ కానీనా చెబుతున్నాను... ఇప్పుడు మాడండి. నేను వారి కథ మొదలుపెట్టి రామాయణంలోకి జారి పోయానంటే, ఎంత పరాకో మీరే చూసుకోండి. ఎవడైనా ఆలాచేసాడాఅని. అసలు రామాయణానికి వారిసుగ్రీవులకే ఏమైనా సంబంధం ఉందా. అదేమిటి? నిశ్చేతన? అయినా నేను పరామన ఇందులోకి జారి పోయానంటే, జీనియసువల్ల వచ్చేనవ్వం మీరు గ్రహించగలరు.”

“అదేమిటిసార్ అలా అంటారు. వారి సుగ్రీవులకే రామాయణానికి సంబంధం లేదా లే ఇంకేముందిండి” అన్నాడు రాజు కొంచెం తలపటాయించి.

ఇద్దరు ముగ్గురు మర్నీ భట్లన వచ్చాడు. ‘అడటయ్యమాట! సంబంధం లేదంటే లేదనా. అన్నిటికీ అందరికీ ఎప్పుడూ ఏదో ఓ సంబంధం ఉంటూనే ఉంటుంది. రామా

(56 ■ పేజీ చూడుడు)

అంతరావాసం

శేఖరం సిగరెట్లు ముట్టించి నిలుచున్నాడు. సిగరెట్లు పొగలు నిట్టూర్పు ఆవిరులతో కలిసి మలయమారుతంలో శేలి లీనమాకు న్నాయి. గచ్చు అరుగుల బస్సు స్టాండు గొడవ కానుకున్నాడు అలసిపోయి. ఎదురుగా నిలుచున్న బాదంచెట్టు పచ్చి పండు అకులు రెపరెపలాడుతూ వ్యాదయవైకల్యం కలిగించే భావాలా అలజడి చేస్తున్నాయి. ఏదో పనిమీద అఫ్ జర్ గంజీవైపు వచ్చిన శేఖరానికి ఆమె కనిపించడంతో ఎంతో ఆనందం కలిగింది స్నేహితులతో ఏదో మరచిపోయిన వస్తువు తెచ్చుకోడానికే కాక శేఖరానికి వెళ్ళిన ఆమె తిప్పకుండా అబస్సుసాండు దగ్గరికి రావచ్చునే ఆశ అతనిలో ఉదయించింది. నాలుగైదు పేటలవైపు బోయే రకరకాల బస్సులు తమ నాండుల వద్ద పందెం పరుగుకు సిద్ధమయిన యువకుల్లా నిలుచున్నాయి.

గడిచిన క్రొత్త సంవత్సర దినం నాడు అందుకున్న అభినందనల కొర్రు జుట్టికి వచ్చి నది. సుందరమయిన కొలనులో ఈడుతున్న బాతులతో సరసాలాడుతూ ఒయ్యారంగా కూర్చుని చూస్తున్న బొచ్చుపిల్లలు, చుట్టూ అందమయిన ప్రకృతి దృశ్యం, వ్యాదయం మీద చెక్కిన ప్రేమసి రూపంలా నగిషిచేసిన ఏడుతూరాల నానుధేయం, ప్రేమతో ఉప్పొంగిపోయిన వ్యాదయంలా వారపత్రిక అంత సైజులో ఆమె పంపిన అభినందలకార్డు వెనకాల స్వనిస్తున్న భావం ఏమిట? తన్మయత్వం చెందాడు శేఖరం.

ప్రక్కనే వున్న పుస్తకాల మెపువైపు పరుగుచేశాడు. ఏదో పుస్తకం కొనేవాడిలా రెండుపత్రికలు లింగవేశాడు. వాలుగా దూరంగా కనిపించే ఉన్నానియా ఆస్పత్రి, హాకోర్లు, గోపురాలవైపు నాలోచనతో పరీక్షగాపరీకిలిస్తూ నిలుచున్నాడు. అర్థంటు పనిలో నిమగ్నమైనవాడిలా చేతిలోని లేదర్ బేగ్ లోని కౌగితాలు పరీకిస్తూ నిలుచున్నాడు.

బస్సులు బర్రుమని ద్వని చేసుకుంటూ ఎదురుగా పోతున్నాయి. బాదంచెట్టు క్రింది చెప్పుల దుకాణంలో ఇసుక సుత్తి తోలు చెక్కలను బాదుతోంది. 'హాలివ్! బామా!' ఒక కుక్కరాడు వెంటబుడాడు.

ఆమె కిలకిలలాడుతూ స్నేహితులతో వచ్చింది.

కొలరు సదుకుని, గొంతు సవరించుకున్నాడు శేఖరం. ఏదో మాట్లాడాలని ఆత్రుతతో.

సిగరెట్లు దమ్ములు వేగంగా వదిలేడు. స్నేహితులగుంపులో ఉన్న ఆమ్మాయితో ఎలా మాట్లాడాలో అని తలపటాయించాడు శేఖరం.

ఎదురుగా గొడవమీద వర్షతో ఫోటో కనిపించింది. సుకుమార యావనవతి ఒయ్యారంగా వర్షతో గ్లాసు, నూటు వేసుకుని రీవిగా కూర్చుని నవ్వుతున్న ఒక యువకుడికి అందిస్తోంది. ప్రేమించిన ఆ ఆమ్మాయితో అటువంటి ఘట్టము తనజీవితంలో లభిస్తుందా? శేఖరం నవ్వుకున్నాడు.

స్నేహితులను విడిచించుకుని ఆ ఆమ్మాయి ప్రక్కగా ఏదో ఆలోచనలో నిలుచున్న శేఖరం దగ్గరకి వచ్చింది.

పోతుకూచి సాంబశివరావు

"నమస్కారం!" ఆనందంగా ఒయ్యారంగా హాయిగా లీలగా నవ్వింది ఆమె.

శేఖరం ఉరకలేకనే సంతోషంతో ఆమె వైపు ఎదురుగా తిరిగి మందహాసం చేశాడు.

"మీరు..." కంకారుగా ముఖం చిట్టించుకొని బాధగా చిత్రంగా చూసింది ఆమె శేఖరంవైపు.

"అవును... నేను శేఖరాన్ని!" ఆమె తొట్రుపాటు అర్థంచేసుకునే ముఖం దించుకున్నాడు శేఖరం.

"ఏమిటిది?" చేతితో ఆశ్చర్యంగా పెకలించుకున్న నోరును వొత్తుకుంది ఆమె?

శేఖరం నిర్లక్ష్యంగా నవ్వాడు.

ఒక వైపునుంచి చూస్తూంటే శేఖరం వదనం గుర్తుపట్టగలిగా మరోవైపు కమిలిపోయి ముడతలతో, కుట్రతో, గాయపడిన కన్నుతో జగురు మాంసపు ముద్దలా ఉన్న దవడ ఆమెలో విచిత్రమైన భావాలు కలిగించాయి. శేఖరం మొదటి పరిచయం కలిగాక అతన్ని సురించి అనేక తలపులు ఆమెలో ఉదయించి వ్యాదయంలో ఎంతో సన్నిహితం ఏర్పడింది. పాలుబుగ్గల పనిమి వదనం గుండ్రంగాతిరిగింది ఒత్తుకురులుజుట్టుగాలిలో అడిశేలింది, అతని వదనంలోని ప్రకౌంతిత, ఆ ప్రకౌంతితలో వాగి సుందెల్లో మండే వివర

వంతమైన కళాచైతన్యం ఆమెను ఆకరించాయి. శేఖరంసురించి ఎక్కువగా విన్న ఆమెకు ఒకసభలో అతని పరిచయంకలిగింది. ప్రథమ పరిచయంలోనే శేఖరాన్ని ఆమె విపరీతంగా ఆకర్షించింది. పరస్పర వ్యాదయగత ఆకర్షణ చిహ్నంగా తలపించిన క్రొత్త సంవత్సరం అభినందనల కార్డుల ద్వారా వారిని దగ్గరకు తెచ్చింది. ఒకటి రెండుసాగులు తరువాత కలుసుకున్నా, వ్యాదయంలో ఉప్పొంగే ఆత్మీయత, సంచలనం గొంతు నదిమివేసేది వారిని. ఎంతో మాట్లాడాలనుకుని, ఏదోకోడిగా మాట్లాడుకుని, సందడిగా చుట్టూ తిరిగే సంఘానికి భయపడి విడిపోయేవారు. తరువాత బాధపడి యిలా మాట్లాడితే బాగుంటుందేమో అని ఊహగా నాల్గో తేలేవారు.

శేఖరం తన స్నేహితులు నిర్వహిస్తున్న పెద్ద చిత్రకళా ప్రదర్శనలో పాల్గొనాలని బొంబాయి వెళ్ళేకు ప్రవర్తన ప్రారంభించబడింది. అతని చిత్రాలు ఎంతో మంచి మెచ్చుకున్నారు ఆనందంలో హుమారుగా స్నేహితులతో కలిసి సర్కసు చూడడానికి వెళ్ళాడు ఒకరోజు. గుర్రాలు పరుగెత్తాయి. దొరనానులు మొగ్గులు వేశారు. కోతులు అలరిచేశాయి. గంధోలిగాళ్ళు నవ్విందారు. మేజర్ జరిగింది. ఏనుసులు ఎగిరి నమస్కారం చేశాయి. పులులు సింహాలు బోనుల్లో ఎగురుగా కనిపించాయి. ఒక పులి గాండ్లు మని అరిచింది. తోలుకర్ర ధసుక్కుమంది. ఒక పాడుగాటి నల్లకోటు తొడుక్కున్న వానిచేతిలో ఆకొరడా చుకుక్కులతో, పులి సింహాలు మెల్లిగా ఉడలకోటలో తిరుగుతున్నాయి. పులిని పడుకోబెట్టబోయాడు నిర్వాహకుడు. మళ్ళీ భయంకరంగా అరిచింది కొండా దెబ్బకు. కొరడా దెబ్బలు ఎక్కువయ్యాయి పులి ఆహంకారం పెరిగింది ఉడలకోట ద్వారం త్రోసింది. ఎదురుగా ఉన్న ప్రేక్షక జనంలోకి దూకింది. శేఖరం పులి పంజా దెబ్బకు ఆహుతి అయ్యాడు. దవడ మీది నూంసం ఉడిపిచ్చింది. కన్ను గాయపడింది. జనం గాభరాతో గందరగోళంగా పరుగెత్తారు. మరీ కొండరి పులి గోళ్ళతో చీరింది. రక్తాలు కొరాయి హాహాకారాలు నిండేయి. బరువైన కంబళీ పులిమీద విసిరాడు. నిర్వాహకుడు. పులిని చాకచక్యంగా బోనులోకి దూర్చాడు.

శేఖరం స్నేహితులు గలగల అతన్ని చూపుతుంటు చున్నారు. ఆస్పత్రిలో నెలలు గడిచాయి. ముఖంలో ఒక భాగం పూర్తిగా అందనికారమైపోయింది. ఒక కన్ను పూర్తిగా గాయపడింది. విధి వైపరీత్యాలకి నిలబడరాదు శేఖరం. అమితమైన బాధతో హృదయం కంపిస్తూనే ఉన్నా అతని కళ్ళు కీచిటానికీ నిండురాజ్ మో అనుకున్నాడు. తన జీవితంలోని యీ అంగవైకల్యం తలచుకుని శేఖరం కుమరిపోయేడు. ఆరునెలలు గడిచాయి. శేఖరం ఆమెను నిర్ణయం తలచుకున్నా, తన అందనికారం తన జీవిత ముఖానికే భంగం కలిగిస్తుందని నమ్మాడు శేఖరం. ఆమె కా లే జీవితపు రావణం మానేశాడు. అయినా మిగిలిన తలపులు పెరిగి, హృదయంలో పెరిగే కోరిక అణచుకోలేక ఆమె కాలేజీపైపు ప్రయాణ మయ్యాడు. ఆమె కనిపించింది, ఆనంద పడ్డాడు. అంతలోనే ఆ నే కేం టో బాధ పడ్డాడు. ఆమె వదనంలోని భావ పరివర్తన చూసి.

కాని మళ్ళీ నిర్లక్ష్యం గా నవ్వాడు శేఖరం.

ఆ అందనికారియైన శేఖరంతో ఆరు తిగా పడుగెత్తుకొచ్చి మాట్లాడే ఆమెను చూసి ఆమె స్నేహితులు నవ్వుకుంటున్నారు. వారి కలకలలు ఆమె చెవుల్లో గింపురుముంటున్నాయి. ఆ హాసాలు హృదయాన్ని తొల్పిస్తూనే ఉన్నాయి. ఆమె కోయ్యలూరి పోయి ఆశ్చర్యంతో, సిగ్గుతో, తనమీదే తనకే అసహ్యం కలిగి, వెనుకంజ వేసింది. కాని తమిళం వెళ్ళిపోలే బాగుండదని, తన్నెరుగని మనిషి ఎవరో ప్రక్కను నిలుచున్నట్లు ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకుని తన స్నేహితులను దగ్గరికి పిలిచింది.

“ఇంకా చదువుతున్నారా?” శేఖరం అడిగాడు ఏదో పలకరించాలనే సరదాతో.

“అవునండీ!”

“క్రిందటేజే మీ చదువు అయిపోనా రిగా!”

శేఖరం సంభాషణ పొడిగించాడు.

“పరీక్ష పోయింది!”

ఆమె వదనం విచారంతో తొణికింది.

పరీక్ష ఎందుకు పోయింది? బొంబాయి వెళ్ళాక శేఖరం మళ్ళీ కనిపించలేదు. అతన్ని కలుసుకోవాలని ఆమె తపించింది. ఏదో పనులు ఎరుగని పెట్టుకుని బజారుల్లో తిరిగింది అతను కనిపిస్తాడేమో అని. ఎక్కడైనా సభలేతే, ఆహ్వానితురాలా వెళ్ళి కూర్చునేది. తన పుట్టినరోజు లేనట్టిదినుకు రమ్మని ఆహ్వానించింది. శేఖరం కనిపించలేదు. పరీక్షలముందు ఏర్పడిన మనో సంచలనం అనురాగ పరంపర ఆమెను వికలం చేసింది. ఆ భావాల శేగంలో, మనసు

చెదిరి పరీక్ష చదువులమీద ధ్యాన్నం తప్పింది. పరీక్షలో ఏది రాద్దామన్నా సరిగా జ్ఞాపకం రాలేదు. పరీక్షలో తప్పింది.

శేఖరాన్ని చూడగానే ఆమెలో కొంత పశ్చాత్తాపం కలిగింది. తన పూర్వ మనో వైకల్యానికి అంత బాధపడి, అంత ఆలోచించి, పరీక్ష పోగొట్టుకున్నది ఎవరికోసం? ఒక కురుపికోసం! తనమీద తనకు కోపం వచ్చింది ఆమెకు, ఆకోపంలో అతని అందనికార కారణమైనా అడగాలనిపించలేదు ఆమెకు.

శేఖరం ఆమెను దినాలుగా పరీక్షించాడు. ఆమెముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకు తన స్నేహితులతో సంభాషణలో లీనమై పోయింది. ప్రక్కన శేఖరం ఉన్న సంగతి పూర్తిగా మరిచిపోయివట్టింది.

ఆమె క్రొత్తగా పెట్టుకున్న కళ్ళువూలు ఆమెమాపుల్లో నూత్నత్వం ఏర్పరచాయని పించింది.

సికింద్రాబాదు స్టేషనుపోయే బస్సుకచ్చి అగింది.

ఆమె స్నేహితులందరితో కలిసి బస్సు

...రూఢిగా నవ్వుదగిన...

...చూపుట కెంతో యింపై...

...లోపల బయట వేయుటకు...

...ఖచ్చితముగా అదే షాలిమార్ ... సూపర్ లాక్ ... నాటిలేని అభిరుచిగల సింథటిక్ ఎనామెల్ రంగు

ఒకే గ్యాలను పెంపుంటు చాల భాగములకు సరిపోవును తియమియగా ఎటువంటి ప్రదేశముకైనా లోతట్టు బయట పూయవచ్చును.

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO., PRIVATE LTD. CALCUTTA • BOMBAY • MADRAS • NEW DELHI • KANPUR

ఎక్కింది. ప్రక్కన ఉన్న శేఖరంనుంచి
శిలపుకూడా తీసుకోలేదు.

దేతిలోని సిగరెట్టు ఆఖరయి శేఖరం
ప్రేమ కార్పింది

శేఖరం ఒక నిమిషం ఆలోచించాడు
ఆమెలోని పరివరన అసహజంగా ఆతనికి
తట్టకపోయినా, ఉపసించినట్లే జరిగినందుకు
అతని మనస్సు బాధతో కుమిలిపోయి విచా
రించాడు ఆమెను ఏమిటో యింకామాడా
అనిపించింది ఆత్మీయత కలిగిన మను
ష్యులు, పలకరించబోయినా, సేతాలతో
కూడుకోవడంలో కొంత హృదయ సంకల్ప ప్తి

ఉండని నిశ్చయించుకున్నాడు శేఖరం.
ఆమె తనకురించి మనస్సు మార్పుకోవడం
తగ్గవుయినా, తాను ఆమెకురించి ఆలోచ
నలు మార్పుకోవడం కష్టమనిపించింది.

ఆమె బస్సు దిగేవరకే నా మాడాలనే
కుతూహలంతో బస్సు ఎక్కాడు శేఖరం.

తన ఎదురుగా సీటులో అందవికారంతో
కూర్చున్న శేఖరాన్ని చూసి ఆమె స్నేహి
తులు తమలో వ్యంగ్యంగా నవ్వుకున్నారు.

ఆమె కుమిలితూరే స్నేహితుల
హేళన భరించలేకపోయింది. ఎవరో రాక్ష
సుడు తన్ను చెన్నంటినట్టు బాధపడింది ఏదో

బాధతో తల తిరిగినట్లయింది. శేఖరం చూపు
బారినొంచి తప్పించుకోవాలనిపించింది. అతను
ఆసక్తితో ఆమెవైపుమాడడం ఆమెకు చిన్న
తన మనిపించింది.

నా నా తుగాలేచి స్నేహితులతో నైనా
చేప్పకుండా, ఆమె బస్సు దిగిపోయింది
ఆమె రైల్వే స్టేషన్ వరకే రింగిరింగిరింగి
కదలింది. మజ్బూల్లో చంద్రబింబంలా ఆమె
అదృశ్యమయింది

శేఖరం ఆమె మనోభావాలు అర్థం చేసు
కున్నాడు. ఆమె తన హృదయంతరంలో
చూపే అసహ్యత శేఖరంకు ఆవేదన కలిగిం
చింది ఆ ఆవేదన కలిగిరాని కలతపెట్టింది
కన్నటికొలవల్లో వేడి బొమ్మలు రెండు
నిండాయి బస్సు కిటికీ అద్దంవైపు మొహం
పెట్టుకుని కేబులుమూలతో కట్టు తుడుచు
కున్నాడు.

బస్సు వేగంగా హుస్సేన్ సాగర్ వంతెన
మీద వడిచింది.

పడవలు రెండు నిర్భయమైన
నీటిలో పచారుచేస్తున్నాయి. దూరాన
కొండలమీద అల్లుకున్న చేట్లగుంపుల రంగు
పూవుల సుందరదృశ్యం ప్రకాంతంగా కని
పించింది.

అటువంటి సుందరదృశ్యంతో కూడిన అభి
నందనలకొద్దయ్యావిడుకూడా తప్పక వస్తుం
దని శేఖరం కలలుగన్నాడు, ఒకనాడు ఈ
వంతెనమీద బెంచీపై కూర్చుని. కాని అది
అసంభవమనిపించింది.

ప్రకృతిలోని సౌందర్యం అంతర్భా
గంలో ఎవరించుకునే కురూపకసుజాతీ,
కుళ్ళుగురుంధంకూడా ఉంటుందని అర్థంచేసు
కున్నాడు శేఖరం. ఋతువుల మార్పుతో
వాతావరణం మారేటట్టు, వాతావరణం
మార్పులో జీవితంకూడా నిర్మోహమాటంగా
రంగులు మారిపోతుందనిపించింది శేఖరానికి.

విధిలో రిక్షానువ్వలకెల్లం వినిపించింది.
శేఖరం కంటిముందు మెదిలింది ఆమె బస్సు
దిగి ఆవమానించబడిన అహంభావంతో
ముఖం చిటిమెతుకుని రిక్షాలో పోతున్నట్టు.
శేఖరం ఒక నిటూర్పు విడిచాడు. ★

మీకు అవసరమైన..

ఆంధ్ర మెట్రిక్యులేషన్,
ప్రియూనివర్సిటీ, బిఏ, బిఎస్సీ,
లా అండ్ లిటరేచర్ పుస్తక
ములకు మాకు వ్రాయండి.

వైజాగ్ బుక్ హౌస్, వైజాగ్

"ఇవై విడుదల" - ప్రతి కుక్రవారము రేడియో నిలోన్ 41.72 మీటర్ల మీద
సాయంత్రం 6-80 నుండి 6-45 వరకు విని అనందించండి.

విధివిధానమ్

(నాటక)

కోరిపెల్ల మాణిక్యంబ

[రంగము 1]

[సమయము: సాయంత్రము: వృత్తము: కోర్టు పక్కని పెద్ద మేడ కనిపిస్తుంటుంది. మేడకి చుట్టూ కాపురపులతో టుంటుంది. కోర్టు మీంచి ఒక మౌనంగా చదువుకునే అమ్మాయిలు సకాలపుచ్చు గుని వస్తూంటుంది ఆ అమ్మాయికి 18 వత్సరాల వయస్సుంటుంది. అందంగావుంటుంది. చురుకైనది. తెలివైనదే కాని, ఎడటివారితో మాట్లాడేటప్పుడు ఎప్పుడూ ఆలోచన చేస్తుంటా మాట్లాడేనుంది. పువ్వులతోట నమిసాని కోచ్చేట పుటికి చప్పట్లు విని పిస్తాయి. తలెత్తి నాలుగువైపులకి చూస్తుంది. మేడమీదకి టిక్కిలోంచి ఒక అమ్మాయి వెయ్యూని రమ్మని పిలుస్తుంది. కోర్టుమీద అమ్మాయి సందేహంగా చూసి, తర్వాత వస్తున్నావన్నట్లు తెలుసి, పువ్వులతోట చాటి ఇంట్లోకి వెళుతుంది.

ఆ ఇంటి ముందరి భాగంలోనే వుంది పెద్ద మేడ. చుట్టూ 7, 8 కిమీ లుంటాయి. ఒక పెద్ద పేరుంటుంది.

కోర్టుమీదగా రెండు పెద్ద మేడలు వుంటాయి. చాలా కుర్చీలువుంటుంది. కాని, నీలుగావుండదు. మౌనంగా మాట్లాడుకోవడా వచ్చేది, మేడ మీంచి వీధికి అమ్మాయిలూడా వచ్చే కోర్టుంది. వయస్సు 20 కింది. అలాంటిది. కాదు నవరంగంలో చూడబడ్డ బాగానే వుంటుంది. మాంచి తెలివైనది. నెస్సదయ.

మా. అమ్మాయి: మీరెవరో పిలిచారు?

(అంతలో భావకంఠద్వి) మీకుడు రాజేంద్రరాం?

రా: అవును. కానీ రాజేంద్ర. మీ పేరే మీటో అడగవచ్చునా? (ఒక కుర్చీ ముందరికి లాగి) ఇల్లా కూర్చోండి. మీరే వూరు కోర్టుగా వచ్చేటట్లు కదూ? (ఇద్దరూ వెళ్ళి కుర్చీలోనూ కూర్చుంటారు.) మా వెళ్ళి కుర్చీలూడా మౌనంగా వచ్చే వున్నారండి. వాళ్ళ సమావేశం మీ ముగిల్చి నుంచి మాట్లాడుకుంటారు. మీ ముగిల్చి ఒకసారి కలుసుకుంటే బాగుండుననిపించేది. ఈ వేళ మీరు కోర్టుమీదనుంచి వెళుతుంటే పిలవకుండా వుండలేక పోయాను. అల్లా పిల్చినందుకు నన్ను తమిస్తారా? మా. అ. అ. కానికేంలేండి. మీ ముగిల్చి కలుసుకున్నందుకు నాకు సంతోషంగానే వుంది. ఆ మాటకోనే మీ ముగిల్చి కలుసుకునేందుకు నేనూ ఎంతో ఉత్సాహపడుతున్నాను. మా ఇరుగు-పొరుగు వాళ్ళు మీ ముగిల్చి నుంచి తప్పిలే ఇంకేం మాట్లాడరు.

రా: (ఆశ్చర్యంగా) నన్ను నురించా? ఏం మాట్లాడతారండీ? (అంత ఆశ్చర్యచూపించడం బాగుండదనిపించి) అన్నట్లు మీ పేరేనిటబ్బారా?

మా. అ.: పేరేనిటబ్బారండీ, మీకు. మీకంటే మీకే కాదనకొండి. ఇంట్లో వాళ్ళకి తప్ప నిడచి, మిగతా వాళ్ళందరికీనూ. నా పేరేనిట బాసవమ్మ అందుచేతనే నాకు వచ్చినపేరు సుమిత్రగా మార్చు నుండుకు అవకాశం కలిగింది.

రా: సుమిత్ర. మీకు మరే పేరుకూడా చాలా, బాగుంది. అయితే, మీకు ఈ వూరు, మూలూ అన్నీ బాగున్నాయండీ?

సు: ఏదో వున్నాయి. కానికంటే పట్నంలో వుండడం ఇష్టం. ఇక్కడంతా అవాగరికపుమాక. ఉత్తర కర్ణాటక చాలామందికి అతిరహాసమేనా లేదు.

రా: అయితే, అసమానం ఏం విషయాల మాట్లాడుతారంటారు?

సు: ఓ. కానికేంవుంది, వూరు పెరుగుతోంది.

రా: అంటే మీ ఉత్తర వూళ్ళో వాళ్ళ కష్టసుఖాలన్నీ వారితే నంటారా?

సు: కాక. చదువు, సాధ్య, పని-పాటలులేని పిల్లందరికీ కోర్టు గడిచేదెల్లాగా? ఊళ్ళో వాళ్ళవందన్నీ అడిపాడుకు వాళ్ళ కోర్టు గడుపుకుంటారు.

రా: అడి పోనుకోవడం అంటున్నారేం?

సు: లేకపోలే వాళ్ళు తెచ్చే వారలన్నీ నివాలంటారా?

రా: (వెదచి నిరసించి) ఏమో, కాకంటే మీకే బాగా తెలిసుందాలి.

సు: (కుర్చీలోంచి లేచి) నే నింక వెడతానండీ, వాకోసం మా అమ్మ ఎదుట చూస్తూంటుంది. మరొకసారి తీరుచుడిగా కలుసుకుందాం.

రా: తప్పకుండా నాకు (కుర్చీలోంచి లేచుంది) మీతో పరిచయం చేసుకున్నాడుకు చాలా సంతోషంగావుంది.

[సుమిత్ర విధిలో వెళ్ళిపోతుంది. ఇంకా రాజేంద్ర తండ్రి రామారావుగారు వచ్చి ఒక కుర్చీలో కూర్చుని ఒకత్త తీరం చదువుకుంటారు. రామారావుగారు పిల్లలకి భయభక్తి లేనట్లు, పనివుంటే తప్ప అంతే వున్నా వగా ఎవరూ మాట్లాడరు. రాజేంద్ర లోకంలో తల్లిలోనా వచ్చి ఇద్దరినీ, అగ్గి తండ్రిగారితోనే చూస్తుంది.]

రా: వాస్తవంగానే, ఆ తల్లితం అన్నయ్యలనీర సందాండి?

రామ: అవును. (తీరిగి పుస్తకం చదువుకుంటారు. విశేషాలు చెప్పలేని రాజేంద్ర అక్కడే నిల్చునంటుంది. రామారావుగారు

“చిలుక పలుకు”

—రాధేమోహన్, గుంటూరు

విధివిధానమ్

పుత్రరంధది నుడిచేసి, రాజేశ్వరి కేసిచూస్తూ) రెండోవాలో ఆ స్త్రీ యొక్క ప్తాదు. ఎవడో స్నేహితుడికూడా వెంటబెట్టుకొస్తున్నాడుట. ఏడి కిదో దురలవాటు. మనక శ్రమకలిగించడం వాడికిదం లేదుట. అందుచేత వాల్చిదరూ వాడి గదిలోనే వుంటాడుట. అయితే, ఇంక మనకేం శ్రమ లేదుట!

రా: ఎప్పుడొస్తున్నాడండీ?

రావు: ఊరికి...లేవు. నిర్వి మీ అమ్మ

నొకపారిలా నిలుస్తావా, చూట్టాడారి.

రా: ఊరి. (లోపలి కిరిపోతుంది.)

[తెర పడిపోతుంది.]

* * *

[రంగము 2:]

[రెండు వారాల తర్వాత అదే పోలలో రాజేశ్వరి, సుమిత్రా కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటారు.]

రా: మీ పరిచయం ధర్మకూ అని చాలా

విషయాలు తెలుసుకున్నాను. అయితే, మీకు స్కూలు పుస్తకాలు వదిలేసి ఇవన్నీ చదవడాని కక్కడ తీరుబడి వుంటుందండీ? నేను స్కూల్లో చదివే రోజుల్లో, కోజంతా వాట్నోలే.....

సు: ఆరి. స్కూలు పుస్తకాలు రోజంతా ఎవళ్ళు చదువుతారండీ ఈ రోజుల్లో! ఇంతకీ అంత చదివితే వచ్చింది మర్రి పోయి, ముందు చదివేది అర్థంకాకుండా పోతుంది. స్కూలుపుస్తకాలు విసుగావోనే సరి అవో దిక్కున పడేసి. ఏ చలం పుస్తకాలా తీస్తాను.

రా: ఎంత అదృష్టమండీ, స్కూలు, చదువులోనే జనరల్ వాలెడ్జ్ కూడా సంపాదించడం! మా వాళ్ళు గారికి సంస్కృత మంటే ఇష్టం అందుచేత, నేను మీడియమ్, తెలుగు కూనేసి సంస్కృతం తీసుకున్నాను. సంస్కృతం రాలేదుకాని, తెలుగులో ప్రవేశం లేకుండా పోయింది.

సు: (ఉత్సాహంగా) అందుకు మీరేం విచారించకండి. మీకు కావల్సిన ఇష్టమేవన నేనిస్తాను. మీకు చలం పుస్తకాలు సరిపడవు కాని.....

రా: (మధ్యలో ఆపుతూ) అలా అనకండి చలంగారి అభిప్రాయంతో ఏకీభించని వారు కూడా వారి పుస్తకాలు చదివి అనందించగలరు. అదేవారి రచనల్లో వుండే ఆకర్షణ!

సు: (తనకనుమానం జరిగినట్లుగా) ఏలే మీరు చదివేస్తుమాట! తెలుగులో ప్రవేశం లేదంటే అసలే లేదేమో అనుకున్నాను.

రా: తెలుగంటే వా ఉద్దేశ్యం ఒక్క చలంగారి పుస్తకాలనేకాదు. ప్రబంధాలు, ఖండ కావ్యాలు, గేయాలు వగైరాలు.

సు: ఓ అదామీ ఉద్దేశం. అన్నీ ఎవరూ ఒక్కపారి అవోకన పుచ్చుకోతేరు.

రా: అయితే మీరేదైనా రైబ్రరీలో చేరరా?

సు: స్కూల్లో రైబ్రరీలో పుస్తకాలు తీసుకుంటూంటాను. కాని, అదేమంత తెల్లలేదు. వా ఫ్రెండ్స్ వరిదగ్గరన్నా మంచి పుస్తకం కనిపించిందింటే చాలు, అది తెచ్చి చదివేస్తానన్నమాటే!

రా: ఒక నేరే వారివ్వకపోతే?

సు: (బడాయిగా) పెద్దలు చెప్పిన కథలలో పొయ్యాలున్నాయి కదూ, వాట్నమపయోగించుకుని తెచ్చుకు చదివేవా.

రా: (నవ్వుతూ) మీరిప్పుటి కాలాన్ని బాగా సరిపడతాదు.

సు: (దృఢవిశ్వాసంతో) ఏకాలానికీ ఎవరేనా సరిపడవు, కాలాన్ని తమ గమనంగా తిప్పుకోడం తెలిస్తే, కాలానికి లొంగిపోతే ఏకాలమేనా వెగటుగానే వుంటుంది. అది సరేకాని, మమ్మల్నో

ప్రశ్న: దగ్గరలోనిది. నమోదానం మీకోసం తోచాడే చెప్పాడు. మీరు పెళ్ళిచేసుకో తలచుకోలేదుటకదా?

రా: (నిర్విణ్ణుడై) నేనా? అలాని ఎవరన్నారో? హిందూ పాఠశాలలో స్త్రీలు పెళ్ళిచేసుకోవడం చేసుకోవావడం అని రెండు పద్ధతులే! పుట్టి పది అడవికి పెళ్ళియితిరాళికదా!

సు: (ఉత్సాహం చెప్పిపట్టుగా) అదే కన్ను మూలం. ఈ పాఠశాలలో అడవికి చేసుకోవడం నిబంధించి పేర్లు పెడుతున్నారని. చదువుకున్నావా, భాగ్యవంతుల ఇంట్లో పుట్టిపాటా? ఎవన్నా చాలావరకు చాలి తీర తాయికదా! ఇంతవరకు మీకు పెళ్ళికాక పోతే, జనం అలా అనుకుంటుంటే విని, నిజమే నేమని అడిగేను.

రా: మీ ఇరుగు-పొరుగువారు ఆ సమానం నన్ను గురించే మాట్లాడుతూంటారన్నారని; ఇటువంటి నేనా? (దయగా) ధనవంతుల ఇంట్లో పుట్టి పది అడవికి అడవికి మీకు చాలా దుర్భిప్రాయాలున్నాయండీ. నీ నీమాలో చూసి, పుస్తకాల్లో చదివి మీరు అపోహపడుతున్నారు. వాట్నీ, నిజజీవితాన్ని ఎక్కడా సంబంధం లేదు. నేను మా తిరిగిండులకి ఒక్క తెనే గారాబు విడిచి కానండి. నానుందూ-నెనకా చాలామంది పిలుస్తున్నారు. మా నాన్న గారిమండు నిలబడి మాట్లాడానికే మా కేవలం ధైర్యం వుండదు, ఒక్క మా అన్నయ్యకి తప్ప.

సు: (అలోచనగా) అయితే ఒక విషయం అడవికి పోయాండా-భాగ్యవంతులు; కట్నాల బాధలు మీకుండవుకదా, మరి మీరింత వరకు పెళ్ళిండుకు చేసుకోలేదా?

రా: (అత్యశ్చర్యంగా) నేనా? నే నెల్లా చేసుకుంటానండీ? అది తల్లి దండ్రులు చెయ్యాలని పనికదా?

సు: (నిరుత్సాహంగా) ఉహం.

రా: మీ ప్రాణాన్ని చెదరగొట్టేస్తున్నా ననుకుంటా. అందుకు విచారించున్నా. కాని మీ ప్రాణాలు-అపోహలు-కనక కాటిని చెరిపేసి, నా ప్రాణంలో నిజాన్ని ప్రవేశపెట్టడం నయం. మీకోమాట చెప్పనా? మా నాన్న గారికి నచ్చినవరుడు దొరికితే-అంటే, ఈ అబ్బాయికి కూడా అమ్మాయి పరిపడుతుంది అని తీర్మానా పెళ్ళి చేసేస్తారు. నాకు నచ్చడం, నచ్చకపోవడం ఏమీ అడవికదు. నిజాన్ని, మా నాన్న గారు ఎన్నిక చేసిన సంబంధం మీద, నాకేం అభ్యంతరం వుండదు కూడానూ. ఇంక పెళ్ళిని తిరస్కరించటానూ నాకు దొరికిన ధర్మం ఎటువంటివారైనా, వారిని సంతోషపెట్టి, నేను సంతోషంగా గడపడడం నా ఆశయం. నాకు అందరి స్త్రీలకీమలే అన్ని కోరికలూ వున్నాయి.

సు: (దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి) నేను గొప్పగా భావించే ఆశయాలు వట్టి ప్రాణాలయ

పోయాయి! మీకు నిజంగా నా ప్రాణాన్ని చెదరగొట్టేకారండీ?

రా: (కాంతంగా) నాకు తెలుసు నా విషయం, అందుకు మీరు తీసుకుంటారు. ఆస లాకప్పుడు నాకు మీకు మధ్య లోకాల్లో లెక్కలేనంత, కాలాన్నే మార్చేయాలని పిచ్చికోరికలూ, వుత్సాహం వుండేవి. నా ఆశలూ, అభిప్రాయాలూ ఒకరూపం చెంద కుండానే, నా ఉత్సాహాన్ని లోకం నాశనం చేసింది.

సు: (ఉత్కంఠతో) ఏమయిందని అంటే... (తమియించుకుని) అంటే నే నడగవచ్చునా?

రా: (నవ్వుతూ) మీరడగ వచ్చును. కాని, నే సమాధానం చెప్పకపోవచ్చును.

సు: ఓహో! నాకు బాగా బుద్ధి చెప్పేరు.

రా: అబ్బే లేదండీ. పరదాకన్నా నంలే. అప్పుడేమయిందంటే (అలోచనగా) నా కప్పటికి 15 సంవత్సరాల వయస్సుంటుంది. లోకం ఎంతో వింతగానూ, అందంగానూ కనిపించేది. నేను మిత్ర వాళ్ళకంటే ప్రత్యేక మైస్టరినిపించేది. నాకున్న తెలివితేటలూ, విజ్ఞానం ఎవరికీ లేనట్లు ఉపహించు కునేదాన్ని.

సు: (మొహమాటంగా) నాకు అలాగే వుంటుంది. నేనింకా ప్రాపించుకుంటానే వున్నాను. (భయంగా) ఈ అనిపించడం ఒక్కోసారి మాత్రమే వంటా?

రా: (నిరుత్సాహం పరచడం ఇష్టంలేక) అబ్బే, నేననేది... (ఇంతలో మేడ మెట్ల మీద చప్పుడొత్తుంది. ఇద్దరూ ఎదురుకుండా కనిపించే పక్కగదిలోని మేడ మెట్ల కిక్కి చూస్తారు. రాజేశ్వరి తమ్ముడు 6 సం||రాల కుర్రాడు గోపి, రాజేశ్వరి అమ్మ గారి స్నేహితుడు 25 సం|| అబ్బాయి వెంకట్రావు, ఇద్దరూ నీనాలో కలియడానికి మురై రెండు చీపురుపులతో యుద్ధం చేసు కుంటా వస్తారు. గోపి చటుక్కుని నేల మీద పడుకున్నాని యుద్ధం చేస్తూ, రేచెసి కుర్చీ యొక్క చేస్తాడు. అంతలో పుల్ల విరిగిపోతుంది.)

గో: (అత్యంతగా) ఇంకో రెండు పుల్లలు తేవాండీ?

రా: (కోపంగా) ఏనిట్రా అదీ? ఎవరు పడిన వారితోనే నా ఇంక నీకలియడం? గో: మరి మీరెవరన్నా చెయ్యరు కానీ, ఆయనెంతగానూ చేస్తారు.

రా: మరే, నీతో కలియడం చెయ్యడనే పనిమాకు పోయి చదువుకో. (లాల కగా) అమ్మ తాయలం చేయి పోండి తెలుసునా.

గో: తాయల వ్యం కాదు, జంతుకలు. ఇవిగో కావలిస్తే (అని నేబులించి ఒడవ్వా తీస్తాడు).

రా: నాకేం అబ్బలేదు. ఇంట్లోకి పో వెళ్ళి రేచెలే అన్నయ్యని పిలుస్తా.

గో: నాకేం భయం లేదు అసలు అన్నయ్యే నేర్చుకు నాకు.

రా: అలాగే అలాగే తెలుసుకుండు కబురు నాన్న గారొచ్చి, నీపని అన్నయ్య పని కూడా తెలుతారు.

వెం: (కలకచేసుకుంటూ) మీర వరకన రంగా గోపిని కేక లేస్తున్నారు...

రా: లేదండీ కొత్తవాళ్ళని చూస్తే వాడి కపలు ఒక్క తెలవదు మీరు లోకునిస్తే వాడు బోలిగా నెత్తేసి పిండికొడతాడు!

వెం: అసలు నాకేవే నండిగోపి...

సు: నె తిగింద పిండి కొట్టించు గోవడవా? (హలబడి నవ్వుతుంది.)

వెం: (నవ్వుతూ) ఊహించు మీరు నామాట పూర్తి చెయ్యనిచ్చేరుకాదు. నేనంటాన్నది అతనివలె చేశాకేరెం నాకు నచ్చుతాయని.

గో: (ఆశగా) అయితే మళ్ళీ రెండు చీపురు పుల్లలు తేవాండీ అడుకుందా?

వెం: ఇప్పుడుకాదు ఇప్పుడు నవ్వకాదు కంటే రేపునో ఒక గంటనేపు కలియడం చేస్తాను.

గో: ఒంటి?

వెం: ఒంటి పరే. (గోపి లోపల కెళ్ళి పోతాడు) ధర్మ సరదా అయినవాడు. అతనితో ఆడుతూంటే నా కూడా బోలెడు తానామొనుంది.

సుఖజీవిత సేవ

భారత "సిద్ధ వైద్య మహిమ" మన జీవ సిద్ధుల పాటిలేని కీర్తి ఒక తార్కాణము.

"మేల్ మాయల్ మందు"

(ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేనా, కఘ్తాగనివారిని భయంకరమైన మేనా వ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునర్జన్మమును అద్భుత సంతోష మేనాగోగ నివారణ నూనె, లేవ్యము.

డా॥ కే. టి. కృష్ణమూర్తి అచారి & సన్యు,

5/22, మేల్ మాయల్. (P. O.) (N. A. Dt. S. India.)

★ విధివిధానమ్ ★

రా: వాడి అల్లరి కొంతమందికి చిరాకు కలిగిస్తుంది. అందుకని నాకు భయం. (సుమిత్రకేసి తిరిగి) మేడమీదకెడవాం తనారా? ఈ వేళ రేడియో లో ఆడివారి బోగాంవుంది విందాం?

వెం: (సంజేహంగా) నేనొచ్చేనుకదాని వెళ్ళిపోవడం లేదుకదాండీ. (ప్రభాకరం వున్నాడేమోనని వచ్చానంటే. అతనిలా ఎక్కడికో తీసు వెడతానన్నాడు. అతని సంతే....)

సు: అజీబిటండోయ్. మేవేసంత పలెటూరి వెతులంకాదు. మొగవాళ్ళని చూసి పారిపోవడానిక్క. (రాశేక్వరికేసి తిరిగి) ఇక్కడే కూర్చుంటానండీ. నేనింటికెళ్ళి వేళకూడా అవుతోంది.

రా: (అంత ఇవంటేనట్టుచూసి మర్యాద కోసం) సరే అయితే. ఇప్పుడే వస్తానుండండి. (లోపలకెడుతుంది)

వెం: (ఆవిడవెళ్ళిన వెంట పుకే యాక్షాం టాడు)

సు: (ఆరివికేసి మామూంటుంది.) (ప్రభాకరం లోపలనుంచి హాల్లోకి వస్తాడు. ఇంచు-మించు వెంకటరావు తోడుంటుంది. చాలా చురుకైనవాడు.)

(ప్ర: నవ్వు వాకోసం చూచున్నావని మాచెలెలు చెప్పేదాకా, నేను సినిమామాటే మర్చిపోయాను. త్వరితగావెళ్ళాలి. ఎందుకో తెలుసా? ఈ సినిమా మొదట్లో ఒక అసభ్య ఫుట్టంవుంది! ఆది మిస్సవకూడదు.

వెం: అదిమాటే మనకేం గిరిగిందలెదూ.

ప్ర: ఆనందం! అజీబిటాయ్ అంత చార్లం!

సు: మీరంత పొడుపొయి వెళ్ళివా, మీరేం మిస్సవకులెవండీ.

వెం: ఏమిటా విశేషం?

ప్ర: ఏంలేదు. ఈవూళ్ళో ఆట (పారంభం) ప్రజలమీద ఆధారపడుంది. చాలామంది జనంవసే పెందలాడే ప్రారంభించేస్తారు. లేకపోతే, మరుమూలలోని మనసుందరమూ వచ్చేదాకా ఎదురుమానూనే వుంటారు. అంచేత మనంవెళ్ళి చాలామంది జనం వచ్చి నటు నాడావిడి చేసేదాం. (లోపలకిలోకి చూసి) వెలాయ్. ఇల్లారా. (రాశేక్వరి వస్తుంది) మేకల్లారిగదానికే కడుతున్నాం. కొంచెం ఆలశ్యమవుతుంటేమా ఇంటికొచ్చే సరికి.

రా: సినిమా కడుతున్నారా?

ప్ర: అబ్బ! నీ కెందుకే ఆ గొడవంతానూ. (మెల్లిగా) ఊ! అది ఉద్దేశ్యం. (గట్టిగా) ఒక స్నేహితుణ్ణి చూడడానికే వస్తున్నాం. కథుర సందడిని రావడం కొంచెం ఆలశ్యమవచ్చు.

రా: ఆ సంగతి ముందరే తెలిస్తే, కథుర సందడిని పడకుండా చూసుకోరాదూ?

ప్ర: నిజంగా, నాకొ విషయం ముందరే తెలుసుంది చెప్ప. అసల నాన్న గారొకవేళ నేను కనిపించలేదే వనడిగితే నవ్వు, నాన్నగారికి అలా చెబుతావని (ప్రభాకరం, వెంకటరావు బయటి కెళ్ళి పోతారు.)

సు: నా కింటి కెళ్ళిపోయే వేళయిందండీ మీ రిందాకా అజేదో సగం-సగం చెప్తూ మానేశారు. అది తెలుసుకోవాలని నాకు చాలా కుతూహలంగా వుంది. నేనే అడుగుతూన్నందుకు మన్నించాలి. కాని, మీ రసలు మొదలెట్టకపోతే....

రా: (నవ్వుతూ) అజేం ధరవాలేదు లెండి. (ఆలోచనగా) మరే, అవి నేను ఫార్ ఫామ్ చదువుతూండే రోజులు. నా కేది పెద్దసమస్యగా తోచేదేకాదు. భారే వుత్సాహంగా వుండే వారోజులు. తెలార కటలేవడం, నాన్నగారి దగ్గర పాఠాలు చెప్పించుకోడం, ■ తిర్యాక మేం అందరం కూర్చుని హోమ్ వర్క్ చేసుకోడం, స్కూలు టైమ్ కి లేచి నీళ్ళు పోసుకుని, భోజనంచేసి స్కూలుకి పోవడం.

సు: (ఆనూయగా) ఎంత అద్భుతమండీ పొద్దున్నే లేచి మా అమ్మకి బోలెడు పని సాయం చేస్తేనే కాని నాకు చదువుకుందుకు వుదరదు.

రా: ఆ రోజుల్లోనే మా పాఠ సంస్కృతం మేసారు రిక్రెయ్యరు. అయిన వెళ్ళి పోయేముందు, అయినకు నేన్ ఆఫ్ ఇద్దా మని, స్కూలు పిల్లలంతా వుత్సాహ పడారు. మొగపిల్లలించి ప్రకాశం అనే అబ్బాయి నా దగ్గరకొచ్చి, ఆడపిల్లల తర వున ప్రాతినిధ్యం వహించడానికై నాకే మన్నా అభ్యంతరం వుంటుందా, అనడి గేడు. నాకు చాలా సంతోషం వేసింది. అంతక్రితవెప్పడూ ఇటు వంటి వాటిని గురించి వివడమేకాని, చూడలేదు.

సు: మీ రప్పటికి చిన్న వారుగదా, మీ కంటే పెద్దవాళ్ళు చాలామందుంటాంటే.

రా: ఆటేలేదు. సంస్కృతం చదువు కుందుకు ఆటే ఎవరూ వుండేవారుకాదు. ప్రకాశం అన్న ఆరేడు మామావయ్య ఆటో రికి దగ్గరమట్టం. పైగా మా నాన్నగారికున్న పేరూ, అప్పుడు నేను అన్నింటిలోనూ మంచిమాడ్కులు తెచ్చుకునే దాన్ని. దానా దీనానేమో నన్ను డిగుంటాడు. నేను నాన్నగార్నిడిగి చెబుతానన్నాను.

సు: మీ నాన్నగారేమన్నారు?

రా: నాన్నగారొప్పుకున్నారు. అంతే

కాకుండా 28 యాపాయిలెటి నెండిపల్సెం కూడా కొనిచ్చారు, అయినకి బహుమతి ఇవ్వడానిక్క. నేను మిగతావాళ్ళు చందాలు వెయ్యగా వచ్చిన డబ్బుచెటి ఒక పుస్తకం కొన్నాం. ఈ సందర్భంలో నేను ప్రకాశం అన్న అబ్బాయిలొ తిరుమ మాటాడవలసి వచ్చింది. మేసారికి నేన్ ఆఫ్ ఇచ్చేరోజా వచ్చింది. మేమందరం స్కూలు కెళ్ళేం.

సు: స్కూలంతా మహా నాడావిడిగా వుండుంటుంది.

రా: అవును. ప్రకాశం అన్న అబ్బాయి వెళ్ళి మేసారి మెళ్ళో దండేసి, బహుమతి ఇచ్చి, అయన్ని గురించి మాటాడి వచ్చే కాదు. అప్పుడు నేను వెళ్ళి మేళ్ళోదండేసి. బహుమతి ఇచ్చి ఏదో కొంచెం మాటాడేను కాని, జనం చప్పట్లు తెగకొలేస్తున్నారట అగకుండా, చాలా సంతోషం, కొంచెం సిగూ వేశాయి. వెక్కిరి వచ్చేవాను.

సు: (ఉత్సాహంగా) అబ్బ! సినిమాలో మీరొయినలాగా జరిపించారన్నమాట! నేను కూడా వుండాలిండి!

రా: కాని, ఆ రిక్రాలే మంత వుత్సాహంగా లేదు.

సు: (ఆలోచనగా) కాని, ■ తిర్యాక లింకేంవుంది జరగడానిక్క?

రా: అసలు జరిగిందంతా ఆ రిక్రాలే. ■ మర్నాడు ప్రాద్దుటి కార్యక్రమమంతా అయి స్కూలు కెళ్ళి దాన్ని తయారవు తున్నా. ఇంతలో నాన్నగారొచ్చేరు. నాన్నగార్ని చూసేసరికి నాపై ప్రాణాలు పైకపోయాయి. చీవాటు వేశారు. నాన్నగారన్నమాటలు నాకొక్కటే అర్థంకాలేదు. ఎక్కెక్కి ఏడిచేస్తున్నా. నా చదువునీ, స్నేహితుల్ని తెగటిట్టి పోసున్నారు. అసలు మా నాన్నగార్ని నేనంటే ఎంతో ఇష్టం. ఎప్పుడూ కేకలెయ్యలేదు. ఈవేళ ఎందుకీలా చేస్తున్నారో అర్థంకాలేదు.

సు: ఎందుకు వేశారు?

రా: ఇంతలో మా అమ్మవచ్చి, నాన్నగార్ని ఊరుకోమని వస్తున్నామని ఇంకో గదిలోకెళ్ళింది. అప్పుడమ్మ చెప్పింది. ఏం జరిగింది: మా వీధి గొడవనిండా నాపేరూ, ప్రకాశం పేరూనుట! ఇంక ఎన్ని రకాల బూతులు రాకారో చెప్పలేనంది.

సు: ఎవర్రాకారం బూతు? స్కూలు ■ (రాశా)?

రా: మరెంకెవరు? వాళ్ళే, నాన్నగారు స్కూలు మానిపించేస్తానన్నారు. ఇంటిదగ్గర నుంచి స్కూలుకెళ్ళే దారంతా ఇవే. ఇంక స్కూలు గొడవమీద మాట చెప్పనే అఖ్యురేదు ఆవారం అంతా నేను స్కూలు మానేశా. ఆ ప్రకాశం అన్న అబ్బాయొచ్చి నాకు చాలా ఆన్యాయం జరిగిందనీ, అందు

(రీ-వ పేజీ చూడండి)

★ ద గా ప డి న త మ్ము డు ★

రిజో చెప్పకొను—ఇంటి గుటు లంక చేటు అంటూ అంత పెద్దమనిషి నాలంటి కూలా దుజో చెప్పకుంటున్నాడే — మంచి మని షిలాగున్నాడు? డబ్బు కి కట్టకలరాడు కున్నానంటాడు — మేడ వ్యం తం ది పుండెట—కొడుకు గడిస్తున్నాడట—అంతా అబద్ధాలు కాకపోతే యీలా డబ్బు కడ మేంటి? ఒక్కొక్క ఆడపిల్లకి పదివేలుంటే కాని చెలరట—పదివేరే—నాకు రెండువే లుంటే బరికేదేను? ఏంటో యెంత పెట్టు కంతగాంటారు?—

ఈకొట్టానే యిలా అనుకున్నాడు. ఒక మేడ దగ్గర చాలా జనాన్ని చూచి “అక్క డెందుకు అంతమంది ముగినారు బాబో?” అన్నాడు. కొడుకు వాళ్ళ వేపు చూపించి “అయ్యో అయ్యో” అన్నాడు. “ఎంపాయిమెంటు ఆఫీసు — అక్కడ పనులిస్తారు!”

“అలాగా బాబో — యీ వూరి లో యిలాంటిదొకటి వున్నాదని నాకు యెవరూ చెప్పినారుకాదు... దివాలు బాగులేక తెలిసిందికాదు!”

“అక్కడికరే దివాలు బాగవోవులే!” అన్నాడు కాస్తా వేరొకరిలాగా పులయ్య యీ మాటలు వినిపించుకోలేదు. యెంతో వేగిరిం తిరిగి వస్తానని పథకు పడక సాగించాడు. ముసలాడి యింటిలో సామా నులు పడవేసి యిచ్చింది మారుమూటాడ కుండా తీసుకొని గబగబ తిరిగి వుద్యోగా రిచ్చే ఆఫీసుకు వచ్చాడు!

“ఎంతమంది!” అనుకున్నాడు. బుట్ట తెలు పెట్టి చేతులు కట్టకొని నిల్చాని

యెవర్ని అడుగుచామని చూస్తున్నాడు. చాలామంది తెల్ల తెల్లటి బట్టలు ఖరీదైన బట్ట వేసుకున్నవారన్నారు. తనలాంటి వారున్నా అందరిలోనూ తనే అసహ్యంగా వున్నాడు.

“నాకు పనిప్పించరా!” అన్నాడు ఒక మనిషినిచూసి.

వాడు చిన్న నవ్వు నవ్వు “లోపలికెళ్ళరా” అన్నాడు.

గదిలో కాలుపెట్టేసరికి బంట్రోతు “బయటికి పోవయ్యా!” అన్నాడు.

పులయ్య గతుక్కుమని అడుగులు విన యంగా వెనక్కి వేస్తే కొడుకు సరిగ్గా అలానే వేసాడు.

అంతలోనే బయటకువస్తూ “యెల్లెలు. అలాగున్నావుకా నీకేంపని?” అన్నాడు.

“నీ పున్నెం పుంటాదయ్యా! తూరు పొడ్డి. పిల్లలు గలోడ్డి ఒకప్పుడు పెద్ద బతుకు పతి కాను. దొంబాబుతో నెప్పి నివ్వడో నెలకేరిం పని యిప్పిస్తే—నీ మేలు మరచిపోతానా? ఏదో ఆకో పాకో యిచ్చు కంటాను.”

బతిమాలుతూ ఆధిపత్యంతో పులయ్య విన్నవించుకుంటూ ఉంటే మట్టా వున్న వాళ్ళు నవ్వుకుంటున్నారు. బంట్రోతు కన్ను మంటూ “అలాంటి లంచాలు మాటలాడక! నూడు చుట్టూ నూడు యెన్ని బోగు లున్నాయో! నీకు నదువు రాకపోతే యెవ ర్నీ అడుగు!”

“తేలిదయ్యా! నా మాటలతో నిన్ను కడ పెలాను. నాకేదో పనిప్పిస్తావా నీపాదాలకి నెప్పలా ఉంటాను!”

బంట్రోతు ఆఫీసులలానే ముఖం పెట్టి “వెళ్ళోనాయ్! నీకేం పని! పెద్ద పెద్ద యమ్. ఏ. యి బియ్యంలు సదివిసోలికే లేకపోతే... వెళ్ళు వెళ్ళు” అని లోపల వెళ్ళ వాగడంతో వెళ్ళిపోయాడు.

పులయ్య చాలా వేపు చూసాడు. తనన్నెవరూ పిల్వలేదు. అలా అవరండాలో బుట్ట ప్రక్కనుపెట్టకొని కూర్చుండి పోయాడు. మల్లు అయ్య (ప్రక్కన నిల్చాని పుండీ పుడిగి ప్రక్కలు వేస్తున్నాడు. మధ్యాహ్నం కావొస్తోంది. రద్దీ చాలవరకు తగింది. మల్లుకు చిరాకతిండో లేక ఆరేత హృదయానికి అయ్యబాధ నాటిందో గబగబ గదిలోనికి తొంగిచూసాడు. ఎవరో మనిషి కుర్చీ మీద కూర్చున్నాడు. ఆడే అయ్యకి పనియిప్పిస్తాడు—మా అయ్య కాంటి మంచి మనిషిలేడు. మా అయ్యకు ఎందుకు పనిదొరకదని అనుకొని గబగబ గదిలోనికి వెళ్ళాడు. ఆ ఆఫీసు యెదురుగా

నిల్చాని “మా అయ్యకి పని యి పా నా లేదా?” బంట్రోతు గబగబావచ్చి బయటకు యీ వేస్తుంటే మరీ గట్టిగా “మా అయ్యకు పని యివ్వకపోతే నూడండి— కుక్కపిల్లనుతెచ్చి కరిపించేస్తా!”

అక్కడ ఉన్నవారు చకచక నవ్వుకు న్నారు బంట్రోతు ధాటిగా “పోతావా మేడపట్లకొని గంటాలా!” అని పులయ్యను గద్దించాడు. మల్లు కొర కొర ఆ బంట్రోతు వైపు చూస్తుంటే “ఉరిపాయంతి వున్నాడు గానీ పూరంతా గద్దించి చేసేస్తున్నాడు!” అని బంట్రోతు విసవిస లాడాడు.

పులయ్య యీవేళ యెడో ఒకటి లేల్చు కొనిది కదలకూడ దనుకొనబంతల్ల అబయట నిల్చున్నాడు. కొడుకు బుట్టలో కూర్చుని ఆఫీసువైచే చూస్తున్నాడు. ఇంతలో ఒక మనిషి—చాలా మంచిమనిషిలా వున్నాడు. వెలిపాతూ వెలిపాతూ “యేవూకొయ్ నీది!” అన్నాడు. పులయ్య గబగబ తనవెంటపడ్డూ బాబూ! మాది తూరు పు—నవరి. జరగక పట్టుంపచ్చాను బాబూ!”

“అలానా పాపం!” అంటూ నే ముందుకు సాగుపోతున్నాడు.

“పాపం అని కనికారం చూపిస్తున్నాడి బాబు—యీ బాబుకు యీ ఆఫీసులోనే పని—పని చూపిస్తాడన్న ఆకో అయిన వెంట పడ్డాడు.

అతని యిల్లు దగ్గరలోనే వుంది. ఇంట్లో కాలుపెట్టా “లాభం లేదు - వెళ్ళిపో” అన్నాడు. తలుపు వేసుకున్నాడు. కాని పులయ్య ఆ గుమ్మం కదలలేదు. భోజనం చేసేక తలుపు తీసేసరికి పులయ్య అక్కడే వుండటంచూసి “ఏ మాయ! నీలాంటి వాళ్ళకి వుద్యోగం దొరకడం కష్టం.”

“బాబూ తమలాంటి పెట్టిన మారాజులే ముండినెయ్యి నూపి నే మాలాంటిలము బతికాలా? వాకిక్క డెవరు గతిలేరు తమరు తప్పించి—చివ్వుం పెట్టక పోతే నచ్చి పోతాను..”

ఈ ప్రాధేయమైన గొంతుకవిని ఆయన కుర్చీమీద కూర్చొని లోనికి రమ్మన్నాడు. వినయంగావచ్చి నెలకూర్చొని కొడుకుచేత కూడా దండం పెట్టించాడు.

“ఏదో నేను చేసేస్తానని జేముడుని నవ్వు నట్లుగా నీవు నమ్ముతున్నావు. కానీ నా చేతిలో యేమీలేదు. నీపేరు తిరిజేషులో నేయగల నేనా—”

“అంతేసానా బాబూ ఈ యాళి కాక పోతే రేపియ్యరా!”

“అందులో వ్రాసినంతమాత్రం వుద్యోగం రాదు. నిన్నెక్కడైతా పంపించడానికి యిదివరకు యే గవుర్న మెంటులో పని చేసావో చూసారు. అందులో పేరున్న మాత్రాన నీకేం లాభంలేదు.”

పులయ్య కాస్తా వెలిసనముఖం మర్చి

రెండు కొత్త ప్యాకెం గులలో దొరుకును.

జిన్నుడు. 2-25

కార్తీకదశమి 1-50

కలాపి ఇండస్ట్రీస్, బాంబే -2.

విచార గ్రస్తమైంది—అయినా మనసులో యీ బాబు తప్పక తనకు పని చూపిస్తాడన్న విశ్వాసంతో “బాబూ! మీ రేమన్నా మీ పాతాలు యిడిసిపెట్టను, ఈడిముఖం నూడండి. మంచికోణ పెట్టాడు పుట్టు క్కిచ్చాడు బాబూ! ఈడు పుట్టిన్నాడు చినుకులు జలజల రాలిశాయి నాకేదో తమరు పనిన్నీ నా కొడుకు పెద్దోడనడా? నీతి నిలపడా? దొంగల్ని పట్టే దొరనడా? మీ లాంటి మా రాజులు యింటార నేకా మా లాంటి పెద్దలం కన్నాలు పెప్పు కుంటాం. చూడండి—బట్టమక్క రిప్పి కట్టకోడానికీ లేదు. రిండికీ లేనప్పుడు బట్ట రెక్కడోస్తాది? నోరు కట్టకొని పనికి కొగిరిం పంపించాను—ఏమీ వానిమీద చాలేదు. ఈ మాటా? ఒక పూట కుంటే యింకో పూట లేదు. నా మాట ఆటుందండి. పిల్లలు కిడి చుట్టుకుపోతుంటే యెలా నూడమంటారు? ఈ పూట తొగిలే రేపు యీ యేరే! అందరు నూసి నన్ను జబ్బు మని మనుకుంటారు—రిండికీ రేకపోవడమే జబ్బు! మా రాజులు మీ లాంటి కుర్రాల్ని లేపేవారు!”

“నే నేం చెయ్యలేనోయ్. నిజంగా చెప్తున్నాను” పాపం ఆయన తన నిజ పరిస్థితి యీ అమాయకుడు తెలుసుకోవాలని నొక్కి చెప్పేవా పుల్లయ్య విడిచిపెట్టలేదు. నిమిష నిమిషానికి తనలో యేదో ఆశ, విశ్వాసం హెచ్చిపోతోంది మరి కాస్త దైవస్వరంతో “బాబూ! చేసేవారేపుడూ అలాగే అంటారు. ఒకరికీ వాను దుర్మారం తలంచలేదు. నా పెళ్లంసంగతి మీకు తెలిదు. దానిదగర ధర్మం, నాయం వున్నాది. అదంటే నాకు జడుపు! దానిమంచి నాకు యీ కోణ కాకపోతే రేపే నా కొస్తాది. ఆ బకమంతుడు నా లాంటిల్లకే కన్నాలు పెట్టిస్తాడు—ఆకరికీ ఆ రంజే కనికరంతో మీ లాంటి మా రాజుల్ని నూపేస్తాడు. తినేందుకు చూడు లేదు—మేడలా మిడలా కొరలేదు—మూరడు గుడ్డ, పిడికకు మెతుకులూ దొరికేలే సాలు బాబూ—తన పెయ్యకోడ్ని కాను—దొంగతు యి తినోడ్ని కాను—ఈ దేశలో మిమ్మల్ని ఆ బకమంతుడు నూపించి వాడు—మీకు పది వేల నమస్కారాలు రావో—వాకింత ఆదరువు యిప్పించండి అని పుల్లయ్య సాహంగ పడిపోయాడు. కొడుకు తొడి వనసరించాడు. ఎదురుగా కుర్చీమీద కూర్చున్న మనిషి కళ్లు చెమ్మగిరిపోయాయి. వంటయింటినుంచి బింటున్న ఆతని భార్య కళ్లనుంచి బిందువులు కారిపోయాయి.

ఆయన లేచినాడు. ఏమనడానికీ తనకు తోచలేదు ఆ నిమిషంలో తన యింకే మన్నా పుల్లయ్య హృదయం పగిలిపోతుం జేమోననిపించింది. రేపు పది గంటలకల్లా

ఆఫీసుదగ్గరకా నేనుంటానని పంపించి వేసాడు. మళ్ళీ వెళ్ళిపోతున్నవాడ్ని పిలిచి “నీ చేరబుటోయ్?” అన్నాడు.

“పుల్లయ్య బాబూ!”
“ఇంద యీ అర్ధరాత్రులలో నీ కొడు క్కేవో కొనియ్యి?”

సంతోషంగా పుచ్చుకొని “మీ బుగం యేంసేసినా తీర్చుకోలేను బాబూ...యేదో పని పెప్పండి—కరలున్నాయా కొట్టేస్తాను—ఈ నుట్టుపట్టువున్న గత్తిరయ్యెత్తిపారేస్తాను!”

అన్నిటికీ వర్దులే—మధ్యాహ్నం అయిపో యింది. యింకో సారి చేద్దవుగాని అని పంపించివేసాడు. పుల్లయ్యను పంపించి వేసాక “పాపం! అలాంటి బాధపడేవాళ్ళని ఒక కంట చూడండి” అని భార్య అందు కుంది. వెంటనే జబాబులేదు. తరవాత అన్నాడు. ఏదైనా చెద్దాం అన్నవాళ్ళకి చేసే అధికారం వుండదు. నేను ఒక గురు స్తాను. ఇదివరకే మా ఆఫీసంటే ప్రజల్లో నా నా అపోహలూ వున్నాయ్. ఏదో తంటాలుపడి వాడ్ని పుడ్త్యాగంకోసం పది మందితో పంపిస్తాను—కానీ తీసుకువేవాడ్ని నేను కాదుగా!”

పుల్లయ్యతో చెపామనుకున్నది భార్యతో చెప్పేకాదు. మరుచటిరోజు ఆరికెవ్వం మీద పేరు రిజిస్టరయ్యింది. నేళ సాయం

త్రం యింటిదగ్గర పుల్లయ్యకు తంతుకా బోధపర్చాడు. ఎక్కడైనా భారీలు తన బకసారి పంపించే పూచీ నాది తరవాత నీ ఆదర్శం అని చెప్పాడు. అంతా విన్నాక పుల్లయ్య కృతజ్ఞత చూపిస్తూ “ఆ మాత్రం నేసిన మా రాజులేరే బాబూ! ఈ రోజుల్లో ఆ కలం తే అన్నం యే పురు పెట్టాడు? ఆ లాగని వార్త వ్యం నే నేయేపురుకుంటాడు? ఇక్కడా అక్కడా పెద్దల్లోనూ కష్టమెగి మా రాజు లుండబట్టి లోకం యింకా మునిగిపోనేదు. నేదా అంటే యీ సంగంధం యీ లోకాన్ని ముంచినా బాబూ?” అన్నాడు.

ఒకవారం పదిరోజులు తరకు అవ్వ దప్పదూకచ్చి కనిపిస్తున్నాడు. ఒకనాడు అతను చెప్పాడు “ఇదిగోకొగిరిం—సరిగా యీ వేళటిరోజు పదిగంటలకు ఆఫీసుకురా! ఇలాగ వచ్చాకంటే, లాభం లేదు. ఒక నిక్కరు మంచి వద్దవేసుకో. చూడు—ఆ గడ్డం యేంబాగులేదు—ఆ గిర్రాతేంటి అస హ్యంగాఉన్నాయ్. అని తీసి చూడ్డాలు క్రాపింగు వుంచుకో! చూడానికి అస హ్యంగావుంటే ఉద్యోగం యేపుడిస్తాడు చెప్పి? నేను చెప్పినట్లుచేసి అక్కడికువెళ్లు—

(22-వ పే జేమాడండి)

my
Coffee

గత 20 యేండ్లుగా

మైకాఫీ మాత్రమే నేను
విడువకుండా వాడుచున్నాను.

పా॥ ½; ½; 1

పా కెట్లలోను

మరియు

పా॥ 20; 7; 3; 1.

వాక్యూమ్ టెన్నులలోను
లభించును.

మైకాఫీ కంపెనీ,

84, అప్పారావుగార్డన్స్,
హైదరాబాద్ రోడ్, మద్రాసు-7.

మా పితాపురం ఏజెంటు:

శ్రీ కృష్ణా షోర్స్.

పితాపురం.

ప్రతినిధులు లేని పట్టణములన్నింటిలో ఏజెంట్లు కావలెను

ఆనందయత

మనోహరం జరుపుకొలేదు కాని చుట్టూ రి మాత్రం అయిపోయింది జగన్నాథానికి, ఉద్యోగం నుంచి విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు ప్రభుత్వం వారు. అతడు పని చేసినది ఆరికొల్పింది. తన యావనాన్ని ఉత్సాహాన్ని కలిగి తన పనిని అభి

వహించి అన్నింటిని భయభక్తులతో ఆరాటాన్ని గాని అర్పించిన త్యాగధనుడు జగన్నాథం. అతనికేం దొరికితే ఒక రచనను వ్రాసి నాలుగు డబ్బులు తీసుకుంటాడు. సంగీతాన్ని విన్నాడు. భార్య ఇదంతా చూస్తే చెండును నీలిగా వెనకచేరి ఆ ప్రమాదం చేస్తాడు. నీలవాడికి బ్రతుకు తెలుపుల్ని సభ్యతని బోధించి మంచి మార్గంలో పెట్టేస్తాడు. కాని ప్రభుత్వం అతడి కంటకం గౌరవ మైన అంటే నడుతరమైన బాధ్యతల నవ్వు గించింది. ఇందుకు జగన్నాథం వంటి స్వార్థ త్యాగధనులే అవసరం.

జగన్నాథం తన ఇరవైయే పదిలోంచి యాభయ్యో పది వఱకూ ప్రభుత్వ సేవలో గడిపి మర్యాద జీవితంలో ప్రవేశించాడు. ఇన్నాళ్ళది జీవితమే మరేమో అతడి అడి

నీలవాడికి

గినా చెప్పలేదు. తీరుబాటు చేత ఇప్పుడిప్పుడు సంగీతమనేది ఈ లోకంలో ఉందని తన బాల్యంలో ఎంతగానో అనుభవించి ఆనందించేవాడని గుర్తిస్తున్నాడు.

ఉద్యోగంలో ప్రవేశించిన కొంతరికంలో గిజగివా తిన్నకు బోయేవాడు. అభిరుచులను తీర్చుకోవడానికి డి.ఎ.మె.వా తీరిక లేక బోయిందని తెలుసుంటే విచారించే వాడు. రచనలు తేలియమిదనుంచి తెంచీమిదికి తెంచీమిదనుంచి కిందకు దిగి ఒక్కచాటులో శుభికోగితాల బుట్టచేరి ఎప్పుడు అమ్మడు వచ్చాయో తెలియనే లేదు. బాడ్మింటన్ రాకెట్ విరిగి ముక్కలై పెంట వున్న ఆలంకరించింది. "అన్నట్లు ఆ దే మైంది" అని బాధపడి వచ్చినప్పుడు కోసారి ధూం మనబోయే వాడు. కాని భార్య "మీ కే మన్నా తీరు బాటా ఇవన్నీ చేయటానికి" అనడంతో 'బాబు' అనుకున్నాడు. కొడుకుమాత్రం నాన్నగారిగదిలో ప్రకృతి దృశ్యాలకూ ఆయన తీసే కూనిరాగాలకూ మచ్చుటపడే వాడు. 'తన కుమారుణ్ణి మంచి విద్యా వంతుడుగా సంస్కృతి గలవాడిగా చేయాలి. తనగతి తప్పని సరిగా దెబ్బనాలుగు తరం

లో ప్రవేశించింది. కొడుకుని మాత్రం కనీసం ఏ లెక్కరకుగానో చేయాలని భావించేవాడు.

నీలలు పెరిగారు. సంపాద బాధ్యతలు చుట్ట ముట్టాయి. అవసరాలు హెచ్చాయి. అవసరాలు హెచ్చినంత వేగంగా ఆదాయం హెచ్చవలెదు. కాబట్టి తగ్గినట్లు కనిపిస్తోంది. రాత్రి తొమ్మిదిగో వచ్చినా పెద్దవాడు మేల్కొనే ఉండేవాడు. వాడిపైనే ఆకలిన్న పెట్టుకున్నాడు జగన్నాథం. ఏ తృప్తకం అవసరమన్నా - చూడకు గాదు ఫలానా సినిమా చూడమన్నారని అన్నా - వెంటనే ఆ కోరిక తీర్చేవాడు. పెద్దవాడు పెద్దవాడై తనను సుఖ పెంపొందించుకుంటో ఉండేవాడు. పట్టుదలలోనే చదువుకు ఎక్కడా అంతరాయం కలగకుండా తన ప్రయత్నించాడు. అయినా కలిగింది. తనం చేస్తాడు! స్కూల్ ఫైనలు పూర్తయ్యాడం బ్రహ్మాండం తలక్రిందులయింది. యేటికాయేడు సంసారాన్ని నడవడం కష్టతరమౌతూంది. తక్కిన పిల్లల చదువులూ నిత్యావసరాలూ మరియవన్నీ - ఎక్కడో సుంచని వీటికి లేవడం?

అలాంటి తరుణంలో పెద్దవాడు కళలనీ నాటకాలనీ కాస్త తెలియజేస్తే చెప్పకుండా నా తిరుగుతున్నాడు. చెప్పే విధంగా జగన్నాథం చెప్పేమాటాడు. ఏదో స్కూల్ ఫైనలు అయిందనిపించాడు పెద్దవాడు. ఇంకా చదువుకోమని వేధించుకు తింటారేమో అని వెంటజిల్లాడు. ఇంక ఇంతలో విడిచిపెడితే బాగుండు నడుకున్నాడు. పరీక్షలన్నీ చూసి తనకుదనింకా చెప్పించడం వీలీతరం కాదని ధైర్యం చెందాడు.

జగన్నాథం రిటైరవడంతోనే కొన్ని ఆలోచనలూ తర్జన భృనలూ జరిగాయి. ఏదైనా కుటుంబ భవిష్యత్తు బాగుపడాలంటే తన కొడుకు విద్యాధికు డేవాలని జగన్నాథం పట్టుదల. ప్రస్తుతపు ఇబ్బందులకు వెరిచి ఏ గుమాస్తాగానో ప్రవేశ పెడితే జీవిత మంతా తనలాగే విచారించవలసి వస్తుందని ఆలోచించాడు. సాధ్యమైనంతవఱకూ తన సంతానాన్ని ఉన్నదోద్యోగాలకు వెళ్లబల్లు తియ్యాలి చేయాలని నిశ్చయించాడు. పెద్ద వాడి ఇష్టాయిష్టాల అవసరం లేకుండానే

ఆరోగ్యానికి,
ఆహారానికి...

ఫ్రూట్ కోక్టెయిల్

ఇండియా ఫ్రూనింగ్ ఇండస్ట్రీస్
విజయవాడ, ప్రొమోటెడ్.

ఆంధ్ర డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
మొనర్పు ఆక్సీ టెడ్ వజ్రెస్సెస్,
పులిపాటివారిపేటి, విజయవాడ-1.

కాలేజీలో ప్రజాకేంద్రంగా ప్రాచీనము
 ఘను వాలుగుర్రపున్నాయని ధైర్యంబుకటి
 వుంది.

కాలేజీలో చదువుకున్నాడు కాబట్టి పెద్ద
 వాడికి అనుచున్నట్లు బదులు బూట్లు,
 షెరాయిలును బదులు పాంటు మార్పులని
 వచ్చింది. కన్య అనుకోకుండా పెరిగింది.
 కళాశాలవిద్యార్థి కావడం పెద్దవాడి కళా
 శిక్షకు సాంఘిక చైతన్యానికి మరింతతోడ్పడి
 అవకాశాన్ని ఆర్జించి చేతుల్పింది. కాలేజీ
 చదువుకి డబ్బు మంచినిశ్చలా ఖర్చు అవు
 తోంది.

అమ్మాయికి మంచి సంబంధం వచ్చింది.
 అయిందనిపించుకుంటున్నాడు బంధువర్గ
 మంతాను క్రేయోభిలాషులు చెందినట్లు
 కొని పోతున్నారని. కట్టుంపాచ్యుని
 ఆలోచిస్తే ఇలాటిసంబంధం మరి కొంతదని
 భార్య హెచ్చరించింది. చివరకు ఆయన
 పెళ్లి చేసుకొనిన నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఆపెళ్లి జరిగిందానని తప్పిస్తే మిగిలింది
 కొని కానీడబ్బు మిగలేదు జగన్నాథానికి.
 పెద్దవాడి రెండేళ్ళ ఇంటికే చదువుకు
 వెచ్చించిన డబ్బుంతా బూడిదలోపోయినదన్న
 రయింది.

ఇంటి వ్యవహారం నడవడం దినదినం బరు
 వవుతోంది. రెండోవాడు తనతో ఎన్నో
 సార్లు అన్నాడు. కాని తనకు మహాభాగా
 ఉంది—అంత చిన్నవయస్సులో ఆయన
 స్కూల్ ఫైనల్ పాసయిన చిన్నవాడు
 అప్పుడే ఉద్యోగంలో ప్రవేశించడమని.
 వాడి భవిష్యత్తు పాడవుతుందని భయం.
 అలాగని వాటింకా చదివించగలవనే ఆశ
 కూడా లేదు. చిన్నవాడికి వాళ్ళ తల్లిపోలిక.
 ఇంట్లో పరిస్థితులు చూసి ఆశలేక
 పోతున్నాడు. అన్నయ్యను పడచీ వాట్లు
 పెట్టేశాడు. 'ఇన్ని పేలు దండగచేసినందుకు
 ఇక నేనా ఏదోఒక ఉద్యోగం చూసుకో
 మన్నాడు.

జగన్నాథం ఆనేళ్ళ ఉదయం సంతార
 యాత్రను ఏమీ మారినంతకే అలాచిన్న
 కూర్చున్నాడు. 'పెద్దవాడు సరితోడుంగా
 వచ్చి చెప్పాడు: "నాన్నా ఉద్యోగం
 దొరికింది." జగన్నాథం తటాలున "జీత
 మెంతి?" అని అడిగాడు. "డైరీవాలుగు"
 అన్నాడు పెద్దవాడు. జగన్నాథం కుంగి
 పోయాడు ఇక మాట్లాడలేక పోయాడు.

సంతారాన్ని తొడిగింది. కొంతనలకూ
 మారిన అభించింది. కాని రెండోపిల్ల
 అప్పుడే పెళ్లి కావాలన్నట్లు ఎదిగికుర్చుంది.
 వివాహోత్సవం రెండేళ్ళయినా జగన్నాథం
 తలపెట్టనెవ్వరితలపెట్టలేక పోయాడు. ఎంత
 మంది వఖల్ని చూచినా మార్కెట్ ధరలు
 దుర్భరంగా కనిపిస్తున్నాయి. రెండుపేలు
 కట్టుమైనా పట్టుకుంటేగాని మగవాణ్ణి
 పోలిక 'చిన్నగు మా పూవరుడు' కూడా

అభించడు "ఎక్కడివి రెండుపేలుక?"...

"మరలాగందీ" అన్నది జగన్నాథం
 భార్య.

"సర్దికొని మిగల్చుకోలేమా" అన్నాడు
 పెద్దవాడు.

"అంతకులభంగా ఉందా పర్వతా వడ
 మంటేను. నీ జీతానికి రెండు రట్లు
 అవాయించింటే మరి రెండేళ్ళ పైమాట"
 అన్నాడు జగన్నాథం.

చిన్నవాడు ఇదంతా చిన్న వాలుగు
 రోజుల్నుంచీ తెలియగడం ఆరంభించాడు.
 వారంరోజులు పోయాక వాస్తవగారి ఎదుట
 తిప్పుగా కూర్చుని "నేనుకూడా ఉద్యో
 గంలో ప్రవేశించాను నాన్నా" అన్నాడు.

జగన్నాథం ఆశ్చర్యపోయాడు. చిరాకు
 పడ్డాడు. అంతకంటే ఏమీ చెయ్యలేక
 పోయాడు.

"శుభాప్తయేనా" అన్నాడు ఒకగడియ
 లకి.

"ఏదోఒకటి. ఆ రెండేళ్ళు చాలాక
 నేనా చెల్లిపెళ్లి చెయ్యాలంటావా?
 అందుకు ఇప్పుడే ఉద్యోగంలో ప్రవేశం

చాను. ఇంతకంటే గత్యం లేరంటేడు."

అన్నాడు చిన్నవాడు.

"గొప్ప పని చేశావు" అన్నాడు జగ
 న్నాథం అర్ధహితంగా.

జగన్నాథం తల పట్టుకొని కూర్చు
 న్నాడు. చిన్నవాడిమాటల్లో సత్యాసత్యాల
 పరీక్ష చేయలేదు.

జగన్నాథం భవిష్యత్తువైపు చూస్తు
 న్నాడు.

ఎటువంటి ముడుతలపడవ శరీరాంతోనూ,
 నిర్జీవమైన కళ్ళతోనూ—చిరుగు చొక్కా
 లను పాతకోటు చెనక కప్పకోడానికి ప్రయ
 త్నినూ—యిద్దరు కొడుకులుకనిపిస్తున్నారు.
 జగన్నాథం ఏదో గొలుక్కున్నాడు. ★

నారసింహ లేహ్యము
 అంగుడుకో చేరినది మేమామ,
 నికాక, నివృత్తవవగైరా హరించి
 అయి రక్తవృద్ధికల్గిండును. 20 త
 డబ్బీరు. 3-4-0 పోస్టేజీరు 1-1-0
 పి. సి. పి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద నమాణం,
 పెండి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

★ దగాపడిన తమ్ముడు ★

(19-వ పేజీ తరువాయి)

వాళ్ళి యేది మొయ్యనున్నా మోసెయ్యి-
భయపడకండా జబాబు చెప్పి-లోపలికి వెళ్ళి
గానే యిలాగ నెల్యట్ కొట్టు!" అన్న
మరి మరీ చెప్పాడు.

అలా వచ్చింది. గిరజాలు తీయించే
సాడు. బట్టలు పొయగు జేబుదొంగను యెరువు
అడిగితే యెందులో నావేదీకావేసాడు.
తనలా పుల్లయ్యగనా చెయ్యమని సలహా
యిచ్చాడు. ఆ సలహా ప్రకారం చాకలివాని
దగ్గర ఒక కాలీ నిక్కడు కమిజా అద్దకు
తెచ్చాడు. ఎంత తయారయినా నా మనిషి
సన్నంగానే కనిపించాడు. గిరజాలు తీసేయ
టంవల్ల దాంబికం తగిలిపోయింది. అది తీసు
న్నప్పుడు చాలాకవం అనిపించినా విధిలేక
కట్టుకున్నానని కలిపించడానికి మన
పెచ్చేడు. ■ పనిచేస్తుంటే మల్లుమంగలాడి

మీద కొరం అయిపోతుంటే తండ్రి వారిం
చాడు. తనపాలం పోయిన్నాడుకూడా తనకు
అంతకన్నం అనిపించలేదు. ఏనా కడుపు
మందా యిది మందా అనుకున్నాడు.

ఇంటర్ వూకి మరో పాతికనుందితో
సహా తనూ వెళ్ళాడు. ఆ స్థలం వూరికి అయిదు
మైళ్ళు దూరంలోవుంది. ఎంపలో నడిచి
వెళ్ళేస్తే అలసిపోయాడు. అక్కడ యిద్దగు
అఫీసర్లు వచ్చివచ్చాకి తనికీచేసున్నారు.
పుల్లయ్యకు ఆ కలి వేసేందీ. డబ్బు దగ్గర
లేదు. ఉన్నమటుకు బట్టల అద్దకు వెళ్ళి
పోయింది. ఇంటికీ వెళ్ళినా కడుపునిండు
కుందనిలేదు ఉండగా వుండగా చివరకు
తనపేరుపిల్చారు. ■ కలి-నడవడానికి కత్తి
లేనట్లంది. కాని వుత్సాహం తెచ్చు
కున్నాడు. ఆ గదిలో కాలు పెట్టే
సరికి కాళ్ళు గజగజలాడి
పాపాగినయ్య. అటువంటి పెద్దవళ్ళని తను
యిదివరకు చూడలేదు. ఒకాయన తెల్లగా
పాగుగా వున్నాడు తం గాళీ మనిషి
రెండోవాడు నల్లగావున్నా పెద్దముఖం
కళ్ళిద్దాలుతో గంభీరంగా వున్నాడు.

"నీ చేరు..." తం గాళీ అఫీసరు హిందీ
లో అంటే పుల్లయ్య గాబరాపడిపోయాడు.
ప్రక్కనున్న అరవ అఫీసరు "నీపేరేమిబ్బా!"
అవగానే ■ గంతుక విని గతుక్కు
మన్నాడు.. పుల్లయ్య అని గొణిగేసి దీనంగా
"బాబూ! మీరు కనికరం చూపించండి.
తూలుపోడ్డి—పిల్లలు గలోడ్డి—ఒకప్పుడు
గొప్పబతుకు బలికాను... అన్నారేక నానూ
పిల్లలూ సచ్చిపోతున్నాం..."

తం గాళీ అఫీసరు "వాడేం అంటున్నా
డని" అ.. అఫీసర్లు అడిగాడు. కొద్దిగా
తెలుగు తెలిసిన ఆ అఫీసరు తనకు తెలిదని
అనే బదులు వాడేదో గొప్పగా ప్రతిక
పాత్రబతుకు గురించి చెప్పకుంటున్నాడు
అని చెప్తూ పుల్లయ్యవేపు ముఖం త్రిప్పి
"అదంతా ఎవరి కొనాబ్బా! పేరేమి...
నీ పేరేమి!"

"పుల్లయ్య!"
తం గాళీ అఫీసరు "ఏదేనా మటుపటున్న
దేముడు పేరా" అన్నాడు ఇంగ్లీషులో.

వంటనే తను ఇదివరకు తెలుగు తెలుగు
నని చెప్పిన మాట నిలుపుకోదానికి...
"కాదు. పుల్ల అంటే పులుపు—పులుపు
మనిషి అని ఇంగ్లీషులో చెప్పాడు.

వంటనే ■ అఫీసరు అలా కనిపిస్తున్నా
డులే!" అని ఇంగ్లీషులో అంటూ, అక్కడ
వున్న పెట్టెన ఎత్తమని చెప్పాడు నైకో!

పుల్లయ్య అసలే ఆకలితో వున్నాడేమో ఆ
పెట్టి యెరుకోదానికి కాస్త సుంఘాలన
వదాడు. అఫీసరు ఇంగ్లీషులో "వాడిక్కా ప్రజ్ఞ
లేదు" అని చెప్పాడు. ఆ పెట్టె తిరిగి కింద
పెట్టాక కాస్త అయాసంతో వణికిపోతూ
నవ్వునీరించి దీనాతి దీనంగా "సాలా కన్న
పడిపోతున్నాను. ఈ బట్టలూ అద్దకీ తీసు
కొచ్చాను బాబూ! తిండిలేక నాకేకాడు
పిల్లలూ నీపురుపులల్లాగ అయిపోయినాడు.
పదిపూటలు కడుపునిండా తిండిపడితే ఇలాం
టివి రెండు పెట్టెలు రెండు కేటలో ఎత్తే
సాను బాబూ!" ఇలా అంటూనే కళ్ళిల్లో
నీరు తిరిగిపోయాయి.

అరవ అఫీసరు "వెళ్ళి! ఎక్కడో వాళ్ళు
నెప్పుతారు!" అనగానే పుల్లయ్యకు ఎక్కడ
లేని ధైర్యం వచ్చింది. పని దొరికి నీ
అనుకున్నాడు. ఇంటికీ అగి అగి నడిచివెళ్ళే
సరికి చీకటి పడిపోయింది. అలా గడవలో
మూర్ఖులొయినట్లు చారబడిపోయాడు. నీలి
అరవో యిచ్చి గొంగూరకొని నీటిలో వుడ
కపెట్టింది. అవిధిలోనే ఒకమృ దగ్గర యా
పాయికి నెలకే పావలా వడికి ఒక యాపాయి
తెచ్చించేమా కడుపు నిండి గానే పుల్లయ్య
తెప్పరిల్లాడు.

■ మరుదటి రోజు ఆ బాబును కలుసు
కొన్నాడు. జరిగినదంతా చెప్పేవాడు. పని
లోకి యెప్పుడు రావాలో మితో నెప్పా
నన్నాడని బాబూ అని చెప్పాడు ఆధైర్యం
జాలుకు రోజులు దకదకాయి క్కడి మా
అక్కడమా పని పాట్లు కోసం వెళ్ళినం
యేదో కొద్దో గొప్పా కడుపుకు జరిగిపోదా
■ అవకాశం యిచ్చింది.

ఆరోజున ఆయన చెప్పాడు "వాళ్ళు
నిన్ను తీసుకోలేదు. నే నేం చేస్తా మి?"
అని పుల్లయ్య నడుం విరిగిపోయింది.
అక్కడే కూలాడిపోయాడు. ఏమవుకూడా
వచ్చేసింది. గట్టిగా బావురుమని యేత్తేద్దా
మనుకున్నాడు—కానీ కొద్ది సేపటి వరకు
నోట మాటరాలేదు... చివరకు కోక మయ
మైన గొంతుతో—"బాబూ! ఈ గిరజా
లని మానీ మానుటపక్కల వూళ్ళలో...
మాపురేకలు పాపలు మురిసిపోయే వోరు...
నాకు అని చేయకంటే హెచ్చు బాబో...
అన్నంముద్ద నోటి దగ్గరకు వస్తాదని... మన
సుకటిక తిరికి యిచ్చిపాను—నోటి కొచ్చిక
ముద్ద జారిపోయినాది! నన్ను కనికోర్వదు
లిప్పకుంటే మీరేంసేస్తారు బాబూ!"
అంటూనే మెల్లమెల్లగా అడుగులు వేసు
కుంటూ దారి తెన్నూ చూడకండా అలా
వెళ్ళిపోయాడు!

(ఇంకా వుంది)

**పెప్పె
గొంతు
మరియు**

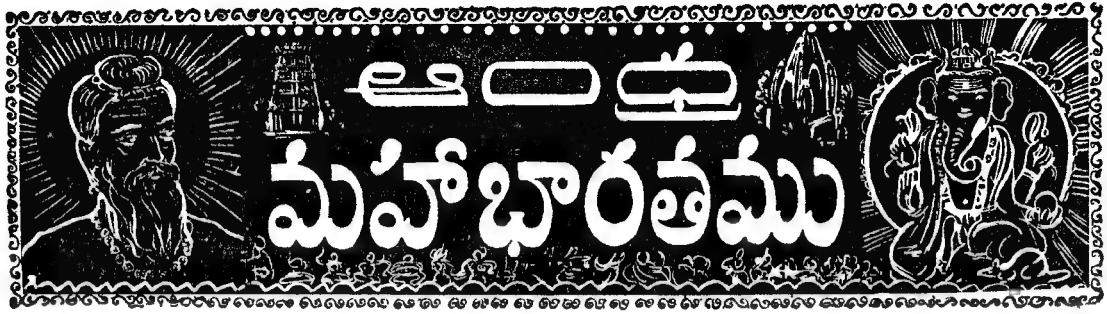
**గుండె
బిళ్ళలను**

మీరు
పేదించేయడం

■ దగ్గు త్వరితంగాపోవును

ఒక పెప్పెను దప్పరించి, వాపుని బోగట్టడా
నొంతు వాపుని, బొమ్మనడిగేమును, దగ్గు లేక
జలుగునకరిగించే క్రిమిని కంపెనీ దగ్గును
అంటే అందరి కనునకర అనిదించు అస్సాదిం
తంది. పెప్పె కవచ కవచమును క్రిమినివా
రణను గరిగించినను,
ఇండులో హానికర
ఒకదంబ లేపు విల్లంకు
మరదీకంగా
ఇవ్వవచ్చును,
రొమ్ము పడకములు,
గొంతు నెప్పి,
పదిగము, అదిక
కవచము జలుములు,
దగ్గులను
త్వరితంగా వివరించిన
మందు వ్యాపారందరినంద అమ్మనిడున్నది
సి.ఇ ఫ్రెస్కో (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

పోల్ ఎజెంటు: దాదా & కం పేసి,
86, నైసర్ప నాయకకోవిధి, మద్రాసు-8.

[ఉ ద్యో గ వ ర్ష ము ను ం డీ]

- తే. పట్టి యీతనిఁ జెఱఁ బెట్టి పాండవులకు, దిగులు వుట్టింత మంతటఁ దెగక యెత్తి
వచ్చి రేనియు నిర్దింప వచ్చుఁ గోట, లెల్లఁ బుచ్చిన నురగంబు లేమి నేయు.
- వ. అవి విచారించె నిట్లు దుష్కార్యాలోచనంబు సేసి దుర్యోధన దుశ్శాసన శకుని కర్ణులగు దుష్టపతుష్టయంబు మొదలుగాఁ
గల యవిసీతులు దై తేయమర్దను మర్దింప నిశ్చయించి రయ్యవసరంబున
- చ. అడఁకువ లేమి నల్కి యురియాడుట నొండొరుఁ గూడ కుండుటక
బుడిబుడి మాటలాడుటను బోవుచు వచ్చుచుఁ గ్రందు గ్రమ్మఱం
బడుటను దెల్ల మైన మును ఁన్నగఁ దాఁ బరికించి యున్ని న
ప్పుడు హరిఁ బట్టునంకులము వుట్టుట సాత్యకి నిశ్చయించుచున్.
- తే బఱటికొనిపోయి కృతవర్మఁ బన్నఁ బనిచె, నీవు బలమును వాకిట నిలుపు మేను
లోపలికి నెల్లఁ జాలుదుఁ బాపబుద్ధు, లన్న దెనఁదప్పి రని నిర్భయమునఁ శెప్పె,
- వ ఇట్లు పరమాత్ముం డగు హర్షిక్కు నట వుచ్చి సాత్యకి సత్వరంబుగాఁ జనుదెంచి జనార్దనునకు సత్తెఱం గెల్ల నెఱింగించి
తడనుమతిం గొరవేశ్వరబాహ్నిక బీష్మ విదురుతో నిట్లనియె
- మ. అదె కౌరవ్యు లశక్తదుర్జునత నేయం బూని పైఁ బాటఁ జూ
చెద రమ్మై దమచేతఁ దీటునె జయశ్రీకాంతు దైత్యాంతకుం
బాదువం దారు దలంచు తెల్ల ననలంబుం జీర బంధింపఁగా
మది నూహించినయట్ల కాక తమ దుర్మంత్రంబులం బోవునే.
- వ అనిన విదురుం డదరిపడి వైచిత్రపీఠ్యున కి ట్లనియె
- ఉ భూవర సీతనూభవులు పుణ్య సగణ్యపరాక్రముక హరిం
గేవలమర్త్యుఁగాఁ దలఁచి కిట్టినఁ బట్టినఁ దారు మంటపై
వావిరిఁ గ్రమ్ము నాశలభవర్గముచాడున మ్రుందిపోరె కా
లావధి యయ్యెఁ గావలయు నక్కట వారికి వారివారికి.
- వ అనుటయు గోవిందుం డందఱు విన నంబికానందమున కి ట్లనియె.
- ఉ. రోషము నాపయిం గలిగి క్రూరతఁ గౌరవు లింత సేత నం
తోషమ నీవు ప్రాభవముతోఁ దగ నాకు ననుజ్ఞ యిమ్ము
ద్వోషత నేను నోపుగతి దోర్బలదుర్జయు లైనవారి
ద్యోషముఁ జక్కఁ బెట్టి జగతీవర యింతక పోయి వచ్చెదన్
- క. అనుడు ససంభ్రమముగ నృజ్ఞనపతి దుశ్శాసనాది సకలపరిజనం
బును నాదుర్జనునిం దో, డ్కొని రమ్మని విదురుఁ బనుచుడుం జని యతఁడున్.
- సపరివారంబుగా దుర్యోధనుం దోడైచ్చినం జూచి యతనికి ధృతరాష్ట్రం డి ట్లనియె.
- చ. అలవి యెఱుంగ కిట్లు దనుజారికిఁ గీ డొనరింప నీవు నీ
తులువలు నుత్సహించితిరి దుర్మతులార నమీరు మీకుఁ జోఁ

కలవడి పట్టవచ్చు నె మహాద్రి గదల్చుగఁ బోలునే దవా
నలుఁ జమరంగ శక్యమె వినాశముఁ బొందెద రేమి నేయుదున్.

ఆ. అనిన విదురుఁ డిట్లు లను సుయోధనుతోడ, బాలకేళిఁ దొడఁగి లీలఁ గృష్ణుఁ
డెచట నెచట నెవ్వరెవ్వరి నేమేమి, నేనె వివరె యేల చెడియె దిట్లు.

వ. అనియె నట్టియెడఁ గట్టెదుర నున్న యక్షురువతి కుమారుం జక్కంజూచి యే నొక్కరుండన యని తలంచియె దుర్మ
దంబునం బొదివి పట్ట నుత్సాహంబు సేసి తనుదు దరహాసంబు సేయు వాసుదేవుని పాలనదేశంబున బ్రహ్మయు
వక్షంబున విరూపాక్షుండును వదనంబున వహ్నియుఁ బార్వతియు నింద్ర యమ వరుణ కుబేరులు నాదిత్యమరుద్వి
శ్వేదేవాశ్వినులు నుద్భవించిరి. హరిగాంధీవసుండిత బాహు లగు బలదేవార్జునులు నవ్యదక్షిణభుజంబులను విశాయధ
హస్తలగు యుధిష్ఠిర భీమనకులసహదేవులు వీరపునసు వివిధప్రహరణపాణులగు యదువృష్టిభోజాంధక వీరు లూరులను
బ్రభవించిరి జనిత నానాహస్తవిద్య ప్రబలులు శంఖచక్రగదాఖడ్గ శక్తిశార్ఙ్గప్రముఖనిఖిల సాధనంబులు వెలింగె నేత్ర
శ్రోత్రనాసావివరంబుల సదూమదూమకేతుజ్వాలాజాలంబులు నిగిడె రోమకూపకలాపంబులం దరణికిరణనిభప్రభలు
వెదలె నిట్లు దుర్నిరీక్ష్యం బగు నత్రేణోరూపంబుఁ గనుంగొనంగొలఁదిగాక సకలజనంబులు నయనంబులు మొగిద్ది
యద్భుతభయానకరనంబుల జొత్తిల్లు చిత్తంబులతోడం గదల కుండ నప్పుండరీకాక్షుండు నారదాది మహామునులవలనను
భీష్మవిదురద్రోణసంజయులయందును గరుడాతరంగితం బగు కటాక్షవీక్షణంబొలయ వారలకు దివ్యదృష్టి యొసంగిన
నా పుణ్యపురుషులు సాంద్రానందంబునం దేలుచుండి రయ్యవసరంబున.

తే దేవదుందుభి వాతంబు దివిరెఁ గల్పు, వృక్షపుష్పధారామయ వృష్టి గురిసె
సిద్ధసాధ్యవిద్యాధర శ్రేణి భక్తి, నిచ్చుజయజయశబ్దంబు లెనఁగఁ జదల.

వ. అప్పుడు ధృతరాష్ట్రం దమ్మహాసంకులంబు విష్ణుని దివ్యవిజృంభణంబు గావలయునని యూహించి.

క. కరుణింపుము సంశ్రితభయ, హరణధురీగా నిహింపు మజ్జానంబు
శరణంబు వేఁడెద భవ, చ్చరణంబులు గనుఁగొనం ప్రసాదింపఁగ దే.

చ. అనుడు దయార్ద్రచిత్తుఁ డగు నవ్వరక్షేత్రుఁ డిచ్చె దృష్టి య
జ్జనవతి కద్భుతం బడర నమ్మదపూరము గ్రమ్మ నాతఁడుం
గనుఁగొని భక్తి మొక్కి నినుఁ గంటిఁ గృతార్థుఁడ నైతి నింక నొ
ల్ల నొరులఁ జూడ లోచనములం బురుషోత్తమ సంహరింపవే.

క. అనినవలుకులకు నచ్చటి, జను లెల్ల నృపాలు సితనిశాలాక్షుఁ గనుం
గొను చుండి రపుడు దమనె, మృనమ్ము లాశ్చర్యరసనిమగ్నంబులు గాన్.

వ తదనంతరంబి దామోదరుండు ధృతరాష్ట్ర సఖిమతం బొడఁగూడ నతని కన్నులెప్పటియట్లు కావించి నిజవిశ్వరూప
ప్రపంచంబు నువసంహరించి మునీంద్రుల నామంత్రణంబు సేయ నమ్మహాత్ము లంతర్దానంబు సేసిరి దానును సముత్తా
నంబు సేసి యంతకు మున్న సన్నిహితులైయున్న కృతవర్మకరంబును సాత్యకి హస్తంబును నవలంబించి యూరక
వెడలె నని చెప్పిన

ఆ ట్టివిధమునఁ గృష్ణుఁ డేగినపిదపటి, కథ వినంగ నాకుఁ గౌతుకంబు
మనము నిండి గడలుకొనుచున్న యది వివరించి చెప్ప మునివరేణ్య యనుడు.

ఉ భక్తమనఃప్రమోదకరపాదనరోజవికాస చేతనా
శక్తిమయప్రభావ మునిసంస్తుత సాత్యవతేయభారతి
ప్రోక్త నిగూఢసంప్రకటభూమనమాశ్రయ వత్సలత్వసు
వ్యక్తకృపాభిరామ గుణవర్జన నిష్కల నిత్య పుష్కలా.

క. అవ్యయ నిర్మలవిభవా, దివ్యప్రభవా సుఖైకదీపానుభవా
నవ్యత్వనిత్య యతినం, సేవ్యసుసాంగత్య లోకజీవనకృత్యా.

మాలిని. రవిశశిమయశేత్రప్రస్ఫురత్కాంతిహృద్యా, నవజరరవికారన్యానలీలానవద్యా
వివృతనిగమశాఖా విశ్రుతాగ్రైకవేద్యా, వివిధ నియతచర్యానిత్యచిత్రప్రసాద్యా.

గద్యము. ఇది శ్రీమదుభయకవిమిత్ర శ్రీకృష్ణమాత్యపుత్ర బుధారాధనవిరాజి తిక్కనసోమయాజి ప్రణీతంబయిన
శ్రీమహాభారతంబున యుద్యోగపర్వంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

ఉ ద్యో గ ప ర్య ము , చ తు ర్థ శ్వా స ము .

శ్రీమత్తులసీపల్లవ, దామచ్ఛవిలభమరకతప్రతిమతో
ద్దామప్రభాస్థిమాలా, శ్యామాయితవిపులవక్ష హరిహరనాథా.

కృష్ణుండు గుంతియింటికిం జని యాయమతో మాట లాడుట

వ. దేవా వైశంపాయనుండు జనమేజయున కిట్లనియెఁ గృష్ణుం డతైఱంగున వెడలిన విస్మితయై గాంధారి యభ్యంతర మందిరంబున కరుగం గౌరవు లెల్లను బంధుమిత్ర సహాయసహితంబుగాఁ దనతోడన వెడల మొగంబు గంటుపెట్టి కొని కజ్జింతరంబులు గడచినప్పుడు దారుకుండు తేరినొగలపైనుండి పొడుమాపి కేలు మొగిద్ది పాలభాగంబునం గదియించినం దత్ప్రదేశంబున నిలిచి వారలదెన మరలి చూచి మీ రింక నిలుపుండని పలికిన నాంబికేయుండు పుండ రీకాజిం జేరి నిజతనూజాల నుపలక్షించి.

ఉ. వీరును బాండుపుత్రులును వేరము దక్కి పొనంగి మన్నికై
పోరిత మాడి యే నటులు బుద్ధులు నెప్పిన భంగియుం గులా
చారము నిర్వహింపఁ బలుచందములగ దగ దుఃఖపాటు నీ
కొరవజాతికిం దెలిసెఁ గాదె గదాధర నీదునన్నిధిన్.

వ. అని వెండియు.

తే. నీకు శుద్ధుండ నగుటయ నిఖలబంధు, మిత్రగురుజనకోటికి ధాత్రి కెల్ల
నంబుజాక్ష నిర్దోషుండ నగుట గాన, నాతెఱంగు నీవెఱుంగుట నాకుఁ జాలు.

వ. అనిన విని యచ్చుతుండు బాహికభీష్మద్రోణకృపప్రముఖనిఖిల విశిష్టజనంబుల నాలోకించి.

తే. ఇప్పు డీనభఁ బుట్టిన యింతపట్టు, మీకుఁ దెల్లంబు గాదె యీమేదిని వి
భుండు దానేమిటికిని ముఖ్యుండఁ గాను, దప్పు దనదెన లేదని చెప్పి విడిచె.

వ. కావున నాకు నియ్యెడం దడయం బనిలేదు పోయి వచ్చెద ధర్మపుత్రునకు నింతవృత్తాంతం తెలింగింపవలయునని పలికి వారల నామంత్రణంబు పేసినవాడై రథారోహణంబు పేసి ధృతరాష్ట్రుండును నవటి జనంబులును వెనుకం జనఁ జని కుంతీగృహద్వారంబున సరదంబు దిగి.

క. వారందఱుఁ దనతోడ న, గౌరవమున నరుగుచేరఁ గాఁ జొచ్చి మహా
దారుఁడు గుంతీచరణాం, భోరుహముల కెఱఁగి వినయభూషణుఁ డగుచున్.

క. కొరవనభఁ దా నాడిన, గౌరవవాక్యములుఁ గార్యఖిష్టక్రమవా
క్యూరములు సుయోధనుడు, ప్సారింభము నల్పవచనపద్ధతిఁ జెప్పెన్.

వ. ఇట్లు ధృతరాష్ట్ర కొలువునం బుట్టినవిశేషంబులు పాండురాజమహిషి కేలింగించి మాదవుండు మఱియును.

తే. కురుకుమారులు దమయంతఁ గుడిచి క్రొవ్వి, మీఁదెఱుంగరు మాకేమి మేలకాక
నాలుకలు గ్రోయు నర్జునానలము దఱిసి, యెరగొనం గని సంతృప్తియెనక మెనఁగు.

వ. పాండుకుమారులపాలికిం బోయివచ్చెద వారికిం దగినబుద్ధు లానతిమ్మనిన నద్దేవి విక్రమోపజీవు లయిన ముచుకుం దుండును సృంజయుండును నను తొంటి నరవతుల చరిత్రంబులు నెప్పి యుద్దిష్ఠిరుండు వీరిని వినందొ కాక యని పలికి యెల్లవారును వినుచుండ వెండియు నిట్లనియె.

ఉ. రాజుల కెందు నారయఁ బరాక్రమజీవనవృత్తి దక్కనొం
డోజ నిషిద్ధ ముండు మును లుల్లమనత్త్వలు వంశధర్మములే
పూజితభంగిఁ జేయుదురు బుద్ధివిహీనులు వానిఁ దక్కిని
స్తేజపుఁగూటి కియ్యకొని దీనతఁ బాండుదు రంబుజోదరా.

క. నీవియ్యంబులు సంధియ, కావింపం బడిరి వీరిఁ గలయుట కష్టం
బావెరవు దస్పటయ మే, లై వచ్చెం బొమ్ము విడుపు మనుమానంబున్.

మ. నిజవంశోచిత వీరవృత్తమున కున్నేపంబుగా నాకపి
ధ్వజుఁ డుత్సాహము నేయ కున్న నకటా దైన్యంబు వాటిల్లదే

భుజదర్శోద్ధతుః ధైర్యభీమునకు నీపాం దోష్పనే నీవు న
ర్యజగన్మాన్యః డ విందీ రాఁదగునె దైవం బిట్లు దప్పించునే.

వ. అని యంత నిలువక గొంతి యిట్లనియె.

క. మఱచిరె కొలువున ద్రావడి బఱచిన బన్నంబు ధర్మవధము దొఱంగక
వెఱచుట కప్పటి కది దగు, జెఱచినచో వెదకవలదె చిరతరకీర్తిన్.

శ్రీకృష్ణుఁడు కర్ణుఁడ ననరథం బెక్కించుకొని కొన్ని రహస్యోక్తులు వలుకుట

వ. అని పలికి వుండరీకాక్షం గొఁగిలిచికొని యచ్చుతుండు మొక్కిన దీనించి యేను సుఖం బున్నదాన నని పాండవుల
కుం జెప్పము చేతులలావునం గనిన జీవనంబున బ్రదుకుం డనుము పోయి రమ్మని వీడుకొల్పిన సింహగమన
సుందరంబుగా వెడలి తనకొడన గదలివచ్చిన ధృతరాష్ట్రాదుల నిలువం బనిచి రాథారోహణంబు సేసి గోవిందుండు
కర్ణుడెనం గనుంగొని న న్న □ □ వక్త్రగాని రమ్మని కరంబుసాచి చెయి వట్టి తనయరదం బెక్కించికొని సాత్యకి
వేసరి నెక్కి తెలనం జనుదేరం గదలి చని యనువ వచ్చిన కృతవర్మ నుచితప్రకారంబున సన్నేహంబుగా నిలిపి
యరుగునవసరంబునం బొరలోకంబు.

ఉ. లక్కట వాసుదేవు పను పాదరణంబునఁ జేయ రైరి వీ
రెక్కడిబుద్ధిమంతు లని నిందును నందును లోక మెల్లఁ బే
రుక్కున మ్రగ్గుటం దలఁప నొల్ల కపాయము సేసి రట్టె యీ
యొక్కిపు లేందునుం గలరె యొప్పురు వో ధృతరాష్ట్రానందనుల్.

■ అని మఱియు ననేక లనేక ప్రకారంబుల బలుకుచు నిరుగెలంకులం జూచుచుండఁ బుండరీకాక్షండు పురంబు నిర్గ
మించె నిట ధృతరాష్ట్రాండును మగిడి కొలువుకూటంబునకు వచ్చి యెప్పటివారలు పరివేష్టించునుం కృష్ణునిపలని
మాటలాడుచున్న సమయంబున సుయోధనులో భీష్మద్రోణు లి ట్లనిరి

చ. పలుకునె యిట్లు గొంతి విని బమ్మెరపోయితి మింత బెట్టిదం
బు లగునె మాట లయ్యమయుఁ బుణ్యుఁడు గృష్ణుఁడు గార్యవాదముల్
వలికెడువార లిట్లు దెగఁ బాటిరి ధర్మజవారిరాశికిం
జెలియలికట్ట వాసె మనచే నగు కర్ణముచంద మెట్టిదో.

వ. అని పలికి వెండియు.

తా. మాకుం జూడఁగఁ బోలు కార్య మిది ధర్మప్రీతి నీ వేఁగి ను
శ్లోకుం ధైర యుధిష్ఠిరుం గని జనస్తుత్యంబుగా శాంతిమై
నీకారవృత్తల నెల్లఁ గాచికొనవే యే పొప్ప దెందుం దుదిక
శోకం బొందక వేగమైఁ గదలి కృష్ణుం గూడఁ బోవే నృపా.

వ. అనిన విని దుర్యోధనుండు మొగంబు రాఁజూచుండ మారకుండె గాంగేయుండును గురుండును దిగ్ధన లేచి యకవి
నవరోకించి.

క. కురున్యవ విను నంసారము, దరి ద్రొక్కిన వార మింకఁ దలఁకెదమే నం
గరమునకు నేము నీతై, పొరలితి మెట్టైన నగును బోయెద మనుచుక.

క. అరిగిరి రాజును నభ్యం, తరమునకుం జనియె రాజతనయుండు బహిః
పరివారముఁ బా మ్మని మిత, పరిజనుఁడై యేఁగె నాత్మభవనంబునకున్.

తే. అంత నక్కడ నచ్చుతు, డరిగి యరిగి, యధికనంప్రీతి దలఁకొన నర్కతనయు
నాననంబు వీక్షించి యి ట్లనియె నమ్మి, నన్య లెవ్వరు వినకుండ నతనితోడ,

సీ. నీవు వృద్ధజనోపసేవిధి ధర్మనంవేదివి తెలియంగ వినుము సిద్ధ
మంత్రబలంబున మూర్తాండువరమునఁ గన్నియతటి గొంత గన్న వాఁడ
వగుటఁ బొందున్యపాలు నగ్రసుతుండవు ధర్మమార్గం బిది ధర్మతనయుఁ
డాదిగాఁ గల తమ్ము లందఱు నాచేత నెఱిగి నీయడుగుల కెఱిగి నకల

కరుణస్వరూపిణి కనకమహాలక్ష్మి

క్రంచే చేసుకునే కాచేదెరు? పురమేలే పురపాలకులే ప్రజల కిక్కట్లుకల్పిస్తే అడుగునే దెరు? సర్వరక్షకుడు, స్పష్టికర్త అయిన ఆదిదేవుడే అడుగోవారి, కాని నేనె... అపచారం జరిగినప్పుడు? చేసిన తప్పులు తమిందమంటూ చెప్పటమేసుకుని చేతులు నికంజోడించాలి. నిజాలే జరిగిందేమోనా.

1919 సంవత్సరంలో విశాఖ పట్నం అంతా పేగు వ్యాధితో నిండిపోయింది. వూరు వదిలి పోయినవాళ్ళి పోగా, ఇంకా కొంతమంది మూత్రం విధివతుగా వుండకపోయిందికాదు. ఆలావున్న వాళ్ళి వ్యాధి సోకకుండావుండేందుకు పురపాలకులు ఎన్నిరకాల రక్షణ దర్శనం తీసికొన్నారో కాని లాభంలేకపోయింది. ఆఖరి కెలాగయితే నేం వూళ్ళో మిగిలిన చిన్నా పెద్దా అంతా కలిసి 'ఇది దేవతా ప్రభావంవల్ల వచ్చిందే కాని మరొకటికాదని తలంచేయ; ఏటా జాతర వేస్తామని, నిలువెత్తు నగలు పెద్దామని, పుటివపాఫలకి ఆ తరించేయ పెద్దామని మొక్కుకున్నారూ.

దేవత కరుణించింది. వ్యాధితగు ముఖంపడింది. అలా కరుణించిన దేవతే కనకమహాలక్ష్మి అమ్మ వారు!

విశాఖపట్నం బురుజుపేటలో ఇప్పుడు అమ్మవారివిగ్రహం వున్న స్థలాని కెదురుగా వున్న ఇంట్లో నున్న నూతిలో కనకమహాలక్ష్మి నిలిసింది. వాటి రాత్రి ఆయింటి

యజమానికి స్వప్నం లో కనకమహాలక్ష్మి నూతిలో నిలిసినట్లు, తనని పైకితీసిఆయింటి కెదురుగా విధిలో నిలవమని, తనకి గుడి గోపురాలు అక్కర్లేదని చెప్పింది.

నెలకే యింటి యజమాని తన బంధు మిత్రులందరికీ ఆసంగతి చెప్పి తట్టలూ, తాళ్ళూ వగైరా పరికరాలతో నిలువెత్తు విగ్రహాన్ని నూతిలోంచి పైకి తీసికొద్దు మీద నిలిపారు.

నిజానికే అప్పడది ఏమంత విడదొక్కల కొద్దు కాదు; ఒక చిన్న పండు. అప్పట్లో బురుజుపేట కొండని పగలగొట్టి, అక్కడ నిడదొక్కల కొద్దు వేదామని పురపాలక

వర్గంవారు నిశ్చయించుకున్నారు. అందు కోసం అమ్మవారి విగ్రహాన్ని స్థానం కదిపి మరొకచోట వుంచారు. కానీ తేల్ల వారే సరికే అమ్మవారు యథాస్థానంలో వుండి. మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రయత్నించినా అంతేజరిగింది. చాంతో అమ్మవారు ఆగ్రహించింది. ఆ ఆగ్రహకారణంగా వూరంతా ప్లేగువ్యాధి

“కనకమహాలక్ష్మి”

—ఫోటో: పోడూరి దివ్యవభాకర్, విశాఖపట్నం

ముంచెలింది. చివరి కెలాగైతే నేం వూరి జమల మొక్కులతో అమ్మవారు కాంతిం చింది. పేగువ్యాధి నిమగ్నించింది. పుర పాలకులు కూడా అమ్మవారి విగ్రహం ప్రక్కనుంచే వారి వడల్పు చేసి కొద్దు చేసేరు. అప్పుడు అమ్మవారి విగ్రహాన్ని కదిపేందుకు ప్రయత్నించిన పురపాల కోద్యోగి కి కే! ఆరి క్రిష్ణరావు పంతులు గారు. ఆయనకూడా అమ్మవారికి మొక్కు కునితనకూతురికే ఆరిపోయే పెట్టుకున్నాడు.

వూళ్ళో వున్న ధనవంతులందరూ చందాలు వేసుకుని అమ్మవారికి ఏడువారాల ఇగలూ చేయించారు. ఆ విధిలో వున్న కుటుంబం

వూళ్ళందరూ చందాలు వేసుకుని గ్రామ సంతర్పణ చేయించేరు. ఆ ఏడు మార్గ కిర మాసంలో వాలుగు లక్ష్మీవారాలూ అమ్మ వారికి తిరునాళ్ళు జరిపించేరు.

అప్పటినుండీ ప్రతి సంవత్సరం మార్గశిర మాసంలో వచ్చే ప్రతి లక్ష్మీవారం (గురు వారం) అమ్మవారికి పురస్కరం చేస్తావుండేదం

విశాఖపట్నం ప్రజలకి ఆచారం అయింది.

కనక మహాలక్ష్మి అమ్మవారికి గుడిగోపురాలుగాని అర్చకులు గాని లేనందున అసాధికారాల వారూ స్వయంగా కొబ్బరికాయ కొట్టి అమ్మవారికి అభిషేకం చేసుకోవచ్చును. ఒక్కఉత్సవం రోజున మాత్రం విగ్రహంచుట్టూ వెదురుకర్రలతో దడికట్టి, అమ్మ వారువెలసిన ఇంటితోలూకువారు అర్చకులుగా నిలవకుతారు.

మార్గశిర లక్ష్మీవారంనాడు వుదయంనుంచి రాత్రి సుమారు 12 గంటల వరకు అశేషజనం వచ్చి అమ్మవారి దర్శించు కుంటారు ఆరిరున్నాళ్ళోజాన, పిధిపాడుగూ తానేసిన పండ్లరి క్రింద రకరకాల వర్తకులు బొమ్మలు వగైరా దుకాణాలు పెడారు. అదే పందిరి క్రింద విశాఖపట్నంలో వున్న చాలయ్య, తదితరులు మూడు వాలుగు జటుగా చీలిపోయి ధనవంతులు ముగ్ధులు పెట్టుకొని వాటిచుట్టూ తిరుగుతూ చేసే చెక్క ధనం, కొలాటపు దరువులు, జడకొలా

టంఅని చూడముచ్చటగావుంటాయి. ఆ సెల రోజులూ అమ్మవారి సమక్షంలో ఘోష భారతం, రామాయణంవంటి పురాణపుతనం గాని, వారికథాకాలక్షేపంగాని జరుగుతుంది. అయితే పురస్కరనాడుమాత్రం ప్రత్యేకకథ వారికథగానీ, భాగవతం (పిధి భాగవతం) ధర్మనాట్యంవంటి ప్రదర్శనలుగాని ఏర్పాటు చేస్తారు.

ఎంతటి కరువుకాలమైనా సెలరోజులూ ఉత్సవం అయిపోయిన తరువాత అమ్మవారి సమక్షంలో అన్నసంతర్పణ చేయడం

(55-వ పేజీ చూడండి)

పాప విమోచక

జీవితాల వృక్ష

ఎడమ తిరిగి చూస్తే 'కాపా' చూచుకుని మిగతా అధ్యక్షులు 'అరె' సుబ్బారావు కథానాయక తిరిగి చూస్తే వృక్ష అనుకున్నాడు. కాని సుబ్బారావు అప్పుడు కానంది. "ఎలా వ్రాశాడో చూడండి" అని కోరి ముది అక్కడ తీసుకుని చదివేడు. ఈ సంగతి సుబ్బారావు తెలిసింది. అ... ఇదేదో వాటాగానే ఉండవచ్చును. కథలు గేయాలు వ్రాసి, తిన్నగా తిక్కిలి ఆ ఉత్తరాలపై లెక్క వేసేవాడు. ఉహ... ఈ ప్రజాశక్తి కూడా ఎక్కువకాలం ముగిసేదు. సుబ్బారావు కొద్ది దిగి బూడిదలో చదివి. సుబ్బారావు రచన ఒకసారి చదివానని తిడువారే మళ్ళీ దాని కోరికపాతే తోయారు కాని.

నవీ! యీ కవనమన్నాడు సుబ్బారావు. ఒక మంచి కోరికగానే కొన్నాళ్ళ పాటు రచనలు వ్రాయడానికి ప్రార్థనగా వ్యవహరించుకున్నానని ఒకటేనుకున్నాడు. సుబ్బారావుగా నీ నిర్ణయం చెనుకున్నా కొద్ది

కోరికే, ఒక ప్రముఖ వారపత్రికలో, వాదాపు వరుసగా. బంగారం సోమేశ్వర సుబ్బారావుగారి రచనలు ప్రచురిత మవుతూ వచ్చేయి. అని కూడా ముందు ముందు ఒక మొదటిగా ఉండి, పోమపాడు చాలాగాగా ఉంటూ వచ్చేయి. మొదటిమీద బంగారం సోమేశ్వర సుబ్బారావుగారు కాగానే వ్రాశారని పొటలు నిర్ణయించుకున్నాడు. ఇప్పుడు వచ్చిన పెద్దచిక్కిల్లా ఎక్కడ ఉంటుంటే పత్రికలో కథలు వ్రాసే సుబ్బారావుగారు మన కథానాయక వాయకుడు సుబ్బారావుగారు కాదు.

అందిరితో పాటు మన సుబ్బారావుగారు కూడా ఆ రచనలు కొన్ని చదివేరు, 'నీ దేవ దయ్యాయో' అని అనుకుంటానే. ఏంబావున్నాయ యీ రచనలు, కానీ నీ సుకున్నావే, నేనువ్రాశాం యీలా కథ నడపలా! ఆయితే చివర చివర, యీలా నడపేమ. కాని ఈ పత్రికలవాటికి చివరిదాకా చూసే పిచ్చంటేగా, అయినా వాళ్ళనని ప్రయో

మీదకి రివ్యూ అయినా అందుకున్నాం. అని కొద్దిపాటి సర్దుకొని చెప్పకున్నాడు. సుబ్బారావుకి అయినవానిని, మిగతా నూదా ఈ పత్రికలోని కథలు కొన్ని చదివేరు. సుబ్బారావుకి పూర్వ తిరిగింది. అది కేంద్ర వారంకా 'మనకా దెప్పటికే' వ్రాశాడని మేము ముందే అనుకున్నామన్నట్లుగా, పరోక్షంగా సుబ్బారావుకి అభినందించేరు.

రావ, రావ, బంగారం సోమేశ్వర సుబ్బారావుగారి రచనలు చాలా చదువురంగా చాగేది, కాతేకి విషయాలు; తిన్న ప్రేమలు 'చావు తెలివు'లు అంటూ చదివే గులు ధరిస్తూ.

ఒక రోజు మన సుబ్బారావు మిగతా వ్రాటివారు, అయినవారంతా వచ్చి, సుబ్బారావుని ప్రశ్నించడం ప్రారంభించారు. నీ కథలు యివ్వకు ప్రతిదీ మేము చదువుకున్నామన్నా డోకడు. ఆ కథలో యీ చివ్వువేళే ఉంది చూశావ్, అబ్బ, కథ చావుకు దిలే అని చంకలెగేశాడు మరొకడు. తన దియ్య కథంటే అదిరా ఆ కథ్నీ ప్రేమకథ చూశావ్ అది. అంటూ వచ్చిందో ప్రశంస మిత్రుల మధ్యనుండి. నీ 'చావు తెలివి' విన్న సాయంత్రం చూడుపాడు చదివేవడకో అని ఉత్సాహంగా డోకా డోక మిత్రుడు. నీకు పంపింది పంపినట్లుగా పడుతున్న యీ కావాయనా అన్నా డోక సహచరుడు. మరే మనమన్నావురా సుబ్బారావంటే; అసలు మనవాడికి మాంధి 'పుచ్చబడు' ఉంటే నీ డోకే అన్నానా? అంటూ ఆవనదవరిచా డోకడు, ఇక దం చెస్తాడురే అన్నా డోకడు. అందుకేరా యీమధ్య మనలో పరికరం కాస్త తగ్గించేడు. మరొక చెప్పకుండా ఏ వ్యాయనా నీ కథ యిది? అని ముందు కొద్ది డోక అనుచరుడు.

ఇవన్నీ మానంలో విని సుబ్బారావు ఒక్కసారి విజృంభించేడు. "చూడండిరా అబ్బాయ్, అని వ్రాసింది నేనుకాదుకా 'వాయనా.' మిత్రులంతా గొల్లన వచ్చేయి 'నీదగర యింత చదువుకొరమండవి తిరిగి తెలియరా కని' అంటూ.

"నేను చెప్పలేదురా, సుబ్బారావు ప్రశ్నించడం అబద్ధ మాడగలడని" అని పోనీ నేటేదో మిత్రుడు.

"అబబ్బబ్బ! వాయనా అని వ్రాసి సుబ్బారావు నీకు కాదురా వాయనా అని వ్రాసేది తిన్ని చూపించుకున్నాడు మన సుబ్బారావు.

దోక్కవరా తండ్రి, ఎడినకలా తప్పించుకుందామని చూస్తున్నా నీ కథ యింకెందుకురా || అజ్ఞాతవాసం, అనే వచ్చుకొన్నదోక 'అర' మిత్రుడు. ఇదెక్కడ

★ నువ్వెరావదిగ్రేవ ★

ఖర్చు అని సుబ్బారావు మనసులో అనుకుని పైకి అయ్యో మీరు చెయ్యి చెప్పండి, అమ్మ చెప్పండి, అని వ్రాసింది మాత్రం నేను కాదు అని కొంత విసుగ్గానే వ్యక్తం చేశాడు.

“కొయ్యకోయ్ సుబ్బా! కొయ్యో కు, నీరాళ్ళ మాకు తెలియదంటా నేమిటికి అయినా? తెలివి తక్కువగాని ఎవరోయ్ నువ్వు నూసించేది, మమ్మల్నూ అని ఎగతాళి చేశారండయా.”

సుబ్బారావు కోమలల ఉడుకుమార్తెన అనుకున్నది. ఆడపిల్లలా ఒక పిచ్చేడువు లడికించుకునే వాడే కాని, ఓర్పు చాలా మిగిలి పోయిందికినిలో. స్వామి, నువ్వెవరు వాయనా నాపాటికి యిమడిలా వావు రించెవు? అన్నాడు అసలు రచయిత నువ్వే కింది మన సుబ్బారావు. ఎవరెందుకొకరు. అక్కడే ఉన్నాడు. ఆ పరమాత్ముడు, అక్కడు మాకో టిప్పారీ చెయ్యబోతున్నాడు అని చలగాలని కోర్కె వారిదిచే దొక వివాదుకుడు.

“అదా నాయనా, సంగతి” ఆ కాస్త కాఫీ నీళ్ళ కా యీ కాయ కష్టమంతా అన్నాడు సుబ్బారావు ఏకా సగం భారం తగ్గిస్తు.

“ఒరేయ్ నువ్వట్లా అంటే మేమూరుకోం తెలుసా, అసలీ ‘ఆరికల్లు’ వ్రాసింది నువ్వు కాదని దుమ్మ్రుచారం గూడా చేస్తాం అని చెప్పించే రంతా.”

“చెయ్యండ్రా, నాయనా, చెయ్యండి” అట్లాగయినా నిజం బయటపడుతుందని సుబ్బారావు అన్నాడు.

“మరి అదే మేమూ భయపడేది, నిజం నిలకడ మీద తెలిసిపోతుందే” అని జంకేరు.

“అయితే యంతకూ మీగొడవేమిటోయ్? తేనెవా కెడ్డిందేనా మరేమయినా ఉందా? ప్రశ్నించేడు సుబ్బారావు. అనవసరంగా యివ్వు దీదేమి లనుకుంటూ.

“అంతకంటే యింకేమి కావాలిరా మాకు-నువ్వు, బంగారంలాంటి సోమేశ్వర సుబ్బారావు, మా మిత్రుడివి, యీ విధంగా పాపాత్మ్యరంగంలో ఒక గ్రేవ్ మానసి అయి పోతుంటే మాకుమాత్రం గర్వచిన్నంగాదా ఏమిటి? ఇలాగే కలకాలం వ్రాసుకుంటు, ముండు మాకుమాత్రం ఒక పార్టీ దయచెయ్యి అన్నాడు ఏకకంఠంతో.

“అయ్యోరామా అవి వ్రాసింది నేను కాదంటూంటే, మీ కేమైనా మరెవరో యిందా?” అయినా ఆ టిప్పారీ కాస్తచేస్తే, మీ పీడ వదులుగుందిగా - సరే పదండి అన్నాడు సుబ్బారావు.

“అదిగో ఆ దొంగవేసులే వద్దండి, నువ్వే నని బిచ్చమంటేగాని మేం తీసుకోం” అన్నారంతా.

“ఆ పనిమాత్రం నే చెయ్యనని, ‘సాయం త్రం రండయ్యా మీ గొడవా మీరూనూ’ అని వదిలించుకుంటుండగా అందరూ నిష్క్రమించేరు.

మన సుబ్బారావే = రచనలు వ్రాసి ఉంటే, తనకు సన్మానం చెయ్యమని పెద్దల వెంట తగిలేవాడే వాళ్ళకు విసుగ్లేంత కరకూ. కాని అలా కాక పోయే; ఈ ‘ఫండ్స్’ ఫీడ వదిలించుకునేందుకు ఆనాడు సాయంత్రం భారీఎతున ఒక ‘టీపార్టీ’ ఏర్పాటుచేశాడు సుబ్బారావు. టీ పార్టీ అనుకున్న అంచనాకి తగ్గకుండా అందరూ హాజరయ్యారు సుబ్బారావుమీదకిండే అభిమానం కొద్దీ, ఎవరూ ‘లేట్’ చెయ్యలేదు అతన్ని బాధపెట్టడం యివ్వంలేక.

ఆహారాలంతా, అసలు కార్యక్రమానికి ఉపక్రమించకముందే, సుబ్బారావుగారు వేరే యింకో ‘ప్రోగ్రాము’ ప్రకటించేరు. సుబ్బారావుగారి కత్తింత్రపియమైన విషయమిది. అదేమిటో అని అందరూ అనుకుంటుండగా, ఆయన తన అచ్చుగాని కొన్ని రచనలను చదివి వినిపించేరు. వాటిలోఉన్న కాస్త గొప్పదనమూ, అక్కడఉన్న ఒకరిద్దరికెప్పుడు మిగతావారి కంట పట్టలేదు. కాని అంతా ‘నెబామ్’ అని మెచ్చుకున్నారు.

టీపార్టీ టే పం గా జరిగిపోయింది. ‘ఫండ్స్’ కలపు పుచ్చుకున్నారు.

సుబ్బారావులాంటి విచిత్ర వ్యక్తులను చూస్తే, యిలాగే పోలేనచెయ్యి బుద్ధాకుండ్ కొందరికి. కవిత్వంమీద అందరికున్న పిచ్చికంటే సుబ్బారావుకి మరొక పాలు పొచ్చు. అత్రేగాండరు పోప్ వ్రాసిన ఒక గ్రంథంలో యిలాగే ఉన్నట్లుడైన ఒక కవి ఉండేవాడు. పోప్ కవియే ప్రతి విద్యావి అపి తనరచనలు వినుమని కూర్చునేవాడు అయినకీ తమ్ముడే మన సుబ్బారావు. అందుకని అతనిలోని బలహీన తని చక్కగా కనిపెట్టి మిత్రులు అతన్ని తగిన రీతి సత్కరించేరు. వారందరికీ ఆ ప్రతిభా ప్రకటితమైన రచనలు మన సుబ్బారావుకొకవని త్విరణగా తెలుసు. సుబ్బారావలా రాయడేమనని గూడా వారను మానవదారు కేసలం వాళ్ళకున్న వాక్య సత్ప్రతి తో సుబ్బారావుని తల్లిబుచ్చుచేసి, వారి మొక్కుపడి వాళ్ళు తీర్చుకున్నారు. అంతే, చివరికి లోలోపల అసలు యీ రచనలుచేసిన కి సుబ్బారా

వెనకో అని గూడా గొప్పగా పోలేదు.

సుబ్బారావు సాహిత్య క్రితకో ఇదొక విచిత్ర ఘట్టం.

ఇది జరిగిన కొద్ది రోజులకే మన సుబ్బారావుని యిన్ని ముప్ప తిప్పలు పెట్టిన ఆ ఒరిజినల్ సుబ్బారావుగారు ప్రతికీ రచనలు పంపడం మానేశారు.

మన సుబ్బారావుగా రీలోగా ఎంతో కృషి చేశారు. ప్రస్తుత రచనాపద్ధతిని బాగా అకలింపుచేసి కొన్నారు. పరిస్థితు లన్ని అవగాహన చేసుకున్నారు. రాయడం బాగా నేర్చుకున్నారు. అయినా తనలో ఏమైనా మార్పుచ్చిందేమో చూడమని అదే ప్రతికీ మన సుబ్బారావుగారు కథాని కలు గేయాల కొన్ని పంపేరు.

సరస్వతి కలాపించడంతో సుబ్బారావుకి పూర్తీ తిరిగింది, అద్భుతం పండింది. ఈయన రచనలు పంపినవి పంపిస్తుగా ప్రతికల వాళ్ళు ప్రకటించేరు. ప్రతికలో బంగారం సామేశ్వర సుబ్బారావు పేరు పేమంలా వెలిగిపోయింది. సుబ్బారావుని అప్పుడే తమ అభిమాన రచయితగా ఎన్నుకున్నవారు లేక పోలేరు పాఠకులలో. సుబ్బారావు ఆశయం ఈనాటికి సిద్ధించింది తన రచనలనూ ప్రశంసిస్తూ ఆ నేకమంది పాఠకులు వ్రాసిన లేఖలు చూచి మురిసి పోయారు సుబ్బారావు.

ఒకనాడు తన మిత్రులందరిని ఒకచోట సమావేశి పరచి సుబ్బారావు “మాడం దోయ్ మన రచనలు యిప్పుడు చూడండి.” అని వాళ్ళముందు ఓ ప్రతికలట్ట విసిరిశాడు. హిలోలా ఒక పోజాపారేసి. వాళ్ళపేక హండ్ల కోసం, చిరునవ్వుల కోసం ఎదురు చూచేరు. వారంతా = సహజంగాఒకనవ్వు నవ్వి కొయ్కోయ్, కొయ్, నీసామ్యం పోయింది అన్నారు.

“కోతలా గీతలా; కోతలాకొనీ ఖర్చు నాకేంటి? అన్నాడు కొంత సంతోషం తగ్గించుకుని.

విషపు నవ్వులు నవ్వుతోతూ ఆపుకుని వాళ్ళంతా సీరియస్ గా పోజాపెట్టి “మాకు తెలుసులేవోయ్, యివి ఎవరు వ్రాసిందీనా?” అన్నారు నిరశనగా.

“అంటే మీ ఉద్దేశం” కొంత ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తంచేస్తూనే ప్రశ్నించేడు సుబ్బారావు.

“ఆ ఏంలేదు. అనవసరంగా అసలువాడే అన్యాయం చేస్తున్నావే అని బాధపడు తున్నా” మన్నాడు.

“అసలు వాడేమిటయ్యా! నిజంగా యిది వ్రాసింది నేనే అని చెప్పుకున్నాడు.

“చాత్రే ఊరుకో” అన్నారు వారంతా.

(48- వ పేజీ చూడండి)

నక్షత్ర ఫలితాలు

(28-5-58 మొదలు 3-6-58 వరకు)

గ్రహ స్థితి

గ్రహము	స్థితి	రేఖ
శుక్ర	29 తేదీని ఉదయము మినములో ప్రవేశము. 2 తేదీని నాడు ఉదయమున ప్రవేశము. 2 తేదీని 4 నిమిషములకు వత్తిండును. కన్యకుల, వృశ్చిక దశమస్థలలో ఉండును. 28 నక్షత్రములకు.	
బుధ		
చంద్రుడు		

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

ఈ వారము మీ ప్రయత్నములకు ధన లోపమువల్ల ఆటంకములు వస్తాయి అనుకున్న వారు మీకు సమయానికి సహాయము చేయరుగాని తలవనితలంపుగా కలుగుతున్న వ్యక్తి సహాయమువల్ల వారంతమునకు కార్యలాభమును పొందుతారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల ఒత్తిడివల్ల వ్యవహారములకు బదిలీయగుటగాని, శిలపు పెట్టుటగాని జరుగును. వంతులకు మొదట్లో నిరుత్సాహముగా యున్న వారంతమునకు లాభిస్తుంది. 28, 29 తేదీలని కార్యక్రమము. 80 న ఆటంకములు, 3 నాభావము. 31, 1 మిత్ర సహాయము, కార్యసిద్ధి. 2 న ఇంటో వారికి అనారోగ్యము, ఆందోళన, బదిలీ లేక శిలపు పెట్టుట. 8 న నూతనముల పరిచయము, విచిత్ర విషయ సంవాదము.

* భరణి [లీ, లూ, లే, లో] *

ఈ వారము యశస్వి కార్యములకు ఆటంకములు కలుగుతాయి. దగ్గర బంధువుల అనారోగ్యము కొంత ఆందోళన కలుగజేస్తుంది. ఉద్యోగస్తులకు బ్రాహ్మణులయే నూచనము వస్తుంది. మీకు దేశభక్తి ఎక్కువగుటచేతను చేయవలసిన ప్రయత్నముచేసి, దైవముపై భారము వదులుటచేతను, ఫలసిద్ధిని తుదకు పొందుతారు. 28, 29 కార్యక్రమములకు ప్రయత్నములు 80 ఆటంకములు. 31, 1 కార్యలాభము. 2 న అనారోగ్య చింత. 8 ధనలాభము, దేవతాదర్శనము.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారము బంధువుల రాకపోకలవల్ల ఖర్చులు ఎక్కువగుటచేతను, రావలసిన డబ్బు చేతికందకపోవుటచేతను, ఆకాంతి కలుగుతుంది. కొద్దివ్యవహారములు కొంత వరకు అనుకూలమి. ఇతరులకొరకు పాటుపడా మాటదక్కనిది. ఉద్యోగస్తులకు కొంతసమస్యలవల కార్యభారము ఎక్కువ. వంతులకు వ్యవహారము పట్ల పేచీలువచ్చి ఆకాంతి. భార్యకుగాని ఇంటో మరే ఇతర స్త్రీకిగాని అనారోగ్యము కలుగుటచేత ఆందోళన. 28, 29 కార్యభారము, తిప్పలు. 30 న నాభావము, ఆటంకములు. 31, 1 కార్యలాభము 2 అనారోగ్యచింత. 3 ధనయోగము, మున్నెంతి.

* రోహిణి [ఓ, వా, వీ, వూ] *

ఈ వారము అనుకున్నట్లుగా సమయం జరగవు. ధనాభావముచే ఇబ్బంది కలుగుతుంది.

బి. నరసింగరావు

బంధువులకు సహాయము చేయబోయి జరగక మాటపడి మనోవ్యధ పొందుతారు. వాచానములవల్ల గాని ఎత్తైనస్థలమునుండి పడుటవల్ల గాని అవయవములకు గాయములు కలుగవచ్చును. యంత్రములు నడుపు నిపుణులకు, రసాయన శాస్త్రజ్ఞులకు, గమల యజమానులకు, భూస్వాములకు ప్రయత్నముతో కూడిన లాభము. 28, 29 కార్యలోచన, 80 ఆటంకములు, నిందలు. 31, 1 కార్యలాభము. 2 న ప్రమాదం.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారము మీకు యోగప్రదము. గత రెండు వారములనుండి కలుగుతూవున్న ఆటంకములను గడిచి, అధికారుల సహాయముచేతను, మీ మాటకొరితముచేతను కార్యసిద్ధిని పొందుతారు. ఆర్థిక స్థితి బాగుపడుతుంది. 28, 29 తేదీలందు తగ్గి కార్యక్రమము ఒకదారిని పడుతుంది. 80 ప్రయాణము. 31, 1 అధికారుల ఆదరణ, కార్యసిద్ధి, ధనలాభము, బంధు దర్శనము

2 ఆలసట. కవులకు, చిత్రకారులకు, నవలులకు యోగకాలము

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ] *

ఈ వారము మీకు యోగకాలము, ఉన్న యిబ్బందులు తీరిపోతవి. అనుకున్న సామగ్రి చేతికవస్తుంది. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలముగా తీర్చు అవుతాయి. పిల్లల అభివృద్ధికి కొన్ని విర్యాలు చేస్తారు. నూతన కార్యములు ప్రారంభిస్తారు. పండితులతో జ్యోతిషగోషి జరుపుచే నూతనాధికారాలు తెలుసుకొంటారు. 28, 29 తేదీలలో ధనయోగము. 80 నూతన కార్యలోచన 31, 1 ఉద్యోగస్తులకు అధికారవృద్ధి పండితగోషి, వ్యాయామాదులకు, పండితులకు, ఉపాధ్యాయులకు మేలుకాలము.

* పునర్వసు [కె, కో, హా, హీ] *

ఈ వారము మీ పదవి, దానితో ఆర్థిక స్థితి ఎక్కువవుతాయి, బంధువులను కలుసుకుంటారు. కవులు, గాయకులు మొదలగు కళాకారులతో వివాదస్తారు. ఇంటో వారికి అనారోగ్యము కలుగుతుంటుంది. దూరములైన ఆవులక్షేమము తెలియుటచే ఆందోళనతోలుగుతుంది నీటిపై ప్రయాణము చేయవలసివుంటుంది. దైవపదార్థములు, ప్రత్తి, దూది, బియ్యం, వెండి వ్యాపారస్తులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు నటీనటులకు యోగకాలము, 28, 29 కార్యసిద్ధి, ధనయోగము. ఉద్యోగస్తులకు అనుకూలము. 80 అధిక ఖర్చులు. 31, 1 కలితాగోషి, వివాదము, చింత.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా] *

ఈ వారము మీకు యోగదాయకము. గత వారము అసంపూర్తిగా నిలిచిన కార్యములు ఈ వారము లాభికరముగా ముగుస్తాయి. కవులు నూతనరచనలు ప్రారంభిస్తారు. నూతనోద్యోగలాభం కలుగుతుంది. బంగారము, వజ్రములు, నూలు బట్టల వ్యాపారస్తులకు క్రయ విక్రయములలో లాభము. వాచానయోగము శిష్యాగుఱుము కలుగుతుంది. కవులకు గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలం. 28, 29 కార్యసిద్ధి, ధనయోగము, నూతనోద్యోగలాభము. 80 ఖర్చులు. 31, 1, శుభకార్యచింత, చిందు, వివాదము, వాచాన యోగము.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

ఈ వారము మీకు కార్యభారము ఎక్కువ. మీరు ఇతరులకు యిచ్చిన డబ్బు సమయమునకు మీకు తిరిగి రావలసిన వ్యధచెందుతారు. చింతవార్తలను వింటారు. పరాక్రమవల్ల ఘనత కలుగుతుంది. రాజకీయ పనులలో ప్రయాణంవల ధనలాభం పొందుతారు తిప్పలవల్ల అకాల భోజనము చేయుటచే

నక్షత్ర ఫలితాలు

కరీరములో చేడి, కళ్ళనుంటువంటి అనారోగ్య నూచనలు కనబడగానే అవుదగ నేర చేయుటవల్ల మేలు కలుగుతుంది. 28, 11 తెనులని కార్యక్రమము, ధనాభావము, 30 అనారోగ్యము. 31, 1 ప్రయాణము, కార్య సిద్ధి, ధనలాభము. 2 అందోళన.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈ వారము మీకు అంత యోగదాయకము కాదు. మిత్రులెవరో, క్రతువులెవరో తెలుసుకోలేక పోతారు. కార్యసాధనలో అనేక అటంకములు కలుగుతాయి. వ్యాపారస్తులు దగా పొందుతారు. ఉద్యోగస్తులకు బదిలీ కావచ్చును. మున్ను చంచలముగా వుంటుంది. వారాంతమున ప్రయాణము చేయుచున్నప్పుడు కలిసినమిత్రునిసహాయము వల కార్యసిద్ధి పొందుతారు. 28, 11 కార్యభంగము. 30 ప్రయాణము. 31 1 మిత్ర సహాయము, కార్యసిద్ధి. 2 బదిలీ నూచన, చంచల స్థితి.

* పూర్వఫల్గుణి (పుబ్బ) *

మో, టా, టి, టూ

ఈ వారము మీకు మిత్రముయోగము. స్త్రీలతో కలహమువల్ల విరక్తి చెందుతారు. యెత్ని కార్యములకు అటంకములు కలుగుతాయి. మీరు దైవముపై భారముంచి వ్యవహరించుటవల్ల నష్టప్రవృత్తి లాభమును పొందుతారు. తీర్థయాత్రలలో చిత్రించిచిత్ర వస్తువులను చూస్తారు. అమితముగా తినుట

వల్ల కరీర పీడ కలుగుతుంది. 28, 11 అనిశ్చితము కార్యక్రమము. 30 కలహము. 31, 1 ధనలాభము, ప్రయాణము, కేవలదర్శనము, వింతవస్తువులను చూచుట. 2 రాజ వారా ప్రసంగము, అనారోగ్యము.

* ఉత్తరఫల్గుణి (ఉత్తర) * [ఛే, బో, పా, పీ]

ఈ వారము బుద్ధి మాంద్యము ఎక్కువగా వుంటుంది. తలపెట్టిన కార్యములలో జయము లేకపోవుట, వ్యర్థముగా తిరుగుట, సజన విరోధమువంటి చెడు ఫలితాలు కలుగుతాయి. అపరదీనుగులు, ఉప్పు, నూనె, నువ్వులు వ్యాపారస్తులకు లాభం. ఉద్యోగస్తులకు తోటివారితో సరిపడక కలవుపెట్టవలసి వస్తుంది. 28, 29వ కార్యలోచన. 30 కార్యభంగము, విరోధము 31, 1 వ్యాపారస్తులకు లాభము, కోర్టు వ్యవహారములో జయము. 2 నఉద్యోగస్తులు కలవుపెట్టుట.

* హస్త [హ, ష, ణ, ఠ] *

ఈ వారము మీకు అంతయోగదాయకము కాదు. ప్రతిపనికీ అటంకములు కలుగుతాయి. కాని పట్టుదలతో ప్రయత్నించి తుదకు జయము పొందుతారు. అనుకున్నదెప్పుడను యమునకు రాకపోవుటవల్ల సోదరులు కోరిన సహాయము చేయ లేక మనోవ్యభంపొందుతారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల పోటుమాటల వల్ల అకాంతి కలుగుతుంది. కురువులు చేయ

ధరలు :

స్థూల, వస్త్రములు : చురుకగును.
నూనె దినుసులు : కొంచెము చురుకగును.

తెలుము, పంచదార, చింతపండు : సులభమగును.

అహారధాన్యములు : కొంచెము చురుకగును.

పప్పుదినుసులు : సామాన్యముగా వుండును.

వెండి, బంగారము : మందము.

గారితో కూడిన వస్తుములు అన్ని వైపులా కురియును.

* * *

జన్మనక్షత్రము బట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము నేరుగనివారు నామనక్షత్రము (వారి వారి పేర్ల ననుసరించి పేరు మొదటి యక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణుడను చేరునకు మృగశిరా నక్షత్రమును, హృషికుడు పేరునకు స్వాతియు, శ్రీధరు డను పేరునకు చిత్రియును, శ్రీరామాలకు డనే పేరునకు హస్తయును, భీముడు, శైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాషాఢయును చూచుకొనునది.

టగాని, అవయవములకు దెబ్బలు తిగులుట గాని వుంటుంది. రసాయనిక కాస్త్రజ్ఞులకు, భూస్వాములకు, ఇంజనీరింగుకాఖలోవారికి శ్రమ ఎక్కువై వామేలుగా వుంటుంది. 28, 29 తిప్పట, శ్రమ. 30 ధనలోపము. 31, 1 కార్యలాభము. అన్నిరంగములలో నూర్చుపి. 2 న ప్రమాదభయం.

* చిత్త [చే, పో, రా, రీ] *

ఈ వారము మీపలుకుబడివల్ల కార్యసిద్ధిని పొందుతారు. ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. నూతన మిత్రలాభము కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల ఆదరణచే వృద్ధికలుగుతుంది. కవులు నూతనరచనలు ప్రారంభిస్తారు. జ్యోతిష విద్యాగోష్ఠి చేస్తారు. డాక్టర్లు, గణిత కాస్త్రజ్ఞులకు, కవులకు, చిత్రకారులకు. నటినటులకు యోగకాలము. 28, 29 కార్యనుకూలత, ధనయోగము. 30 అధిక ఖర్చులు 31, 1 విద్యాగోష్ఠి, ఈకావ్యదిక్కు నుండి శుభవార్త. 2 న బద్ధకము.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, తా] *

ఈ వారము మీకు ధనయోగము. భాగ్య వృద్ధి అవుతుంది. తలపెట్టిన పనులు లాభకరముగా ముగుస్తాయి. కోర్టువ్యవహారములు అనుకూలమువులివి. పండిత గోష్ఠివల్ల, ఉత్తమ

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

|| భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, నీ సరియైన దర్యనుగురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోగు కొద్దివైన నీకు యిష్టముగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయలేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామా యున్నా వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష కాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కొద్దివ్రాసిన లేదీలగాయుతు || మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితవార్తము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెట్టలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, ఎరకేళిమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాదప్రవృత్తిలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి య. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రగహము లేనయినా వున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైని పంపబడును. మేము పంపిన భోగటా మీకు తృప్తిగా నుండినియెడల చెక్ము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Iyotishi (WP-13) Jullundur City.

గంపవంశమువల్ల విజానాభివృద్ధి పొందు తారు. పిల్లల షేమభివృద్ధి సంతోషము విస్తుంది. ఉద్యాగస్తులకు ఆధికాదుల ఆదరణ కలుగుతుంది. ఉపాధ్యాయులకు, పండితులకు, వ్యాయవాదులకు యోగకాలము. 28, 29 ధనాదాయము, కార్యసిద్ధి. 30 ఆధిక ఖర్చులు. 31, 1 పండితగోష్ఠి, ఉద్యాగస్తులకు మేలుకాలము. 2 కలవరము, విద్యార్థులకు శయము.

విశాఖ [తీ, తూ, తే, తో]

ఈవారము మీ యత్న కార్యములు లాభిస్తాయి. ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. బంధుమిత్రులతో కలసి విశోదాలో పాల్గొంటారు. దక్షిణదిక్కునుండి శుభవార్త వింటారు. నీటిపై ప్రయాణము చేయవలసివుంటుంది. ప్రతి, దూది, నూలు, బట్టలు, వియ్యము, వెండివ్యాపారులకు యోగకాలము. విద్యార్థులకు పరీక్ష ఫలితాలు అనుకూలముగా వుంటవి. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు మేలుకాలము. 28, 29 కార్యసాధన. 30 మానసికాందోళన. 31, 1 ధనలాభము, శుభవార్త. 2 చాంచల్యము.

అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే]

ఈవారము మీ ఉద్యాగము, హోదా, ఆదాయము ఎక్కువవుతాయి. గతవారము అసంపూర్ణంగా వుండిపోయిన పనులు ఈవారము పూర్తి అవుతవి. పరోపకారమునకు పాటుపడి కీర్తినిపొందుతారు. కొద్దికాలము లు సుముఖము వుతాయి. నూతన గృహనిర్మాణ ప్రారంభము చేస్తారు. స్త్రీలకు ఆలంకారప్రాప్తి. వర్తకులకు విలువగల వస్తువుల క్రయ విక్రయములలో లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 28, 29 ధనలాభము, కార్యానుకూలత. 30 ప్రయాణము. 31, 1 పరోపకారము, శుభ కార్యములలో పాల్గొనుట, విందు, విశోదము. 2 న ఆధిక ఖర్చులు.

జ్యేష్ఠ [నో, యా, యా, యూ]

ఈవారము ఆదాయాభివృద్ధికి ధైర్యముతో మీరు చేసే ప్రయత్నాలు ఫలితాయి. కార్య భారము ఎక్కువవుతుంది. ప్రభుత్వ వార్తా ప్రసంగములు, వింత వార్తలు వినుట, పరాక్రమమువలల ఘనత సంపాదించుటవంటి కార్యాలలో నిమగ్నలవుతారు. శరీరములో నేడి, కళ్ళుమంట, తలపోటులాంటి అనారోగ్య నూచనలు కనబడగానే అవుచునేవ చేయుటవల్ల మేలు కలుగుతుంది. ఉద్యాగస్తులకు బదిలీ నూచన లున్నవి. వర్తకులకు రావలసిన సొమ్ములు వసూలుకొక ఇబ్బంది. 28, 29 రాజకీయాలలో జయం. ధనలాభము 30 బదిలీ నూచన. 31, 1 కార్యానుకూలత,

ప్రయాణమువల్ల లాభము. 2 అనారోగ్యము

మూల [యే, యో, బా, బి]

ఈ వారము నిలకడలేని ఆలోచనలతో ఏపనీ చెయ్యలేకపోతారు. ధనలోపము ఇబ్బంది. శ్రమపడినప్పటికీ మాటదక్కదు. గృహముందున్న వృద్ధుల ఆరోగ్యము ఆందోళన కలిగిస్తుంది. ఆకస్మికముగా కలుగుతున్న స్నేహితుని సహాయమువల్ల వారాంతమునకు చిక్కులు తొలగి ఫలసిద్ధిని పొందుతారు. అనుకోకుండా ప్రయాణము చేయవలసి వస్తుంది. వర్తకులకు వారాంతమున లాభము 29 అమితఖర్చులు, 30 కార్యరంగములలో ఆటంకములు 31, 1 ప్రయాణము మిత్ర సమాగమము కార్యసిద్ధి 2 న ఆరోగ్య చింత 3 లాభయోగము విచిత్ర వస్తు సంపాదన.

పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భా, ధ]

ఈవారము మీకు మిత్రమయోగము. అనుకున్నట్లుగా పనులు జరగవు. ధనలోపము వల్ల గృహవసరములు తీరక కలతలు. శారీర సహాయము లభించదు. దైవము పై భారము వేసి కార్యసాధనకు ప్రయత్నించి ఫలమును పొందుతారు. వర్తకులకు మొదట్లో తిప్పట ఆకాఢ్యంగా కలిగిననూ వారాంతమున లాభము 28, 29 పుణ్యపురుషులసంగత్యము ఆత్మవికాసము. 30 ధనలోపము కలతలు 31 1 మిత్రసహాయము 2 చెడు వార్త వినుట 3 నష్టద్రవ్యలాభము.

ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ]

ఈ వారము కార్య భారము చే శ్రమ ఎక్కువ. ఇతిరులకొరకు శ్రమపడిననూ చేసిన ప్రయత్నము కాకపోవడంవల మూటపడతారు. కొద్ది వ్యవహారములు మీ పరము ఆయినా ఖర్చులు ఎక్కువవుచేత సంతోషము కలుగదు. భార్యకు ఆరోగ్యము చెడుట వల్ల ఆందోళన కలుగుతుంది. అన్ని విధాలా అసంతృప్తిగా వుంటుంది. 28, 29 పరోప

కారము. 30 విఘ్నములు, కార్యభారము తిప్పట. 31, 1 కార్యలాభము. 2 న ఆరోగ్య చింత. 3 న వర్తకులకు లాభయోగము.

శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘా]

ఈ వారము మీ ప్రయత్నములు ఫలించక ఆనేక చిక్కులకు లోనౌతారు. పట్టుదలతో ధైర్యముగా కార్యరంగమునకు దిగి తుదకు ఫలమును సాధిస్తారు. లోబుట్టువు సహాయమువల్ల చాలావరకూ ధనలోపము తీరుతుంది. ఆధికాదుల ఒత్తిడిచే ఉద్యాగస్తులు కలవు పెట్టవలసి వస్తుంది. యంత్రములు, అగ్ని మొదలగువాటివల్ల కలిగే ప్రమాదము జాగ్రత్తల్ల తప్పకదప్పుదు. భూస్వాములకు, రహాయన ఎరువుల వ్యాపారస్తులకు, గనుల యజమానులకు మేలుకాలము. 28, 29 తీరక కాని కార్యక్రమము. 30 కార్యభంగము. 31, 1 బంధు సహాయము ధనయోగము. 2 ప్రమాదము. 3 కార్యలాభం.

ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే]

ఈవారము మీ బుద్ధిబలముచే యత్న కార్యములలో ఫలసిద్ధిని పొందుతారు. జ్ఞాతులవల్ల ధనసహాయము, కార్య సహాయము కూడా కలుగుతవి. ఈకార్య దిక్కునవున్న ఆత్మ బంధువుల షేమవార్త తెలియుటచే ఇదివరకు కలిగిన ఆందోళన తీరుతుంది. ఉద్యాగస్తుల హోదా పెరుగుతుంది. విద్యార్థులకు పరీక్షలలో జయము వైద్యులకు గణితకాస్త్రజ్ఞులకు కవులకు చిత్రకారులకు నటీనటులకు యోగకాలము. 28, 29 ఆలోచనలు తెగనికార్యక్రమము. 30 చాంచల్యము 31, 1, 2 మిత్రసహాయము; ధనలాభము, ప్రయాణము. 3 న కార్యసిద్ధి, షేమవార్త.

శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ]

ఈ వారము ఉత్సాహముతో కొత్త

రవి టాయ్లెట్స్ అందమును, వర్చస్సును రవి గ్లిసరిన్ సోప్—అన్ని కాలముల్లో ముఖ్యంగా శుభకాలములలో వాడదగినది. శరీరమును మృదువుగను, కాంతిగనుడించును. రవి వెజిటబుల్ హేరాయ్ల్— శిరోజములను విస్తారంగా పెంపొందించును. దానిదక్కని సున్నితమైన శుభాపన అందరికి అందదము కలుగచేయును.

రవి స్క్రీమ్—ముఖవర్చస్సును కాపాడి, విలాసమును పెంపొందించును. సోర్ ఏజెంట్— దిన్యాస్తార్ & కంపెనీ, 10, వైద్యనాథ మొదలిసిగి, తిండియా శ్రీరం, మద్రాసు-21.

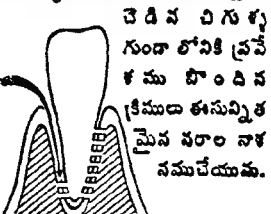
“మీ దంతముల జాగ్రత్తపర్చండి!”

విజ్ఞాన దంత వైద్యుడు అది యెట్లో మీకు తెల్పును

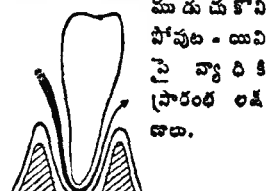
మంచి ఆరోగ్యములో నున్నా కూడా కొన్ని సమయముల్లో చిగురు వాపుల వలన, పండ్లు కడలి పూడి సోయినాయి. అందుచేత ఉదయం, సాయంత్రం క్రమంగా “విజ్ఞాన” టూత్ బ్రష్ తో తోమి, మీ దంతములను, చిగుళ్ళను రక్షించుకొండి!

దంతానికి చుట్టియున్న యెముకను అంటి పెట్టకొని యున్న అనేక వేల సున్నితమైన నరాలవల్ల నమ్మ దాని స్థానములో నిలిచి యున్నది.

తెలివైన చిగుళ్ళ గుండా దానికి ప్రవేశము పొందిన క్రిములు ఈ సున్నితమైన నరాల నాశనముచేయును.

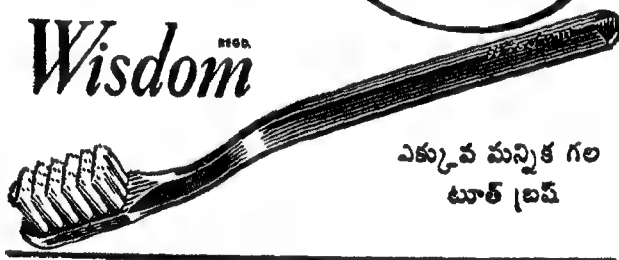
దీనిని (పైయోరియా) వెంటనే ఆపుచేయాలి. లేకుంటే దంతాలు కడలిపోయి, చాలి పోవచ్చును. నిత్రులు కారణము. వాపు, చిగుళ్లు ముడుచుకొని పోవుట - యివి ప్రైవ్యాటికి ప్రారంభ లక్షణాలు.

పంపులు తీరిగీ విజ్ఞాన దంత వైద్యుని కుంచె చిగుళ్ళను మర్చించును. పండ్లపండ్లు, చుట్టాగలవల్లార్లతో పోయి కుట్రపడుచున్నది. విజ్ఞాన దంత వైద్యుని కుంచె దాని చిన్న కుంచెకు, కాస్తాక్రంగా తయారైన విడిది మనంకలక్షణము. ఈ గుణాలు విజ్ఞాన దంత వైద్యుని ఆకారంగా టూత్ బ్రష్ లని పేరు తెచ్చినవి.

మీ దంత వైద్యుని క్రమంగా కలుసుకొనుచుండండి.

Wisdom

ఎక్కువ మన్నిక గల టూత్ బ్రష్

నక్షత్ర పలితాలు

పనులు మొదలు పెడతాగు ౨ నాదాయము ఎక్కువవుతుంది. కొద్దిదావాలలో జయము కలుగుతుంది. పిల్లల అభివృద్ధికి అనువైన కార్యక్రమము ఏర్పాటుచేస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల ఆదరణ కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు పరీక్షలలో జయము. 28, 29 పండ్లతోగోషి, విజ్ఞానవృద్ధి, 80 తీరిక లేని కార్యక్రమము. 81, 1 ధనలాభము కార్యక్రమము, 2 చాంచల్యము. 8 వ అభివృద్ధి పురుల వల సంతోషము.

* పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ] *

గరి వారముకన్నా ఈవారము మీ ధనాదాయము ఎక్కువవుతుంది. తలపెట్టినపనులు అనుకున్నట్లుగా జరుగుతాయి. బంధుమిత్రులతో కలిసి కవితాగోషి, సంగీతసభలు మొదలగు వినోదములలో పాల్గొంటారు, దళి, శీరయుక్తమృషాన్ని భోజనము వెంటి పాత్రలలో ఆరగిస్తారు. విద్యార్థులకు పరీక్షలలో జయము. నూలు, బట్టలు, లియ్యము, వెండి సరుకుల వర్తకులకు 28, 29 తేదీలలో లాభము. 80 వ చాంచల్యము. 81, 1 వినోదము, విందు 2 వ మానసికాందోళన. 8 కార్యలాభము.

* ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ఛా] *

ఈవారము మీరు తలపెట్టిన కార్యములు ఫలప్రాప్తిని పొందుతాయి. అనుకున్నదానికన్న ఎక్కువగా ధనలాభము కలుగుతుంది. పరోపకారము చేయుట చే సంఘములో కీర్తి కలుగుతుంది. పుణ్యకార్యములు చేస్తారు. మీకు వాహనమొగము, మీ భార్యకు అలంకారప్రాప్తి. విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 28, 29 కార్యముకూలత. 80 ప్రయాణము. 81, 1 పరోపకారము, పుణ్యకార్యధరణ. 8 ధనలాభము

* రేవతి [దే, దో, చా, చీ] *

మీ ఆదాయము ఈ వారము వృద్ధిపొందుతుంది. కాని మొదట్లో అందునుగురించి చేసే ప్రయత్నాలకు ఆటంకములు కలుగుతాయి. ధనలోపముచే గృహకలహాలు కలుగుతాయి. అకాల భోజనమువల్ల అనారోగ్య మొదలగు కనబడగానే ఆపుచేసేవల్ల మేలు. గ్రహరాశివరవికాంతిచేయడము అన్నివిధాలా మంచిది. ఉద్యోగస్తులకు బాధ్యతతోపూడిత అధికార వృద్ధి. 28, 29 తేదీలలో కలుగుతుంది. 80 ప్రయాణము. 81, 1 కార్యలాభము. 2 వ విఘ్నములు. 3 వనలాభము

మనిషాల్లకం

ఈర్ష్య—ఇది చాలామంది ఆడవాళ్ళలో సహజంగా వుంటుంది. దీన్నే ఓర్వ లేనితనం అని కూడా అనవచ్చు. దేశం మొత్తం మారినా, స్త్రీలు ఎంత నాగరికులైనా ఈర్ష్య స్వభావం మాత్రం మారలేదు. కొందరు స్త్రీలు దీన్ని బయటికి కనపరచ సేయరు. కొందరు వెంటనే బయటపడి పోతారు. ఇంట్లో కొదవిని చూస్తే ఆర్తకు ఈర్ష్య, కొదవికి ఆర్తను చూచినా అంతే. అడపడమలకు వదిన అంటే ఈర్ష్య ఆమెకూ అడపడమలన్నా అంటే. ఇల్లలో అంటే ఈ వాగసలున్నా వారికి ఇది మాయాశే అనుకో వచ్చు బయటిసంగతి మాద్రాం. ఇరుగు పొరుగువారిలో ఈ ఓర్వలేనితనం ఎక్కువ పోల్చిలోనే వుంటుంది. ఉదాహరణకు ఒక చిన్న సంఘటన చెప్పాను.

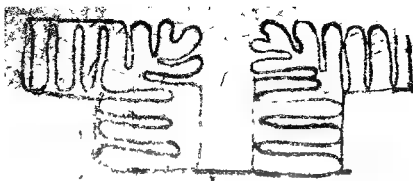
ఒక రోజున మావారు మామూలుధరలలో రెండు చీరలు తెచ్చారు నాకు. మావారు చీరలపాకలు తేటటం చూచి మా పక్కం టావిడ ఎవరూ పిలువకపోయినా తినే కర్పిండుకొనివచ్చి “యేమిట మౌయి! అన్నయ్య పట్టు కొచ్చారా!” అంది. మావారికంటే ఆమె యిండుమిండు ఓ ఆరే జేరియినా పెద్దదనుకుంటాను. అవిడకు మావారు అన్నట్టి ఆలా పిలవటం లో తప్పేమీ లేదనుకోండి. మావారు “యేమీ లేదమ్మా, రెండుచీరలు తెచ్చాను” అనేసరికి “ఓ యిల్లొ పెట్టెసిందా చీరలున్నాయి! అనే సరిగ్గా కట్టుకోదునీ భార్య. మరి ఇవెందు కన్నయ్యా!” అంటామే బుగ్గల నొక్కుకుంటూ. చూచారా! ఆ మాటలలో ఎంత యీర్ష్య యిమిడివుందో. ఒకరింటిసంగతి మనకెందుకని మెదలకుండా పూరుకోటం నేర్చుకోవాలి మన స్త్రీలంటాను ఒక్క క్కప్పుడు భార్యధర్మం పోట్లాటలో కొంతమంది ఆడవాళ్ళు ఎవరో తమరిని బొట్టు పెట్టి పిలిచిపలు వెళ్లి చిన్నగా ముండుకున్న మంటలో ఇంకో వాలురు పురులు విరచివేసి మంటల నొక్కువచేసి వస్తారు, ఎందుకలా చేస్తారంటే ఈర్ష్యకల్లే ఎక్కడయినా భోజనాలకో, పేరంటాలకో వెళ్లితా ఈ

ఈర్ష్య

ఓర్వలేనితనంవల్ల అక్కడకూడ చిన్న చిన్న పోట్లాటలు వస్తాయి. నాకు ముందుగా వడిందలేదనో, లేక, నాకుముందు వంతును ఇవ్వలేదనో, ఇలాగే ఏదో చిన్న విషయాల్లో పోట్లాట పెట్టుకుని ఆయింట్లోవారి మనస్సంతా నొప్పిస్తారు. స్కూల్లో చదివే పిల్లలు మొదలుకొని పండు ముసలివారు కూడా ఈర్ష్యకు లోనై ఒక్కొక్కప్పుడు అవర్తాలు తెచ్చుకుంటారు. మన ఆడవాళ్ళ సంగతులు ప్రతిఒక్కటి రాయాలంటే ఓ పెద్ద గ్రంథంగా తయారౌతుంది. యేదో నాకు తెలిసిన కొన్ని విషయాలు మాత్రం రాసున్నాను. ఒక ఇంటావిడను చూచి ఇంకో ఇంటావిడ ఓర్వదు. ■ యింటావిడ ధర్మ ఆమెకేగి మిగిలి వున్నాడనో—లేక మంచిచేతం తెన్నున్నాడనో ఈర్ష్య ప్రక్రింటావిడకాని, ఎదురింటావిడకాని యేదైనా కొత్త చీరనో, లేక, నగలనో అలంకరించుకుంటుంటే—అది చూచి ఆ పిల్లిలో కొందరు స్త్రీలు ఎంతో ఈర్ష్య కెందుతారు. ఆ ఈర్ష్యలో తమ ధర్మలను పీడించో, లేక, లాలించో అలాంటి వస్తువులు తెప్పించుకొని తాము కంగారించుకుంటే అప్పటికిగాని వారికి కొంత తృప్తి కలుగదు. ఈ ఈర్ష్య అనేది ఎదటివారు చీరలు, నగలు పెట్టుకుంటే నేకాదు కలిగిడితమ ఇంట్లోలేని యే చిన్న వస్తువైన నాసరే—యిల్లు తెచ్చుకుంటే దాసరికి అదే కలుగుతుంది! ఎదటి వారు మంచి దబ్బుగలవారై వుండి వారు తెచ్చుకున్న ప్రతిదీ తెచ్చుకోలేని సామాన్య కుటుంబ స్త్రీలు వారిని ఆదీపొనుకుని ఆ

యీర్ష్యను విముచి పెట్టుకుంటారు. ఇలాంటి లక్షణాలు చాలామంది ఆడ వారిలో వుంటాయి. ఓ పంపు దగ్గరనో—నూతి దగ్గరనో నలుగురు ఆడవాళ్ళు పోగయ్యారంటే ఆవిడ యిలాంటిదనీ—ఈవిడ అలాంటిదనీ ఎదటివారిని చూచి మూతి విరచుకుంటారు. దాన్ని “ఈర్ష్య” అంటే వారంతమూత్రం ఒప్పుకోరు. వారి దృష్టిలో దీనికి లోకాభి రామానుషం అని మారుపేరు. కానీ అందరి హీనులు, అందమైనవారిని చూస్తే బాగాడతారు. దీన్నే మనాలి? ఈర్ష్యకాదా? ఓ భార్య, భర్త కలసి “హాల్” గా యేసినిమాకో, పీకారుకో బయలుదేరారంటే ఆమె ముఖమెరగని ప్రక్రింటావిడ ఈర్ష్య పటలేక తుప్పుకున్న ఉమ్మివేస్తుంది! ఆ సమయంలో అక్కడెవరన్నా ఆడ వాళ్ళుంటే ఆ అక్కసంతా వాళ్ళయెదుట వెళ్ళగక్కుతుంది! అలా ఎవ్వరూ లేకపోతే పనిగట్టుకుని యేపులుమ్మ యింటికో మల్లమ్మ యింటికో వెళ్లి “మాకో రామ్మా! మా ప్రక్రింటావిడ బోగం పాపలా కింగారించుకుని మొగుణ్ణి వెంబజేసుకుని ఎలా తిరుగువో!” అని ఆ దంపతులపై వున్న ఈర్ష్యవంతా కక్కిస్తుంది. ఈపటింపులు పెద్ద పటజాలలో పెద్దవాళ్ళలో లేకపోవచ్చు నేమో కాని, చిన్న పూర్తిలో సామాన్యమైన కుటుంబాల్లో ప్రతిదినం ఎన్నో చూస్తుంటాం. ఇకపోతే సినిమాల దగ్గర ముఖ్యంగా నేలలో జనం నిండిన తరువాత వచ్చినవారిని ఎక్కడామోర్చివ్వదు. వారు విసుక్కుని ఎక్కడయినా కూర్చున్నారంటే ఇక మెదలవుతుంది రగడ! “పెద్ద రాణిలాగ ఇవ్వకువచ్చి మానెతిపై కూర్చోకపోతే త్వరగావచ్చి సలం చూచుకోరాదా?” అంటారు. అంతేకాదు ఇంకా ఎన్నో బూతుమాటలతో ఆమె పాపాన్ని పరిహారం చేస్తారు. ఆ కూర్చున్నామే “ఎందుకలా గోల చేస్తారు. నరుకుని కూర్చుంటే ఇంకా నలుగురు కూర్చోవచ్చు సంతే” అవును నీకేమీ! మట్లాడతావు గోడు ముండవు. మా పిల్లలను నీ నేతిన పడుకో పెట్టాలంటావా? అంటూ ఆమె మూతిని

శ్రీమతి ఇందిరా రాజ్

నెట్ కౌత్ వైన కుట్టుకునే

★ దీక్షెన్సు ★

ఈ కుర్చీ, పరికరాల నెట్ కౌత్ (దోమ తరచు) వైన కుట్టుకునే దీక్షెన్సు నేయకలనీందిగా కొంతకాలంకోసమంది పనితీలు (వాహనం దీనిని విడిచి వేసకు నచ్చిన దీక్షెన్సు) వేసుకుని కుట్టుకుంటే చాలా అంధంగా ఉంటుంది. ముఖ్యంగా దీనిని గరిమలమీదకు, దోర్ కరెన్సుకు మధ్యనగాని, చుట్టు అంచులకుగాని ఈ దీక్షెను పనికొనదు. ఈ దోమ తలమీద కుట్టుకునే దానికి వారము కొంచెం బాపు గానే ఉండాలి. ఎంబ్రాయిడరీ చారాలు వీటికి పనికిరావు. బాపు చారాల ఉండటం బహుశా అమృతాయ. అని రంగులో కూడా ఉంటాయి. అది తీసుకొచ్చి వీటికి పుట్టే చాల సొగసుగా కనబడుతుంది. ఒక చేతి ఆచారాలు దోర్ కల పోలే ఎంబ్రాయిడరీ చారాలే విడిచివేసుకుంటే అంటే పోగులు రెండేసిగాక ఏడు, ఎనిమిది పోగులు కలిపి ఒకటిగా కూడి ఎక్కించుకొని కుట్టు కోవాలి. ఇది కుట్టేటప్పుడు చాలా

బాగ్రతగా దాని మీద దృష్టిపెట్టి రైన్సు తప్పిపోకుండా కుట్టుకోవాలి. ఏ మాత్రమైన ఏమిటి అంటే గట్టుకట్టిపోయి అనవ్యాయంగా కనబడుతుంది.

1, 2, 3, 4 సంబంధం దీక్షెన్సు గరిమల మీదకు చుట్టు అంచులకు పనికి వస్తుంది. చుట్టు అంచులు కుట్టాక మధ్యన ఏదైనా దీక్షెను నేయకపోలే గుడ్డయొక్క కాంతి తగ్గుతుంది. అదే మధ్యన ఏదైనా దీక్షెను నేనే ఎంత అందంగా ఉంటుందో చూడండి. 5 క సంబంధం దీక్షెను దీనిని గరిమల మీదకు మధ్యన కుట్టుకుంటే బాగుంటుంది. కుట్టే విధం:—కుడిచైపు నుండిగాని, ఎడమ చైపు నుండిగాని కుట్టు మొదలుపెట్టితే గట్టు

ప్ర. తిలపతి (వెల్లూరు)

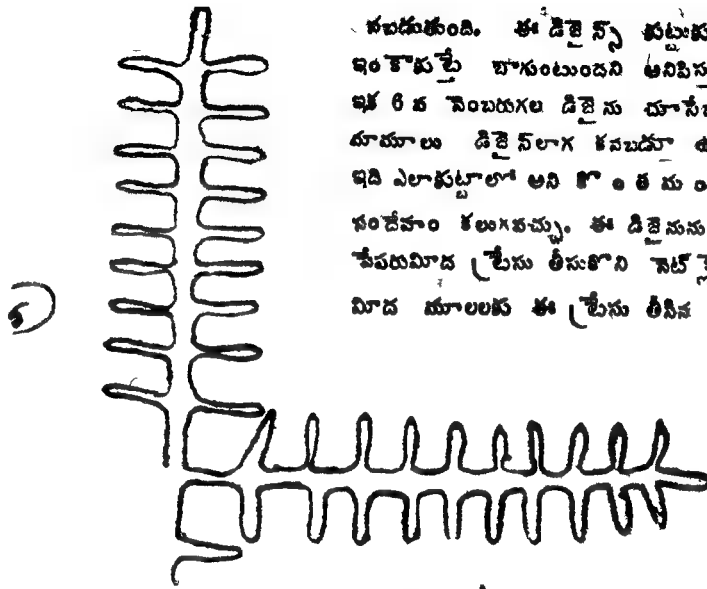
తప్పిపోకుండా బాగ్రతగా గమనిస్తూ కుట్టు కోవాలి. బట్ట చివర కుట్టు మొదలు పెట్ట కూడదు. కొంచెం బట్ట వదలి కుట్టు మొదలు పెట్టితే మరల దిండుకోవలసి దీనికి అతకు వేసి నపుడు మిగిలిన బట్ట సరిపోతుంది. కుట్టు ఇక్కడ ఉన్నట్టే అంటే ఒక గడి కిందకు, ఒక గడి పైకి వచ్చునట్లు చాచుతూ కుట్టుకుంటూ రావాలి. దోమ తల గుడ్డవైన గడి అంటే ఒక పోగు కింద, ఒక పోగు పైకి వస్తుంది. అలాగే మూడు వరుసలు, లేక చాలు నవరుసలు ఒక గడి రెండేసి వచ్చునట్లుగా కుట్టుకుంటూ రావాలి. మధ్య మధ్యన ఒక్కొక్క కరుస గట్టు వదలాలి. ఇలాగ అన్ని దీక్షెన్సు కుట్టాలి. నాలక దీక్షెనుకూడా మధ్య మధ్యన ఒక వరుస వదిలి ఒక గడిలో రెండేసి వరుసలు వచ్చునట్లుగా కుట్టుకుంటూ రావాలి. ఇదే మూడిరి రీతి దీక్షెనుకూడా రెండేసిగట్టు వదులుతూ ఒక గడిలో రెండేసి వరుసల చాచుకు వచ్చునట్లు కుట్టుకుంటూ రావాలి. రీతి దీక్షెనుకూడా అక్కడ ఉన్న మూడిరి గట్టు లేక్క కుట్టుకుంటూ కుట్టుకోవాలి. ఇది అంతా ఇలా కుట్టి పూర్తయినాక చాలా అందంగా కనబడుతుంది. దీనికికూడా పెద్దగా గాక గట్టు లేక్క కుట్టుకుంటూ గరిమల మధ్యన చుట్టు పువ్వుమూడిరి కుట్టాలి. కుట్టిపోక ఇది ఒక పువ్వుమూడిరి ఎంతో అందగా

ఈ ర్య

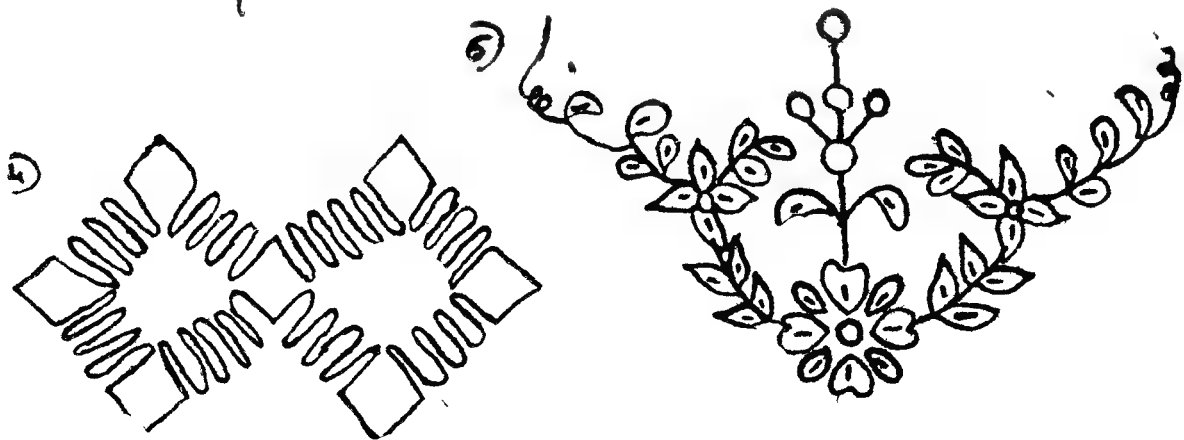
దావనదోతారు. ఆరు నరు కూర్చునే స్థలాన్ని ముగ్గురు పిల్లలతో ఆక్రమించు కొని, కొందరు మహా వైరాగ్యం చెప్ప తారు. "అ...మనం ఈ స్థలాన్ని నెలిన కట్టుకుపోతామా? కాస్తే పు కూర్చుని పోటానికి ఈ పోటాపెండుకూ!" అని. అలా అన్నాదిది దోగర వర్ణి కూర్చుంటే "అయ్యో! నేను కాకు చాచుకోకుండా ఇక్కడొచ్చి కూర్చున్నా నే! నీకేం పోయే కాలమొచ్చిందే!" అంటూ దీవిస్తుంది! మూడారా? న్యాయ మెలా వుందో? అందుకే పెద్దలన్నార "మూడు బట్టయినా ఒకతోట ఇవ్వకుతాయి కాని, మూడు సిగలు ఇవ్వడవని. ఆమెకూడా మనలాంటి స్త్రీయేకదా! ఆమెను చూచి మొగ్గు కిర్త్య తపోలి! గౌరవిదా మనకోరు. ఈ ర్య అనేది ఒకరకంగా కాదురండి; పడుపు తాగినమానే ముసలివారు, పిల్లల్ని చూచి పెద్దలు, పెద్దల్ని చూచి పిల్లలు వీరపీములాగా కత్తివారిలోన ఏదో ఒకరకంగా వుంటుం

దనుకుంటాను. ముఖ్యంగా ఊధర ఏ ఇతర స్త్రీనైనా తరచూ చూచాడంటే అప్పుడు మాదారి ఆ భార్యయొక్క ఈ ర్య! ఈ ర్యతో ఏమీ తెలియని అమాయకు రాలిపై లేచిపోయి అభాండాలన్నీ ఆ ఇల్లాల కల్పిస్తుంది. ఆమెను చూడగానే కారాలు మిరియాలూ నూరుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆ కోపాన్ని అంట గిన్నెలమీద, పిల్లల మీదా కూడా చూపుతుంది. స్త్రీలకు వసుమత్సతోపాటు ఈ యార్త్యకూడా అభి వృద్ధివుతుంది. మొగవారిలో పోర్త్య అనేది వుండవలసికాదు. కాని వారు ప్రతి చిన్నవిని యానికి అంతే నీచంగా బయటపడదు. ఈ వ్యాసం రాసిన నేను మాత్రం ఆదదాన్ని కొబా? అందుచేత నాలో మాత్రం ఈ ర్య లేదా అని పోటిపోదరిమణులు అడగవచ్చు. కాని నేనూ అందరిలాంటి ఆదదాన్నే— నాలోనూ ఈ ర్య అనేది లేదని నేనెప్పటికీ చెప్పును. కాని మనం అందరం ఈ ర్య వదిలి వికమర్త్యంగా ఎప్పుడుంటామా అనే నా అడుక్కా!

★

నబడుతుంది. ఈ దీక్షైన్స్ వుట్టుకుంటే ఇంకావచ్చే బాగుంటుందని అనిపిస్తుంది. ఇక రిక నెంబరుగల దీక్షైన్స్ చూసేదానికి మామూలు దీక్షైన్స్ లాగ కనబడూ ఉంది. ఇది ఎలావట్టలో అని కొంత మంది నందేహం కలుగవచ్చు. ఈ దీక్షైన్స్ ఒక పేపరుమీద ప్రేసు తీసుకొని నెట్ క్రాక్ మీద మూలకు ఈ ప్రేసు తీసిన కాగితాన్ని పిచ్చులతో గుచ్చి దీక్షైన్స్ ఎలా నుండో అలాగే వుట్టుకుంటూ రావాలి. గట్టు ఎక్కడైనా తప్పిపోతే మనం వుట్టు వుండేటప్పుడు సరిపట్టకొవాలి. ఈ దీక్షైన్స్ అన్నింటికీ మనకు వచ్చిన కలరుదారాలు వాడుకోవచ్చును. రిక నెంబరుగల దీక్షైన్స్ లో ఉపలభ్య పచ్చ, పుష్పాలకు ఎటువై రేచా రోజూ, సుందరాలకు ఉదాదారాలు వాడే బాగుంటాయి.

వైసవికాలము వచ్చింది. ఇల్లు, వళ్ళు, పరిసరములు చల్లగా ఉంచుకోవాలని ప్రతి వారికి తహతహగా ఉంటుంది. ఈ వేసవి వల్లేవరకు దుస్తులు, ఆహార విషయాలలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. వేడి కలిగించు ఆహార, పోషకములను తీసుకోకూడదు. కాఫీలు, టలు పూర్తిగా మానివేయటం మంచిది. వాటి బదులు వీరైన చల్లని పోషకాలు త్రాగటంవలనంటికి చల్లవేకా ఎండవేడికి కాస్త హాయిగా ఉంటుంది.

రాత్రి మిగిలిన అన్నములోపాలు, కాస్త పెరుగువేసి తోడుపెట్టి, పొద్దుట కాఫీ, ఫలహారము బదులు ఈ అన్నములో చిటికెను ఉప్పు వేసుకుని తింటే వంటికి చాలా మంచిది. క్రమము తప్పకుండా ప్రతిరోజూ తింటే వేడి వురుపులు, నొగడలు మచ్చుకావారవు. కొందరు తోడువేసేటప్పుడే ఉరిపాయలు చక్రాలు తిరిగివేస్తారు.

మధ్యాహ్నము పూట అన్ని రకముల వర్షకులు, సలాడ్లు మనింటిలో తయారు చేసుకుని త్రాగవచ్చు. మామూలుగా మజ్జిగ, నిమ్మరసము, మామిడికాయ వర్షకు చేసుకోవటం అందరికీ తెలిసినదే. ప్రతి దినము ఎప్పటికప్పుడు పండ్లు తీసుకునివచ్చి వర్షకు చేసుకోవాలంటే మధురము. ఒక్క

కుమారి వి. రాధ

సారే తెచ్చుకుని ఫ్రూట్ క్రమ్ చేసుకుని నిలవవుంచుకుంటే, కావలసినపుడు కలుపుకుని త్రాగవచ్చును.

ఫ్రూట్ క్రమ్.—దీనిని నిమ్మరసముతోగాని, బూట్ పండ్ల రసముతోగాని, అన్ని రకముల పండ్లరసములు కలిపిగాని చేస్తారు. ఏ పండ్లతోకావాలంటే ఆ పండ్లరసం తీసుకుని, గింజలురెండుదా వడపోసి

ఉంచుకోవాలి ఒక కప్పు పండ్ల రసమునకు, రెండు కప్పులపంచదార తేలిపాకం పట్టుకుని, అందులో ఈ రసంపోసి, సన్ననిసెగ మీద కలుపుతూ ఉండాలి. యాలకుల పొడి ఎన్నెన్నూ, దించిన తర్వాత వేయాలి. రసం ముద్దగాకాకుండా, పలుచగా పాకం వలె ఉండేట్లు చూడాలి. బాగా చల్లారిన తర్వాత, తడిలేని కుభ్రమైన సీసాలోపోసి ఉంచుకుని, కావలసినపుడు గాముకి రెండు న్నూనలు కలుపుకుని త్రాగితే చల్లగా ఉంటుంది.

ఇదిగాక, లసీస్, ఫ్రూట్ సలాడ్స్ ఇంట్లో తయారుచేసుకోవచ్చు ఖర్చుకాస్త ఎక్కువైనా చాలా రుచికాంటాయి.

లసీస్—ఇది చేయటానికి మంచినీరగడ పెరుగు, చక్కెర, విసు, బాదం, తడి పప్పు, ఎన్నెన్నూ, ఇలాచీపాడికావాలి.

(గ్రిం-వ పేజీ చూడండి)

వ్యభిచార నిర్మూలన: స్త్రీల బాధ్యత

మనదేశంలోను, అనేక పాశ్చాత్య దేశాలలోను వ్యభిచార వృత్తి చరమస్థాయి కలిగివున్నది. తరతరాలుగా ఈ వ్యాపారం సమాజంలో సాగుతూవచ్చింది. దీని నిర్మూలనకు ఎందరో మహానుభావులు కృషిచేస్తూ వచ్చారు. శరణాలయాలు నెలకొల్పారు. ఇంకా నెలకొల్పుతున్నారు.

ఈ వ్యభిచారవృత్తికి ప్రధాన కారణం భారీద్రవ్యం. రెండవ కారణం కమనీ పని చేయనివ్వటం. మూడవది భౌగోళిక లక్షణం. అంటే తివరానికి, కట్టడానికి వున్నా దానితో తృప్తిపడక చేతులు ఖరీదు చేసే నెకనులు, చీరలు. విలాస ప్రయాణాలు కోరికోకడంవలన, ఈమాడు రకాలవాడు

మనదేశంలో వున్నాడు. కిలాన్ని నోట్లకే గాక కాజీమలకు కూడా అమ్ముకునే స్థితిలో ఎందరు ఉన్నారు. ఇందులో కూడా చాక, అలిచాక, మధ్యరకం, నైతకగతి అంటూ వర్గాలెన్నో ఉన్నాయి.

లక్ష్మీమోహన్

మన తోబుట్టువులు లక్షలమంది ఇలా నీడంగా మనకళ్ళపడుట బలకడం మనం చూస్తున్నాం. వీరి సుద్ధిని సామంటూ సంఘ సేవకలు బయలుదేరుతున్నారు. కాని లక్ష కృషి అత్యల్పం. ప్రచారం, పేరుకోసం ఏదోపనిచేస్తున్నట్లు తోస్తున్నది. ప్రతికలలో

పట్టినట్టి ఎక్కువ, చేసేపని తక్కువ అసలు ప్రభుత్వం కేంద్రకాసనం ద్వారా దీనిని నిషేధించి నేరంచేసిన ఇటువంటి తీవ్రమయిన కైలుశితులకు సురీచేయాలి. ఇప్పుడే అది అమలుకు వస్తోంది - అయితే అటువంటి కాసనం చేసేముందు అన్నివరాల స్త్రీలకు తామకు తగ్గట్లుగా పనులు కల్పించాలి. ఎన్నో పరిశ్రమల కరణాలయాలు వెలుస్తున్నాయి. జీవనోపాధి కేంద్రాలు ఏర్పరుస్తున్నారు. అయినా నెలసంఖ్యలో స్త్రీలు ముందుకువచ్చి తమ పాత నడివడవి వడలుకోకపోవడం విచారకరం. గేలిక జీవనానికి అలవడినవాడు కషించి పనిచేయడానికి ముందుకురాడు. కిలం విలువ తెలుసుకున్న యువకులు పశ్చాత్తాప పడి సంస్కరింప బడేందుకు సిద్ధమవుతారు.

ఇటువంటి పరిస్థితులలో స్త్రీల కరవర్తి మేమికి సాధారణంగా వ్యభిచారిణులు గుంపులు గుంపులుగా కొన్ని చదులలోనో ప్రత్యేక మైన బహిరంగంలో నివసిస్తూ వుంటారు. వీరిని చాకిరేపనదానికి కళాకారిణిదార్జీనులు, కుటుంబ స్త్రీలు, “బోర్డుకట్టుకున్న సంఘసేవికలు,” ఎక్కువ శిష్ట, చీక, చూపాలి లక్షలాది పరిశ్రమల సముద్ధరణకు వతుంకట్టాలి చందాలు చేసుకుని తిండిలను, భర్తలను కుమారులను ప్రోత్సహించి, అలా సేకరించిన డబ్బుతో ప్రతిపట్టణంలోను త్వరత్వరగా శరణాలయాలు నెలకొల్పాలి అక్కడ చేరినవారికి చదువు నేర్పి, అన్నవస్త్రు, సౌకర్యములు కలుగజేసి ఏదయినా వృత్తిని బోధించాలి. ప్రతివానికీ ప్రభుత్వం చెయ్యండిగదా అని మనకేమి పట్టనటు ఊరుకోకూడదు. వాళ్ళు మనవలెనే వ్రుట్టారని, పరిస్థితులు కలిసిరాక కాని జీవితాలు అలా మిగిలాయిపోయాయని తెలుసుకుని వారిని ఉద్ధరించాలి. వాళ్ళవద్దకు చేరే మగవారిలో మనభర్త వుండవచ్చు, అన్నరే వుండవచ్చు. చివరకు తిండికేగావచ్చు. స్త్రీలకు కూడా చిలకా గోరింకలవలె భర్తలతో కాపరంచేయాలని వుంటుంది కాని అవకాశాలు లేవని నివారించిలోలోప కుమిలిపోతారు. అట్టివారిని నెర్తిచేసుకోవడం ముందుచేయాలి. పనిగాదు. చేసుకుంటే అది ఆర్థికరేపి అదర్భవాదం అవుతుంది. అట్టివారికి, చికిత్సలు చేయించి, మందర ఆరోగ్యవంతులుగా చేయాలి. నులాగానే కొద్దిపాటి, ఏదయినా చదువు

సొగసైన
ముఖము

టాల్కుంపాడర్

సొగసైన ముఖము పొందుట
మృతం. ఆ స్వాభావిక
సౌందర్యాన్ని మరింత
మెరుగు చేటునవి—
“రాజా స్నాన్”
“రాజా టాల్కుంపాడర్”

Use RAJA KASTURI SOAP for luxury Bath
RAJA BAR SOAP for easy washing
DEPT: MANYAM & CO, BANGALORE-3
GP

గృహ వైద్యం:

మా మిడి

హిందూ సంప్రదాయంలో జరిగే కుభ కార్యానికి మామిడి తోరణాలు లేకుండా పనిపాగదు. మామిడి తోరణం కట్టేటూ అంటే అక్కడ కుభ కార్యం జరుగుతుందని రెక్క కాని ఎందుకు కడతారు అనిమాత్రం అడిగితే చాలామందికి తెలియదనే చెప్పాలి. ఈ రోజుల్లో, ముఖ్యంగా పట్టణాల్లో జరిగే కుభ కార్యాలకు, అక్కడ మామిడాకులు దొరక్కయితే నేమి, వ్యవసాయం లేకుండా పోయినట్లయితే నేమి కట్టేమన్న పేరుకి చివర్న రెండాకులు, యా చివర్న రెండాకులు తగిలిస్తున్నారు.

కుభ కార్యంలో కలుగుతూ వచ్చి చేరతారు. ఒకరు పీల్చిన గాలి మరియొకరు పీల్చిన నీటి పరిస్థితులు వుంటుంది. ఇలాకలుషితమైన గాలిని స్వచ్ఛంగా చేసేసగం మామిడాకు నందు ఎక్కువగా వున్నది. వైగా ఈ మామిడాకు ఉష్ణాన్ని శమింపజేసి, సర్వస్వోయా లకు హితాన్ని కలిగిస్తుంది. దీహానికి పుష్టి కలిగిస్తుంది. శ్రమ రానీయదు. తాపాన్ని తగ్గిస్తుంది. మామిడాకులను నమలినచో దంత ములకు, ఇగులకు బలము. మామిడాకుల కషాయం గొరువెచ్చనిది పుక్కిలించినచో దంతములు గట్టిపడతాయి. నోటి పూత నివృత్తిస్తుంది: నోటియందలి దుర్గంధంపోతుంది.

మామిడి చెక్క

మామిడినును చెక్క (ముదిరినది) కగ దగ నుండును. దీనినుండి తీసిన రసము (నీళ్లు కలుపరాదు) పుచ్చుకొంటే నీళ్ళ విరచనాలు కలుగును. మోతాదు 1/2 టేస్పూ మొదలు 1 టేస్పూ వరకు.

(మానుచెక్కరసం (సగం నీళ్ళు కలపాలి)

వృతి శేర్పాటి. ఒక్కసారిగా ఆయనను లోయం. ఏ., యం. బి. బి. యస్. ప్యాసు కాలేజి, విద్య, వృతి శేర్పాటిన్న తిర్పాత వారికే వ్యభిచారమీద ఆసక్త్యం కలుగుతుంది ఉద్యోగాలు, పనిపాటలు చేసుకుంటూ వికాలవృద్ధులు గల వారిని భర్తలుగా పొంది లక్షణంగా జీవనయాత్ర సాగిస్తారు.

పట్టణాలలోను, కగ రాలలోను వుండే లక్షలాది మధ్య తరగతి స్త్రీలు యధాశక్తి విరాళాలు ప్రోగుచేసి, సముద్ధరణ సంఘాలేర్పరచి, కిరణాలయాల నెలకొల్పి సేవ చేయాలి. కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ సంస్థ కూడా తగు సహాయం చేస్తుంది. ★

కోడిగ్రుడు తెల్లసాన, ఒక పిసలు నలమందు కలిపి వాడితే (1/2 టేబి. మొ 2 టేబి.ల వరకు) రక్తగ్రహణి కలుగును.

రక్తసావములు: (హాపిరితిక్యులవ్యాధి, గర్భాశయము వ్యాధి, ప్రేగులనుండిగాని) పచ్చిచెక్కరసమునందు స్వచ్ఛమైన మంచి నీళ్ళను కలిపి (ఒకవంతు రసమునకు పన్నెండువంతులనీళ్ళు) రెండేసి గంటలకు ఒక మోతాదుచొప్పున సేవించిన రక్తసావములు ఉపశమించును.

కుమారు, ఋతు క్తసావములందు మామిడివేరు (ముదిరినది)ను చిరుకగోటి, నీడను ఎండబెట్టి (ఎండలో వుంచరాదు), ఎండిన తిర్పాత మంచి నీళ్ళువాసి తేలిక కషాయం—మోతాదు పొంగులకు నే చాలు— 1/2 టేస్పూ చొప్పున వాడితే నివృత్తి అగును. గర్భాశయమునకు సతువ బలం కలిగిస్తుంది.

చర్మరోగములకు ముదిరిన చెక్క మోద కలితో కాటుపట్టే పల్లవి (దవము పెళి వచ్చును. దాని వల్లే వుంచిన (చెట్టుని) కోడి రోజులకు గట్టుపడి జగురుగా వచ్చును. దీనిలో నిమ్మ పండ్లరసం లేదా కొబ్బరినూనె కలిపి పూసిన, చిడుము, దురదలు గజ మొదలైనవి చూరించును.

మామిడి టెంక

సాధారణంగా మామిడిపళ్ళు తిన్న తరువాత టెంకను ఎందుకు పనికిరాని వస్తువుగా పారేస్తాము. మనం తెలియక చేసే పనులో ఇది ఒకటి. ఈ టెంక (లోని పప్పు) సరిగా వుపయోగిస్తే ఎన్ని వ్యాధులనో చూరింపజేస్తుంది.

సర్వ శ్రమలను సంతరిస్తుంది. రక్త స్రావములందు దీని గుణము అత్యద్భుతము. వైద్యము శేర్పిన మహామహుల చేతుల్లో ఇది యొక వైశాఖ్యము లాంటిది. జీవన వైద్యములో పనికిరాని టేషధి అంటూ ఎదిలేను. ప్రతి వస్తువు మానవుని కాపాడానికి యోధో ఒకవిధంగా సహాయం చేస్తూనే వుంటుంది.

ముఖ్యంగా ఋతురక్తస్రావం అధికంగా నున్నవృద్ధు, నీళ్ళవిరచనాలు కలపవచ్చును. ఈ మామిడిజీడిపప్పు బాగాపనిచేస్తుంది. ఉబ్బసపు రోగులకు అమృతం లాంటిదనే చెప్పాలి.

అయితే ఒక్కసంగతి. దీనిని వైద్యవిష

యం బాగా తెల్సివున్నవాళ్ళే వాడాలి. మామిడిచిగుళ్ళు: వీనులవిందుగా వాడే కోయితే అవిరంగా దీన్ని వుపయోగిస్తోంది. మంచి మేహకారి, వాత వైత్యర్ని ఉపసంహరించును.

మామిడికాయ

కుచికిరకు మనం సాధారణంగా అనేక రకాల వండుకుంటాము. ఎన్నో రకాలు ఊరగాయలు పెట్టుకుంటాము. కాని దీన్ని అందరూ వాడరాదు. మిక్కిలి అవ్యక్తం మైనది. టేషధి సేవ చేయవారెవరూ ఊరగాయను ఉపయోగించరాదు. (రస మిశ్రమ టేషధాలు ముఖ్యంగా.)

మామిడికాయ కాకజేతుంది. కఫాన్ని పెంచును. రక్త పితాన్ని, వాతాన్ని వైత్యర్ని పెంచును, మలబద్ధముజేసి, నీరసమును, కలిగించును. ముఖ్యంగా దీన్ని మూలవ్యాధి గలవారు, వ్యాసకాసలు గలవారు (దగ్గులు), పర్మి గలవారు, గ్రహణి రోగులు, వాత, పెత్తికోగులు, రక్త పైత్తిగం గలవారు విసర్జించి తీరవలెను. ఎన్నడూ వచ్చికాయ వాడరాదు. అట్లు వాడినచో చాలానర్థములు గల్గును.

మామిడి పండ్లు

మామిడిపండ్లు మనకు లభించు ముఖ్య పండ్లలోకల ముఖ్యమైనది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో చాకగా కూడా లభించు ఫలము. వాటిలో తియ్యనివి చాలా మంచి పని చేయును. పుల్లనివి తివరాదు. వీలసగా వైత్తియు, కీరి వైత్తియు కలించుటేగాక పొండు రోగమును, కామెర్ల రోగమును పుట్టించవచ్చును.

తియ్యటిపండ్లు జతరదీపినిచ్చి, విరచన బద్ధమునుపోగొట్టును. వాతమును చూరించును. గుండెకు, మాత్రపిండిములకు, యాత్ర పుసంచిక మొదలగునకు బలముకలిగించును. కీరమునకు మంచి పుష్టినిచ్చి, నీరసమును పోగొట్టును. గుండెలయందలి మంట, వికారమును పోగొట్టును. కామెర్ల రోగులు, పొండు రోగులు ఆమ రోగులు (శ్మశ్మత ర్త్యం) వాత వైత్తి రోగులకు సరిపడదు. బాగ్రతిగా నుండుట మంచిది.

నంగాని ప్రభావతీ శేషగిరిరావు, (తాళ్ళరేవు.)

సంజగము పండ్లపాడివారి

జ్వరేర్

సగం జ్వరములను అద్భుతముగా నివారించును.

కొలలలో ఉపయోగము

విశేషము యుద్ధిటిడి కేసినర్ల మదరాసు-1.

(బాంచీలు. హైదరాబాద్ విజయవాడ)

వనితా వాణి

ఏడుపు

క్రీమరి ఇ. శ్యామలాదేవి "ఏడుపు"ను గురించి వ్రాసిన వ్యాసం బావుందికానీ, ఒక చోట మాత్రం తారు కాలేజి అమ్మాయి ఏడుపును తప్పుగా అర్థం చేసుకుని వ్రాసినట్లు తోచింది నాకు. పరిస్థితుల సర్థం చేసుకుని సావధానంగా యోచించటానికొకలాటి సమయాలలో మన శ్యాంతి యొక్కడిది? "ఇంట్లో యెప్పుడు పోయి పడ్డామా" అన్న ఆలోచన తప్ప మరింకెలాటి తలపులూ వుండవు. సావధానంగా ఆలోచించే లోపుగా వచ్చే మనశ్శాన్తి ఏదీ పోగొట్టకొవాలని ప్రయత్నించటం అసహజం కాదు. అందులో సమర్థత అతి బాగ్రత్తగా మెరిగే విద్యార్థినుల కిలాంటిది సంభవిస్తే మరేఎక్కువగా బాధపడతారు. తగినట్లు బుద్ధి చెప్పాలంటే!- బుద్ధి చెప్పినా వారిగుణాలు మారవు. సరిగదా మరింత గోల చెప్తుంటారు. అనే వాళ్ళు పోకిరివాళ్ళ వలం మూలాన - అసలూనికొద్దయ్యిండును. ఇట్లు చేరాక 'ఇలాఅమ్మారే' అని అనిపించుకున్న వాళ్ళు ఏడవటం సహజము.

అప్పటిబాధ వాళ్ళకే తెలుస్తుంది గాని, చూచేవారికేం తెలుసు? వినా "ఉయ్యాల మంచంమీద, (కోజ్ లో వున్న సినిమా స్టార్ లా) బోర్లాపడుకుని ఇల్లదికేలా రాగాలాపన మాత్రం నేనూ కూడదంటాగానీ బుద్ధి చెప్పటం యిత్యాదివన్నీ వ్యర్థమే. బంధువులని బహుశా అమ్మాయి తన నిచారాన్ని నిగూఢంగా వుంచలేక పోయిందేమో.

మైనూరుబోండా చేసే విధానాన్ని ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా యెవరయినా దయతో తెలుస్తారా?

వడలుగానీ, ఒడలుగానీ, బోండాలుగానీ కొన్ని సార్లు యెక్కువగా నూనెగానీ, నెయ్యిగానీ పీల్చుకుంటాయి. హోటల్ వాళ్ళు చేస్తే అలా వుండవు. మొన్న

మైనూరు బోండాలు చేసే బాగా నెయ్యి పీల్చాయి. అలా కాకుండా వుండేందుకేమి చేయాలో గూడా తెల్పలేకృతజ్ఞురాలిని.

డి కోమలాదేవి (కొకనాడ)

ఎం. వి. కమలాదేవి గారు "బంధుమర్యాద" అనే వ్యాసం చాలచక్కగా విమర్శించి వ్రాసినారు. బాగుంది. ఇవటూరి శ్యామలాదేవి గారు వ్రాసిన "ఏడుపు" అనే వ్యాసం చదువుతూవుంటే మా బంధువు ఒకామె, గుర్తుకొచ్చింది. ఆవిడ ఎప్పుడూ, మా అన్నయ్యను చూడడంతోనే "అయ్యో నా కొడుకా" అని గట్టిగా పట్టేసుకొని ఎప్పుడూ చనిపోయిన ఆవిడ కొడుకుని తలచుకుని ఏడుస్తూ వుంటుంది. ఆవిడ కొడుకు మా అన్నయ్యతో చదువుకుంటూ ఉండేవాడట. హఠాత్తుగా జబ్బువచ్చి చనిపోయినాడట. అందుకని అన్నయ్యను చూడగానే ఏడుస్తూవుంటుంది. పోతే, ఏప్పుడో ఒకసారి ఏడవకచ్చుగాని, చీటికీ, మాటికీ, అడివాళ్ళు ఏదో తలచుకుని అంతలా ఏడుస్తే మరీబాగుండును.

గాదంశెట్టి పద్మావతి, బరంపురం.

ఎం. వి. కమలాదేవిగారి 'బంధుమర్యాద' అను వ్యాసము చాలా బావున్నది. బంధువులలో రకరకముగా వున్నారని వ్రాసినారు.

చెన్నురి లక్ష్మీబాసకిరాం (గుంటూరు)

ఇచ్చిదేప్పేవారు

కొందరికి అడుగుకుండానే యేవైనా సరకులు యిచ్చి ఫలానావారికి ఆ సరుకు ఇచ్చాను, అని ఊరంతా చాటించే అలవాటుంటుంది. ఇంకొక వారి నోట్లో నువ్వుగింజ దాగదనుకొండి. మావూలో ఒకామె వుంది. అడుగుకుండానే కరివేపాకు, పూవులు,

మొదలైన వస్తువులు బలవంతముగా పంపించేది. కానీ పంపించిన తరువాత అందరితో "ఫలానావారికి ఆ వస్తువును, ఈ వస్తువును, పంపించాను" అని ఊరంతా చాటేది. వద్దంటే నిష్కారముగా మాట్లాడేది. ఇటువంటి వాళ్ళిద్దరై ఇక నిష్కారము పొందినప్పుటికి ఏవస్తువులను తీసుకొనకూడదు. కడిం తులసివాణి

(రింగాపురం-తూర్పు గోదావరిజిల్లా)

* * *

ఇదే కాలక్షేపమా ?

కె. శ్రీనివాసమృగాధు (వాసివ 'వాగుడు') అన్న వ్యాసం చాలాబాగుంది. ఈ రోజుల్లో అతిగా మాట్లాడడం బాగా పరిపాటి అయిందంటే అతికియోకి కాదేమో. కొంతమంది వున్నారు. వారికి మాట్లాడని వారినిజూస్తే యీసడింపు పైగా నోట్లో నాలుక లేదంటారు లేదా గర్వం అంటారు.

మొన్న ఈమధ్య రైల్వే ఒకామెన తలపపడ్డాడు. ఢిల్లీలో మొదలెట్టిన సంభాషణ మద్రాసులో అంతమయ్యిందంటే నమ్మండి. ఇదీ కాలక్షేపమే అంటాడు మరొక ఉపవ్యాసవేత్త...

ఈలాంటి వారున్నారంటే పనికిపని పన్నమే వాళ్ళమాటలూ అంతగా గుచ్చించవు.

"వాగుడు" అనేది ఒకొక్కసారి ఒక జచ్చేమా ననిపిస్తుంది.

గుడిపాటిరీల, శ్రీకాకుళం.

* * *

కట్నాలచట్టం

వరకట్న నిషేధానం వచ్చినది. అందువల్లేమైనా వరకట్నాలు తీసుకోకుండా వున్నారా అంటే అదేమీ లేదు. అంతకు ముందు బాహాబంగా తీసుకునే వాండ్లు యిప్పుడు చాటుగా తీసుకుంటూ వున్నారు. ఇంతే వ్యత్యాసము. పొనీ కట్న విలువ యేమైనా తగ్గిందా అంటే అదీ లేదు. పైగా హెచ్చిందిగూడాను. వధువు పక్షము వారు యేదో విధంగా తమ పిల్లకు పెండ్లి అయితే చాలు భగవంతుడా అని వరపక్షము వారు అడిగినంతా చాటుగా యిస్తూనే వున్నారు. అంతకు ముందు 'మేము యింత కట్నము యిచ్చాము' అని ఘనముగా చెప్పుకుంటూ వుండేవారు. కాని యిప్పుడు చట్టం భయముచేత పైకి చెప్పకొడం లేదు. అటు ఘనంగా చెప్పకొనడానికీ లేదు. కట్నం తీసుకోడం తగ్గిందా అంటే అదీ లేదు.

ఎన్. కె. దేవీ (నెల్లూరు)

స్వర్ణసిమ

'సౌభద్ర'

(గతసంచిక తరువాయి)

దొర కన్నెనుమీద రంగుదారా లులుతున్న పద్మ విధిగదిలో ఆరికిడికి తలెత్తి చూసింది.

“నన్ను కమల అంటారు. మా ఆయనా మీ ఆయనా ఒకే ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నారు. మిమ్మల్నూ కసారి చూచిపోవామని యింటి కెళ్ళా యిలావచ్చాను.” చెలిలోని పద్మ విలాసంగా పూపుతూ చిరునవ్వుతో పరిచయం చేసుకుంది కమల.

“నమస్కారం. రండి కూర్చోండి.” అని ఆహ్వానించింది పద్మ. ఈ మెనుగురించే నిన్న రాత్రి తన భర్త చెప్పాడు. వెదపులకి పూసిన లిప్ నీక, గోళ్ళిరంగు, ఎరుమడమలబూట్లూ యివన్నీ ఆ మె ఆధునాతనత్వాన్ని కొట్టాచ్చి నట్లు చెప్తున్నాయి. కమల కూర్చుంది.

“మంచి నీళ్ళు కావాలో?”

“అక్కరలేదు. మీరేంచదువుకున్నా గా?”

“నే నా తేవీమీ చదువు కోరేదండి. మాడో ఫారం వరకూ మా నాన్న గారే చెప్పారు.”

“ఆరిక, కుట్టు—యాలంటివి బాగా వచ్చునుంటా నే మీకు!”

“ఇంట్లో ఉత్తినే కూర్చోవట మొందుకని యిలాంటి పనులు చేస్తూవుంటాను.”

“మీకు కాలక్షేపం కాకపోతే నేను చిన్న పనిచే యిస్తాను. ఈ పూళ్ళో స్త్రీల కబ్బుంది. అక్కడ స్త్రీల పురోభివృద్ధికి అవసరమైన విషయాలు చర్చిస్తూవుంటారు. మంచి పుస్తకాలున్నాయి. ఉత్సాహమిచ్చే ఆటలాడ వచ్చు. కావలసినంత కాలక్షేపం.”

అసలు పద్మకి యీ విషయం చెప్పి ఆ మెను సభ్యురాలిగా చెర్పాలనే ఉద్దేశంతోనే యిక్కడకు వచ్చింది కమల. లేక పోతే యిక్కడకు వచ్చే వుద్దేశమే ఆ మెను లేదు.

“ఇక్కడే వాళ్ళా సంగం వుండిగా. దీంతో కాలక్షేపం అవుతుందిలేండి.” అంది పద్మ ఆ విషయం ముగించే ఉద్దేశంతో. కాని కమల తన పట్టు విడవలేదు.

“అక్కడ కూడా సంగం సార స్త్రీలున్నా రండి వాళ్ళు అన్ని విషయాల గురించి చర్చిస్తూ వుంటారు.”

“ఏవిషయాలు చర్చిస్తూవుంటారు?”

“అలా అడగండి చెప్తాను. తరతరాలుగా మనం దాస్తూవు ల్లిక బాగా అలవాటు పడాలి. పిల్లల్నికనే యంత్రాలమాదిరి పరిగణించ బడాలి. సంఘంలో మన ఆభిప్రాయాల్ని స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చే అవకాశం యివ్వబడిక ఫోమ తేరల బుర్రలలో యిరికించబడాలి. మనవారి— స్త్రీవారి—పురుషులకంటే అన్ని రంగాలలో ముందంజ వేసుందని యీ నాడు నిరూపించ వలసివుంది. నేను మనం కళ్ళు తెరచి యీ సత్యాన్ని నిరూపించ ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఉద్యోగాలలో ప్రథమ స్థానం, నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో ప్రముఖ స్థానం మనం పొందుతున్నాం. అది పురుషపుంగ వులకు తెలియజేయడం కూడా యీ మహిళా సమాజ లక్ష్యం.” ఉద్దేశంగా చెప్పకు పోతున్న కమలకు ఫ్లాస్కులో మధుకోసం వుంచిన కాఫీని కప్పులో పోసి యిచ్చింది.

“అక్కరేదు, ఆఫీసునుంచి వచ్చేప్పుడు ఒకసారి కబ్బులో ఆగి తాగేవచ్చా.”

“పరవాలేదు తాగండి” కమల తాపీ గా కాఫీ తాగుతూ వుంటే పద్మ చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

“మీరు చాలా ఉద్దేశ గా మాట్లాడుతున్నారా! మీ నేర్చి నవి దివ్యకు తగిన విజ్ఞానం వుంది మీలో.”

తన గొప్పతనాన్ని దృఢ గ్రహించి నందుకు కమల చాలా మురిసింది. మరల చెప్పింది పద్మ.

“కాని యింట గలవందే రచ్చ గలవ లేరనీ, ప్రకృతికి పర్యాయపదాలు స్త్రీ, పురుషులని, పురుషుల ఆసరానే స్త్రీలు అన్ని రంగాలలోనూ ఎక్కువ అభివృద్ధి చూపగలరని మీరెందుకు గ్రహించ లేక పోయారో వింతగా వుంది. నీటిని విడిచి చెపటం జీవిస్తాయా వదిలెగారూ? మనం దేశాన్ని తాగిని శ్రమించడానికి కబ్బులు, ఉపన్యాసాల పరిశ్రమించ నక్కరలేదు. ఇంట్లో వుండి అంతకన్నా ఎక్కువ చెయ్యి గలమని నాచిన్న మనసుతో నూరింది. నేను రాలేనందుకు తీసుకుంటే” కమలకి ఉక్రో డం, కోపం ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసేటంతగా వచ్చాయి.

“అవును నేననుకున్నది నిజం. పాపం. నవ్వు పల్లెటూరినుంచి వచ్చావు. అలాటి వాళ్ళకి నమ్మకాలమాధత్వం ఎక్కువ. కాని పద్మా! నవ్వు మనకబ్బులో చేరేందు కిష్టపడకపోవటం మా అద్భుతం—వస్తా.”

“బొట్టుంచుకునివెళ్ళిండి వదినగారూ” అనే పద్మమాటలు వినిపించుకోక విసురుగా వెళ్లి పోయింది కమల.

* * *
మాడుగంటలకు కాఫీకి పిలవడానికి నూర్యనారాయణ దగ్గరకువచ్చాడు మధు. కాఫీకి కలిసివెళ్ళడం వారి దైనిక చర్యలలో ఒకటి.

“రావోయ్! కాఫీకి పోవామూ - ఆదే మిటికి కళ్ళంత ఎర్రగావున్నాయి?” అదో శివతో నూర్యనారాయణ నుడుటి మీద చెయివేసి చూశాడు మధు. కణతలదురు తున్నాయి.

“అబ్బ! జ్వరంగా వుంది. చెప్పేసి యిటికివెళ్ళి పోరాదూ?”

“మరేం ఫరవాలేదు. ఇంకొక రెండుగంటలుండి కలిసే పోదాం.” చిరునవ్వుతో అన్నాడు నూర్యనారాయణ. బంట్లోతుకీ ఫ్లాస్కు యిచ్చి కాఫీ ఆఫీసుకి తెప్పించాడు మధు. నాయంత్రం నాలుగంట లకి విషయం అధికారిలో చెప్పి తనకు కూడా అనుమతి తీసుకుని నూర్యనారాయణతో యింటికి బయలుదేరాడు మధు. తనయింటి సమీపాన్నే తెలిసిన డాక్టరుకు చూపి మందు తీసుకున్నాడు.

“కొంచెంసేపు మాయంట్లో విశ్రాంతి తీసుకుని వెళ్ళరాదూ?” అప్పుడు నూర్యనారాయణ యింటికి వెళ్తే పరిచర్య చేసే వారుకాని, కులాసాగా కబుర్లు చెప్పే వారుగాని ఎవరూ వుండరని యరువురకూ తెలుసు. మాట్లాడుకుండా మధు ననుసరించాడు నూర్యనారాయణ. గేటు తెరుచుకొని లోపల ప్రవేశించారు మిత్రులిద్దరూ.

“ఏవో పూలమొక్కలు నేకానే?”

“నేను కాదులే. ఇంటివారి పిల్లల సరదా అది.” తలుపులు తెరిచేవున్నాయి. దొడ్లో ఏవో మాటలు వివపకు తున్నాయి.

“ఏమయ్యా! మధూ! ఇంతలా బాగా అలంకరించిందే మా చెల్లాయి! గుమ్మానికి ఆరిక తెరలు, టేబుల్ క్లాత్ ఫుర్ రేసు-ఎప్పుడైనా నీవు పుస్తకాలు, అలా అమరికగా పెర్ఫులో పెట్టుకున్నావా?—దక్కని పద్ధితి వుండి పప్పు గడ్డికి. నిజంగా, యంత్రాంతంగా, కుట్రగా వుంచినందుకు మా చెల్లాయి నభినందించాలి.”

“అ! ఎవరెనా తేస్తూ రీమాట్రం పని” చాక్కా కొంకికి తగిలిస్తూ నవ్వుతూ అన్నాడు మధు.

“పిన్నీ! పిన్నీ! నా మడిలో మొక్కలొచ్చేవాయి! లలితక్క మడి యింకా కాఫీ

★ స్వర్గ సీమ ★

గానే వుంది. చూశావా?"

"అల్లరి పెద్దవా! ఇప్పుడంటే పిన్ని చెన కొల ఆ సమాసం తిరుగుతున్నావు కాని ఇది వరకు దొడిముఖం చూసేవాడవా" పిన్నాచ్చి నీ అల్లరి కట్టించింది. దొడ్డినీ కలకలలాడించింది." అది ఇల్లుగలవిడి కంఠం.

"మధు బాబాయి వచ్చేవాడు పిన్నీ!— ఒహో! బాబాయి! నా మదిలోనే ముందర మొక్కలాచ్యేకాయి. చూశావా?" ఉత్సాహంతో గదిలోవున్న మధును దొడ్లోనుంచే కేక వేళాడు కుర్రాడు.

"రెట్టో! అయితే లలితకన్నని తేవిడి కొట్టు!" అంటూ దొడ్లోకి వెళ్ళాడు.

వాలుకుర్చీలో కియనించి కళ్ళు మూసు కుని అలా చిరున్నాడు సూర్యవారాయణ. మానవ జీవితానికి ఇంతకంటే తృప్తిమన్నది! ఇరుగు పొరుగులకు కూడా విలువ కనిపించిందని భార్యలో. మధు ధన్యుడు.

"కాఫీ ఇవ్వగోనండి." కళ్ళు తెరిచేసరికి ఎదురుగా పడకొ బాలిక కాఫీ కప్పులతో నిలబడివుంది.

"నీ పేరేమిటమ్మ! పాపా!" కాఫీ కప్పు అందుకుంటూ అడిగాడు.

"లలిత" తలవంచుకుని సిగ్గుపడుతూ జవాబు చెప్పింది.

"పూల మొక్కలు బాగా వేశావే!"

"అబ్బే! అంతా మా పిన్నీ చేసుందండి. మా అక్క కేమీరారు—అందుకేగా అలిక, అవీ నేర్చుతోంది పిన్నీ" పిన్ని పండ్రిలా దొడ్లోంచి పరుగున వచ్చిన నుండరం అన్నాడు. నాలిక బయటికిపెట్టి వెక్కిరించింది నుండరాన్ని లలిత. నుండరం మళ్ళీ వెక్కిరించాడు. సూర్యవారాయణనవ్వాడు.

"మీ పిన్నీ పిలుపొంది వెళ్ళింది" అంటూ తచ్చాడు మధు.

"నీ కాఫీ, చల్లారిపోతోంది బాబాయి. అక్క యిండాకనగా తెచ్చి పెట్టింది

తేబులుమీద." మధు కాఫీ తీసుకున్నాడు. పిల్ల లిద్దరూ లోపలికి వెళ్ళారు. కిటికీలోనుంచి పిల్లగారి వచ్చి చక్క లిగింతలు పెడుతోంది.

"మధూ! ఒకసారి వాలో" సంఘంలా స్త్రీ మనుగడను గురించి మాట్లాడావు గుర్తందా? అప్పుడు నాకు నీపే కొంచెం కొపం వచ్చినమాట వాస్తవం. కాని అప్పటి నీ భావాలు రూపం ధరించి నీ భార్యగా వచ్చాయని తోస్తోంది. ఒంట్రు జ్వర తీవ్రత హెచ్చుగా వున్నా, నీయింటి పరిసరాలు ఆహ్లాదం కలుగజేకాయి. చీకటి పడుతూ వుంది. వస్తామధూ". కర్చి లోంచిలేస్తూ అన్నాడు సూర్యవారాయణ.

"నేనుకూడా వస్తున్నానుండు. నువ్వొక్కడివే ఏం వెళ్ళావ్." చొక్కా వేసుకుంటూ అన్నాడు మధు.

రికొడిగి సూర్యవారాయణ యింటిలో అడుగుపెట్టి రిద్దరూ. కమల యింకారాలేదు. జీతగాళ్ళకి వదిలబడిన పాపాయి ఉయ్యాలలో ఆడుకుంటున్నాడు మధు యిల్లు చూసినమీదట యీ వాతావరణం నచ్చలేదు సూర్యవారాయణకి. కొంతిలోంచి కటిక చీకటిలోకి వస్తున్నట్లు భావపడ్డాడు.

"ఇక నువ్వెళ్ళు మధూ!"

"నాగురించి నీకు శ్రమయిస్తున్నాను."

"మందులేసుకో. కెళ్ళు ప్రార్థన మళ్ళీ వస్తాను. అఫీసుకి వెళ్ళేప్పుడు మళ్ళీమందు తెస్తాను"

"మరేం పరవాలేదు తోటివారికి ఉపయోగంకాని జీవితం వ్యర్థం. మంచిపనులు చేసే ఆలోచనలు, అవకాశాలు మనుషులకు తిక్కుట. కనీసం నన్నీమంచి పన్నెనాచెయ్య నియ్యి. నుఖంగా నిద్రపో. కాయానికి, హృదయానికి పరిపూర్ణ విశ్రాంతి నియ్యి. వస్తా."

సూర్యవారాయణ నిద్రపోదామని ప్రయ

త్నించాడు. జ్వరతీవ్రత, మనోవైకల్యం నిద్రను దరిజేరినీయలేదు. చదువనేదివిజ్ఞానం ముదివికాసంకోసం వుండేదనిపడింది. కాని తను బాగా చదువుకున్నవాడు! కమలకూడా చదువుకున్నది. తను యిరువురికిమధ్య తగువు లేండుకురావాలి? స్వతంత్రభావా లిద్దరికీ వుండడమే దీనికి కారణం. పరాకాష్ఠవందకున్న శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని ప్రాకృతీకుదేసల ప్రాముఖ్యత వహించిన మానిషుల మాదిరే తను దంపతుల విద్య దుర్వినియోగమవుతూ వుంది. బాధ్యతా నిర్వహణం అపవన్య మాతూవుంది. సంస్కరణాభిలాషులను కోవలంకల తను చదువు తినుకుత్తిను సంస్కృతిని తెచ్చిపెట్టినదనుకోవలంకేరే, ఏఒక్కరి కింతితిరస్కృతి మరొకరి సహ్యంగా వుండటంలేదు. వేరెలనే దుగహంకారం తను నావహించింది. అందువల్లనే ఒకరిపాటి మరొకరికి కిట్టలంలేదు—

మధు సంసారం అంతిసౌఖ్యంగా సాగి పోతూవున్న దెందుల్లో? పద్మ చదువు. మితి మారలేదు. సాంసారిక జీవితానికి కొవలసిన విద్య పద్మకున్నది. అందువల్లనే పద్మని చూడకనే అచ్చుల ప్రతివస్తువులో పద్మనికన గలిగాడు. అన్నిటినిమించి సంసార నిర్వహణకు దంపతు లిద్దరూ ఒకరి నొక రరం చేసుకుని మసలాలని మధు, పద్మలను తెలుసు. పోనీ తను విద్యావంతుడు కౌశల్యంనా బాగుం డేది. కమలమాట కెదురుచెప్పక చూయిగా కాలం డిడి చేసాను—భారత సతికి అనాది నుండి ఉత్తమ భార్య తి గడించినదామె సౌకల్యమేగా. గోహరి తన ఊరాన్నిచ్చి మనల్ని సంత్రిపుల్ని జేస్తే, ఆస్వార్థరహిత జీవితానికేగా మనం ప్రత్యేక గౌరవాన్నిచ్చాము. చిరకాలంనుంచి భారతి సంఘంలో స్త్రీకిగల విశిష్టస్థానమదే. కమల ఆమాయ కరాలు. ఇవన్నీ చెప్పితే వినదు. కుమిరురాలెతుంది. తనకూ కోపం వస్తుంది. కొపం మనోదార్పణానికీ చిహ్నం—తన సంసారం ఎప్పటికీ బాగు పడుతుంది? భార్యాధరణ పొడను త్యజించి లాభం పొందజెప్పడు? పనీపిల్లవాడు బాబు భవిష్యతు నలిగిపోతా తను కలహాలమధ్య? ఈ ఆలోచనలతో సూర్య వారాయణకు నిద్ర పట్టింది.

చల్లని కరస్పర్శతో సూర్యవారాయణకు మెలకువ వచ్చింది ఉదయం. నుదుటి మీద చేయివేసి చూస్తోంది కమల.

"ఎలా వుందండీ యిప్పుడు?"

"పరవాలేదు. తిగిపోయింది"

"లేవండి. వెంకాయమ్మగారు వేదీసీక్కు తెచ్చారు. ముఖం కడుగుదురుగాని"

"దొడ్లో భర్త ముఖం కడుగుకుంటూ వుంటే ప్రక్కన కూర్చుండి కమల.

"రాత్రినే వచ్చేప్పటికీ మీరు నిద్ర

వండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలసాకి

Diamond
Jubilee

1898 1958

అయ్యచ్చేదాత్రమం(ప్రావేల్)ఎమిటెడ్.

మదరాసు-17.

పోతున్నాడు. ఒక్క సలసలకొడుతూ వుంది. నాకు భయం వేసి దాక్తురు దగ్గరకు బయలు దేరిపోయాను. మీరు ముందు తెచ్చుకున్నారని అతినికి ముఖం కుదుచుకోవటానికి కువ్వా లందించింది. వంటయింట్లో నీటవేసింది. నూర్యనారాయణ కూర్చున్నాడు. వంటా విడదొడ్డికి కాఫీ తెచ్చియిచ్చింది.

“ఇవేలే నేను కూడా నెలపు పెట్టేస్తాను. సాయంత్రం ఒకసారి క్లబ్బుకి వెళ్లి వస్తాను.”

“నిన్న ఆఫీసునుంచి వచ్చి వాళ్ళ యింటికి తీసుకువెళ్ళాడు మధు.”

పద్య ప్రసక్తి తెస్తాడని కమల గ్రహించింది.

“విద్య అనేది అడదానికి కాని, మగ వానికి కాని ఎంతవరకూ అవసరమో అవతవరణం తెలిసింది.”

మీరు జ్వరంలోకూడా యీ వైద్యం పోలేదు. మధు మిమ్మల్ని దాక్తురు చూపి యింటికి తీసుకువచ్చినందుకు చాలా కృతజ్ఞురాలి. కాని యిలా మీ చెవికొరికి, తన భార్య గొప్పతనాన్ని డిప్పుకోటి, గృహచ్చి ద్రాల్ని కల్పించే బాధ్యత తీసుకోవటం నేను పసింఁచను.”

వారిన్నా అన్నాడు నూర్యనారాయణ.

“కమలా! మధు నాకేమీ చెప్పలేదు. ఈ ప్రసక్తి ఎప్పుడు లేదు. మధు సంసారం బాగున్నదనే ఒక్క కొలదీ నువ్వే అతిన్ని అలా అంటున్నావు. ఈ సుతో మనసు కలు పిరించేసుకోవద్దు. భగవంతుడు మనసులిచ్చిన దిందుకు కాదు. కత్తితో కంకులు కొస్తాడు కాని కంఠాలు కొయ్యరు—మధుతో మనకు స్నేహం లేనప్పుడు యి ఛిదాలు మనకూ సంభవిస్తున్నాయి. విమిటి! నీతోటి మహిళలకి సునిచ్చే సంజ్ఞం. నీ నేర్చిన విద్యతో గృహంలో శ్రాంతకల్పించలేక పోతున్నావు. బహుశా హృదయాలవ్వడం నువ్వు బాప గలవా? నీ నెలిగొడ బూజు దులుపుకో. ఎడటి వాళ్ళని నిర్మలులుగా చేద్దామని— ముందర నువ్వు చీకటిలోవున్నావని గుర్తించు తదితరులని వెలుతురులోకి తీసుకువచ్చిద్దామని. నీచేతి మరలి తోలగించుకోకుండా బాబుని కుభ్రపరుచగలవా?”

“జ్వరంతోపాటు వివంఘాదా మీ తల కక్కింది. నాకు మీరంటే ఎంత ప్రేమా, మీకు నేనంటే అంత వికారం. నా సదాశ యాల్పరం చేసుకోలేని సంకుచితం మీ హృదయం—నేను యివేళే మధును కను క్కుంటాను. అతినికి పూటైన హెచ్చరిక నిస్తాను. కాళ్ళరింగా అతిను మన జోలికి రాకుండా తెగతెంపులు చేస్తాను.”

“కమలా!” తలపట్టుకుని గట్టిగా అరి చాడు నూర్యనారాయణ. అతిని కక్కు నిప్పులు కురుస్తున్నాయి.

“బాబుగారికి ఒంట్లో బాగులేదు. మీరు కొంచెం వూరుకోరాదా అమ్మయి?” అంది వంకాయమ్మగారు.

గోనూతగోని లేచాడు నూర్యనారాయణ. మెల్లగా చెప్పాడు. “కమలా! నిన్న రాత్రి మన సంసారంగురించి ఒక నిర్ణయానికి రావడం చేత యిప్పుడు నీకు మెల్లగా హితవు చెప్పాను.”

“లేకపోలే—”

“మధును సునిచ్చడన్న మాటలకు నిన్నే మైనా చెనేవాళ్ళు...మర్నీ చెప్పాను కమలా! దురహంకారంతో మనం చేసే పని పరికే పలుకు సత్పరితాన్నీయవని.”

కమలకి ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది. ఉయ్యాలలో బాబు ఏడుపు విని ఎంకాయమ్మగారు బయటికి వెళ్ళింది. వారిగా అన్నాడు నూర్యనారాయణ.

“నాకు మాత్రం కోపమా! కమలా నీ వైద్యం—స్త్రీ రెండు వింతకప్పుల సమ్మేళనం. రక్తములను కక్కిగించిన పరాకాశి. మానుల మోహింప జేసిన మతికాశిని. పరపురుషుల పట్ల మొదటిది నాపట్ల రెండవది నెలుతాయి నీలో. అనునయించే ఉద్యోగంతో ప్రేమగా మాట్లాడాడు. ఇది అవకాశంగా తీసుకుంది కమల.

“అయిందా? ఇంకా చెప్పేదేమైనా వుందా?”

“ఉంది. ఇంకా కొంచెం వుంది. పురుషుడు చేసే పని స్త్రీ ఎందుకు చేయకూడదని మీ నినాదం. అంతే కదూ! దాని కొక పే సమాధానం. పృషి. విపులంగా చెప్పాలంటే—గాడిద చాకలి బట్టల మాటలు భరించడానికి పనికి వస్తుంది. కాని దొంగల తోలడానికి కాదు. కుక్కదొంగల తోలడానికి కక్కరకు వస్తుంది కాని మాటల మోతకు కాదు. సంసారంలో సంఘంలో పురుషుడు స్త్రీ—వీరి బాధ్యతలకు గల భేదమిదే.

“చాలా సంతోషం. మీ వంటి విజాని, నాకు పతిఅయినందుకు లోకం గోప్పగోరక మిస్తుంది.”

“గౌరవం కొనుక్కొంటే వచ్చేదికాదు. సత్కార్యమిది.”

“ఎంత అనూయమీకు—ఎంత జ్యేషం—ఎంత అసహ్యం? ధరవాలేదు. ఈ భాగోతం యింట్లో ఆడటంకో సరిపెట్టారు. వీధుల్లో ఆడితే వీపు సంజరం చేసేవారు.”

“సత్కార్యం సత్వరఫలితాన్నీయదు. ఏనుక్కిస్తును మొదట గేరిచేయాలి! పోక్రటిను కాంతవరనని, అతిని భార్య, తదితరులు అర్థంచేసుకోగలిగారా? నువ్వుకూడా అంతే. చేతులు కొలిచేగాని నిష్కనుష మోగించే పద్ధతి నీకు తెలియదు. నిన్నొక పురుషులూ చూస్తే అప్పుడు తెలిసివస్తుంది—పో అవతలికి” వేదవతో, విసుగుతో మంచం మీద

వాలాడు. ఇవేళిం, అధిక ప్రసంగంవల్ల జ్వరం తీవ్రమయ్యింది. శిరోవేదన భరింపలేనంతగా వుండరినికి. కమల ఆఫీసుకి వెళ్లి పోయింది. ఉదయం మధు రాలేదు. నూర్యనారాయణ ముందు తెచ్చేందు కెవర్నీ పంపలేదు.

క్లబ్బులో కార్యనిర్వాహకవర్గ కమిటీ ఎన్నికలలో ఆసాయంత్రం కమల ఓడి పోయింది. ఆమెను పరాభించాలని తరచు ఆమె దురుసునోటివారితో తదితరులు చేసిన పని అది. ఉడుకుబోతులనం, ఉక్రోశంతో యింటికి వచ్చేసింది కమల. ఇంటివద్ద నూర్యనారాయణ ఆమెను పలుకరించలేదు. రాత్రి నిద్రపట్టలేదు కమలకి—తన కిప్పుడు యింటా బయటా నిరాదరణ, తిరస్కృతి ప్రాప్తమయ్యాయి. నిజానికి తన ఆదర్శాలు, ఆశయాలు—అన్నిటికీ వంతపాడి, తనవలలాభాలు పొందినవాణ్ణీ తన నవజయంపాలు చేశారీవేళ.

పాపాయి ఏడుపు మొదలుపెట్టాడు. తీసుకొచ్చి పక్కలో పడుకోబెట్టుకుంది—తన భరకూడా తన నెండుకర్ణం చేసుకోలేక పోతున్నాడు. చదువుకున్నవాడని తను చాలా సంబరపడించే. మొదట్లో తనభావాల పట్ల అంగీకృతి చూపేవాడే! ఇప్పటిమాధ్యమధు కాదాకారణం! తనంటే ప్రతివాడూ గీలా రెండుకోజా? ఎక్కడుంది లోపం? ఎవరిలోవుంది.

తెలవారి నూర్యనారాయణ లేచి కాల కృత్యాల తీర్చుకోటానికి దొడ్లోకి వెళు తూండగా, హృదయానికి హత్తుకొని బాబుకి పాలుపడుతూంది కమల. ఇదొక కొత్తవిషయం అయింట్లో.

(47-వ పేజీ చూడండి)

FIL

నాజిల్లు—ఎలిమెంట్లు

ఐ. ఏ. ఇ. సి. వారి ఆధ్వర్యంలో
ఇండియాలో తయారవుతున్నవి.

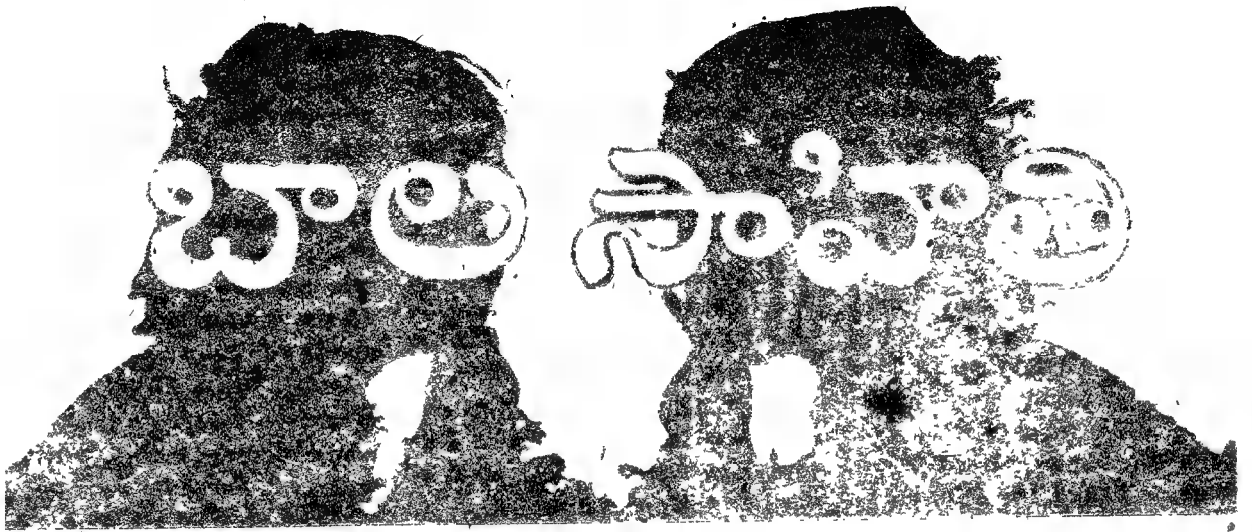
పెరిస్సు నాజిల్లు
పెట్టడ నాజిల్లు
పెట్టడ — ఇమాన్—
యాన్వారు ఇంజనీరు
ఎలిమెంట్లు

ప్రస్తుతం స్థాపకుడి దొరకును
సబ్-ఎడిటర్లు :

తాతా — ప్రభాత

గవర్నరు పేటి : విజయవాడ-2.
మా ప్రతినిధులు :

శ్రీ కె. ఆనందరావు, కాకినాడ.
శ్రీ S. K. రంగారావు, విజయనగరం.

దైవ లీల

ఎండవేడి కోర్వలేక
దూరమేగు బాటసారి
దట్టమైన నీడలున్న
మట్టిచెట్టు చేరెను.

మట్టిచెట్టు దాపునందు
ఉండె నొకటి పెద్ద పుట్ట
పుట్ట చుట్టు చుట్టియుండె
దట్టమైన గుమ్మరుల్.

రెండు చెట్లు నిండియుండె
మెండుగా పసిండిపండ్లు
శానివైపు బాటసారి
తేరి పారజూచెను.

"ఘంటి నంటుచుండె చెట్టు
చెట్టరాజు మట్టిచెట్టు
దీని కింత చిన్నికాయ
రెట్లుపెట్టె దేవుడు?

మంటినంటి ప్రాకుచుండు
తీగయినను గుమ్మడికి
ఇంత పెద్దకాయ లేల.
పెట్టినాడు దేవుడు?

తెలివితోన దేవగురుడు
పనులు చేయు నేర్పరనడి
బ్రహ్మచేసి నట్టి సృష్టి
ఇట్టులుండ నేలొకో!!"

అనుచు నిట్లు బాటసారి
దైవసృష్టి తూలనాడి
నిదురబోయి నాల్గుతట్లు
లేచి చూడసాగెను.

మట్టికాయ లెన్నో తనదు
ఒంటిమీద మంటిమీద
బాటసారి కంటబడగ
తలచె నిట్టులాతడు:

"మట్టిచెట్టు పెద్దపండ్లు
కలిగియుండె నేనినాడు
బుట్టు పగిలియుండు గాదె!
చచ్చిపోయి యుందునే!

సృష్టికర్త జ్ఞానధనుడు
నష్టయనెడు పేరు చెల్లె!
తాను చేయు కార్యమెపుడు
తలచి విడపచేయును.

పెద్దచెట్లు చిన్నపండ్లు
చిన్న చెట్లు పెద్దపండ్లు
కలిగియుండునట్లు బ్రహ్మ
చిత్ర మట్లు చేసెను."

"తెలివిమాలినట్టి నాకు
దైవలీల రెట్లు తెలియు"
ననుచు బాటసారి తలచి
తనదు దారిపట్టెను.

వే మూ రి
వేంకటసంబ్రహ్మణ్యం

28-5-58

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

దెబ్బకు దెబ్బ

రామరాజు వినుగొండ జమిందారు. పూరుకు తానే పెద్ద కావడం చేత రామరాజుకు తగని గర్వం వుండేది. ఎవ్వరినీ లెక్కచేసేవాడు కాదు. తనకన్నా తెలివిగలవారు లేరని విర్రవీగేవాడు. ఎదుటివాడిలో ఎదో ఒక తప్పును వెదకి ఎగతాళి చేసేవాడు. జమిందారుని ఎదిరించి మాట్లాడితే ఎన్ని చిక్కులు వస్తాయోనని ఎవ్వరూ పెదవి కదలేయవారు కాదు.

ఇలా వుండగా పూరులోకి పేరిశాస్త్రుని ఒక బ్రాహ్మణుడు క్రొత్తగా వచ్చాడు. పంచాంగం చెప్పకొని, పురాణం చెప్పకొని కాలక్షేపం చేసేవాడు. జమిందారు గారు ప్రతి సాయంకాలం గుట్టం మీద పికారు కళ్ళే సమయంలో రామాయణం చేత పట్టుకొని పేరిశాస్త్రులు ఎదురయ్యేవాడు. ఎలాగైనా ఈ శాస్త్రులను అవమానించాలి. అని జమిందారు అనుకున్నాడు. ఒకనాడు మామూలుగా శాస్త్రులు పుస్తకం చంకపెట్టుకొని ఎదురయ్యాడు. జమిందారుగారు గుట్టం మీద నుండే “శాస్త్రుగారు మా పిల్లలకు రేపు అక్షరాభ్యాసం చేయించాలి. కొంచెం తిథి వార నక్షత్రాలు చెప్పండి.” అని అడిగాడు. అందుకు శాస్త్రులు “పంచాంగం యింటిదగ్గర వున్నది. చూచి తమ యింటి దగ్గరకు వచ్చి మనవి చేస్తాను” అని అన్నాడు.

“అయితే నీచంకలోవున్న దేమిటి?” అని జమిందారు ప్రశ్నించాడు.

“అది రామాయణం” అని జవాబిచ్చాడు శాస్త్రు.

“అంత పెద్ద గ్రంథం దగ్గరుంచుకొనికూడా ఇంత చిన్నవిషయాన్ని చెప్పలేకపోయావే? అంతమాత్రానికి ఆ పుస్తకాన్ని రోజూ మోసుకొనిపోవడం ఎందుకు?” అని ముందుకు సాగిపోయాడు.

మీ అవమానం

జమిందారు తన్ను కావాలనే అవమానించాడని శాస్త్రు గ్రహించాడు — దెబ్బకుదెబ్బ ఎప్పుడు తీస్తామా అని సమయంకోసం ఎదురుచూడసాగాడు.

చాలారోజులు గడిచిపోయాయి. జమిందారు పేరిశాస్త్రు సంగతే మరచిపోయాడు. రోజూ సాయంకాలం ఒకరికొకరు ఎదురువడుతుండేవారు. శాస్త్రు గడ్డం వెంచసాగాడు. నెలరోజులు జరిగినా గడ్డం వెంచుతున్నాడేకానీ ఊరకర్మ చేయించుకున్నదిలేదు. ఉండబట్టలేక జమిందారు ఒకనాడు “ఏమోయ్ శాస్త్రు, గడ్డం వెంచుతున్నావెందుకు? ఊరకర్మ చేయించుకొనే తీరిక లేదా? లేక మంగలే కరువయ్యాడా?” అని నవ్వుతూ అడిగాడు.

అందుకు పేరిశాస్త్రు “మహాప్రభువులు అనుగ్రహించాలి.

మంగలి వున్నాడు. కానీ వాడి కత్తికి పదును లేదట. వేరే కత్తి తెచ్చేవరకూ నేనిలా వుండాలిందే. తమరు దయతలచి మీ వారలోని కత్తి నిప్పించారంటే గడ్డం గీయించుకుంటా” నన్నాడు.

ఈ మాటలకువిరగబడి నవ్వుతూ “నీ కేమన్నా పిచ్చిపట్టినదా? ఈ కత్తి గడ్డంగీయించుకునేందుకు పనికిరాదు,” అని అన్నాడు గుట్టంమీద జమిందారు.

ఈ మాటలకు శాస్త్రు యింకా పెద్దగా నవ్వుతూ “ఇంత పెద్ద కత్తి ఇంత చిన్న పని చేయలేదంటే దీన్ని మీరు మోసుకొని తిరిగడం దండగ గదా? వృథాగా దాన్ని మోస్తున్నారే సాపం!” అని అన్నాడు. దీంతో జమిందారుకి అనాటి పంచాంగం విషయం గుర్తుకువచ్చింది. పేరిశాస్త్రుసమయస్ఫూర్తికి చాతుర్యానికి సంతోషించాడు.

ఆనాటి నుండి ఎదుటివారిని హేళనచేయడం మానుకున్నాడు. ఎదురుదెబ్బ తీసిన పేరిశాస్త్రుకి తన దివాణంలోనే నౌకరి ఇప్పించాడు జమిందారు.

స్కిన్ డెక్స్
గజ్జి, దురదలు, పుండ్లు మొదలైనవి
చర్మవ్యాధులను వివ్వనివిముక్తి
ప్రేవెన్టివ్ క్రీమ్
అమెరికన్, మద్రాసు కలెక్టర్

మృగరాజు

ప్రథమ

అర్ధరాత్రి—

సింహం, పెద్దనక్క, గుంట
నక్క, ఓసారి, వేటకు బయలు
దేరినై.

ముందుగానే సింహం చెప్పింది :

“నేస్తులారా, వేట పూర్తి చేసు
కుని, —గుహకు చేరుకోవడం
తోట, మనం వేటచేసిన జంతు
పును మూడు సమవాటాలుగా—చేసు
కుందాం. ఏమంటారు? అది, మంచి
పనికాదా?”

తోకాడించేయి నక్కలు రెండూ.

“ఎంత మంచి ప్రభువులుమీరు!”

అంటూ, యెగిరి, గంతు వేశాయ్ !

మూడు మృగాలూ కదిలేయి.

వయనమయినాయ్ తిన్నగా
దేన్నేనా, వేటాడి తీరాలని.

చెట్లూ, పుట్టలూ గడిచేయి.

కొండవంతలు దూకేయి.

వాగులు దాటేయి.

అంతు పట్టడంలేదు, ప్రయాణం.

కంటబడ్డది లేదు, జంతువేదీ.

వచ్చని అడివిలో, తరుమవచ్చే
లేళ్ళనూ దువ్వలు !

బెన్నాడవచ్చు వాటిని రోజల్లా.

కాని, యుక్తీ, వడీ, కక్తీ, లేక

‘యినట్టాయెనా, యెన్నడూ
‘ధ్యంకాదు, వేట.

గుంటనక్క యెంతేనా, జిత్తుల
రి.

పెద్దనక్క పిక్కబలానికి, కొరత

సింహంబలమో, అనమానం.

బలే, బందోబస్తు !

ఇక, తిరుగేముంది, వేటకు ?

నిర్విఘ్నం. నిస్సందేహం.

దిగ్విజయమైంది !

చియ్యబట్టిన దుప్పియే, సిద్ధ

మయింది చిట్టచివరకు.

సిద్ధించింది !!

వకడేగా, పట్టుకొన్నాయ్.

సింహం, వాటాలు వెయ్యాలి

యింక; నక్కలకి కూడా, పంచి

పెట్టాలి.

స్థామంచి

సూర్యనారాయణశర్మ

సింహం, వేట, సమ విభాగం

చేస్తుండనుకున్నాయి, నక్కలు
రెండూ.

నమ్ముకున్నాయి.

దర్జాగల మృగరాజుకు, కక్తూర్తి
యేమీ, ఉండదనే, ఊహించాయి.

తమ వాటాలకు, తేడా, రాదనే

ధీమాతోనే ఉన్నాయ్, పెద్దనక్క,
గుంటనక్క కూడా.

నిరీక్షిస్తున్నాయ్.

నక్కలకి, నోయారుతోంది.

దూరం, తిరిగినవేమో, ఆక

లితో, నకనకలాడుతున్నై !

ఉవ్వెళ్ళురుతూ, మోకరించు
కుని, కూచున్నై ! ఉభయ పా

ర్శ్వాలనూ.

చూసి, చూసి, తీవిగా, మోర

యెత్తి, పలికింది సింహం:

“నే నెరుగుదు. మీరు చాలా,
శ్రమపడ్డారు; అలిసిపోయారు. ఆక
లితో ఉన్నారు. వేట, పంపకం
చేయడానికి, అనుమతిస్తారనే, నా
భావన”

మూడు వాటాలు చేసింది
దుప్పిని.

సమానవాటాలే, వేసింది.

“మృగరాజును కదా నేను !
మొదటి వాటా, నాకు వస్తుంది. ఏ
విందులో, కానీ, జరిగే, మర్యాదే,
యిది-మీకు తెలియనిదికాదు”

సింహం గ్రుడ్లురిమి చూస్తోంది !

చింతనివ్వల్లా, ఉన్నాయి కళ్ళు !

తోక, అటూ, యిటూ, ఊగి

స్తోంది !

“రెండో వాటా, నాది; దుప్పిని,

వరిమార్చింది, నేను”

అట్టే, పరకాయించింది.

ఆవులించింది,

నిదానించింది సింహం.

“మిగిలింది, ఓవాటా—అంత

వరకూ, యధార్థం. ఆ వాటాకోసం,

మిరిద్దరూ, తగాదాపడతారన్నది.

అంతకన్నా యధార్థం. నా సమక్షం

లో, మీరు కీచులాడుకోవడం,

చూడలేను నేను. అలాటి సంగతి,

నా యెదుట, జరగరాదు కూడా.

అది కారణంగా, మూడో వాటా

కూడా, నేనే, తీసుకుంటున్నా.”

ఆపోశనం, పట్టింది.”

గర్జించింది, సింహం !

ఉసూరుమంటూ, ఒక దాని

మొహం, ఒకటి, చూసుకుంటూ,

కిక్కురుమనకుండా జాగుకున్నాయి,

నక్కలు తోక ముడుచుకుని. ★

[అంగకథ ఆధారంగా]

స్వర్గసిమ

(43 వ పేజీ తరువాయి)

“ఇవాళనుంచి బాబుకి పోసేపాలు వంట బసెతాయి కమలా.” నవ్వుతూ ఆ స్నాడు నూర్యనారాయణ.

“ఏం.”

“ఇన్నాళ్ళనుంచి వాడి ఒకటికి ఒకటి పాలబలమే యిస్తున్నాం. ఇవేళనుంచి, తల్లి ప్రేమబలంకూడా యిస్తున్నాం—అందు చేత.”

సమాధానం చెప్పకుండా చిరునవ్వు నవ్వించి కమల.

ముఖం కడు క్లునివచ్చాడు నూర్యనారాయణ ఒంటిమీద చేయివేసి జ్వరంలేదని తెలుసుకుంది కమల.

“ఈరోజు పథ్యం తినొచ్చాండి దాక్టరు గారూ?” అన్నాడు నూర్యనారాయణ.

ఇలాంటి ఛలోకి వారిద్దరి జీవితాల్లోనూ క్రోలే. అందువల్ల ‘ఎలా అన్నానా’ అని నూర్యనారాయణ, ‘ఎంతబాగా అన్నారు’ అని కమల నితెపడారు.

మహిళా సమాజంలో నిన్న జరిగిన ఎన్నిక చెప్పింది కమల

“ఇప్పుడు మాళవా? నవ్వుయింట గలవ లేకపోయి—రచ్చ పోడిపోయావు. అంతే కమలా! నీ ఆవసరం వున్నంతే కాలం నవ్వంటే ప్రేమ చూపాగా. ఈపాటికి నీవోటి దురుసు తనం సహించలేక యిలా చేసి వుండవచ్చు నీలోకూడా లోపం లేక పోలేదు. నీకుమాత్రం పదవీ వ్యామోహం లేదూ!—నే నీలా అంటున్నానని బాధ పడు. సంఘం అన్నప్పుడు యిటువంటి సంధివాలు సహజమే

కమల మానంగా బాబును నిద్రపుచ్చడానికి తీసుకు వెళ్ళింది.

ఆ రోజుకూడా నూర్యనారాయణ పెలవు పెట్టాడు. సాయంత్రం కమల ఆఫీసునుండి విచారంగా వచ్చింది. తనూనే నూర్యనారాయణ వైపు తీవ్రంగా చూసింది.

“నేనూరికే అన్నానా! మగవాళ్ళు నీదులని”

“ఏం? ఏం జరిగిందేమిటి?” అడిగాడు నూర్యనారాయణ

“జరగాల్సిందే జరిగింది. వెళ్ళవ! నన్ను చూసే నా ఆధునిక అలంకారం, వేషం చూస్తే వాడికెలాగో వుండట వాడి అనుమానం అబద్ధం కాకపోలే..” వెక్కిరిస్తూ చెప్పింది కమల “నాకభ్యంతరించే లేకపోలే”

“అభ్యంతరం లేకపోలే?” ఆతురతగా అడిగాడు నూర్యనారాయణ.

“అంతే. మిగతా మాటలు నోటివెంటే

ం కుండా చేతిలోవున్న కేలు పుయ్యకుని ముఖానకొట్టి—‘ఒరిజంతువా! నీకంటే అందమైన వారే నాభిర్న, ఆయన చాలా ఉత్తముడు, యింకో మారిలా పేలావంటే—యిప్పుడు చేతిలో పైలు పడిందికాని, ఎడమ కాలి చెప్ప నీముఖాన్ని ముద్దెక్కుకుంటుంది జాగ్రత్తి” అని చెప్పవచ్చేవాను”

నూర్యనారాయణ పొట్టచెక్కలయ్యేట్లు పకపకా నవ్వుతున్నాడు.

“ఎండుకండ అంతనవ్వు మీమగవాళ్ళ ప్రతాపానికి.”

“కాదు కమలా! బుద్ధిబాగానే చెప్పావు కాని, నీ ఆదిర్భావ ఆచరణ పరిణామాలు ఒక్కొక్కటాకంటే నీ ఆనందంలాకి ఎలా వచ్చాయో చూసి నాకు నవ్వొచ్చింది. అందుకు పురుషుల్ని చూపించావు నీ భర్త కూడా మగవాడే. మహా మగవాడేగా.”

“మధు. గొప్పకబురు చెప్పేమధు ఏమంటాడు దీనికి?” తిలంగారంతో అడిగింది కమల.

“పోనీలే కాని, మధుకి ఒంట్లో బాగుండ లేదని విన్నాను ఒకసారి వెళ్లి చూసిందూ, నాకోపిక లేదు.”

“వెల్తాను, వెల్తాను, వెళ్లి యీ విషయం చెప్పి తలవంచుకు నేను చేస్తాను” అంటూ విసురుగావెళ్లి పోయిందికమల. విసుపోయినట్లు బడిపోయాడు నూర్యనారాయణ.

మధు యింటి మెట్లెక్కుతూన్న కమల లోపలమాటలు వినే స్త్రీ సహజమైన కుతూహలంతో నిలబడిపోయింది

“ఏమండీ! కాస్త కాఫీతాగండి!”

“నాకోర్దు పద్య! నాకు కాఫీ హితవు లేదు. నన్ను బలవంతంపెటకు”

“ఎలాగండీ మరి? ఏం తీసుకోకపోతే నీరసం వస్తుంది?”

“ఏమిటి బాబాయ్. పిన్నిని హస్తమానం వేధిస్తావు పిన్ని కాఫీతాగమంటే తాగయ్యాలంటే.” సుందరం మాటలని.

“ఓరి! వకాల్తానామా పుచ్చుకున్నా వేమట్రామి పిన్నిదగ్గర ఉండు మీ పిన్ని చేత లేపు నీకో పీసాడు ఆముదం పోయిస్తాను.”

“లేకపోతే ఏమిటి? కాఫీతాగవు, బార్లీ తాగవు నీ మూలాన్ని మధ్యాహ్నం పిన్ని భోజనంకూడా సరిగాచెయ్యలేకు తెలుసా? నాకు జ్వరమే నీ పిన్ని యేంచెప్పే అది చేశాను” పద్య వారిస్తున్నా సుందరం అనే కాదు

“ఏం పద్య!” అన్నాడు మధు ఆశ్చర్యంగా.

“కాదు బాబాయ్. నీ కలావుండని పిన్నికి అన్నం నోటికి వెళ్లేదు” అంది లలిత.

“బాబాయ్! నే చెప్పేస్తున్నాను. నవ్వు పిన్ని చెప్పేట్లు చేయకపోలే—నేను, లలి

తక్కాకూడా భోజనం మానేస్తాం.”

పద్య, మధు పక్కాలన నవ్వారా మాటలకు. సుందరాన్ని దగ్గరకు తీసుకుని ప్రేమతో తల నిమిగింది పద్య.

“సరే! తెండి కాఫీ! ముగ్గురూ కలిసి మెసలు వంచేకారు”

కమల ప్రావృడి నిలబడి పోయింది! పద్య కేంత ప్రేమ—చుధంటే! మధు, సుందరం, లలిత—ఇందరి ప్రేమల్ని ఎలా చూరగొన్నది! పద్యకంటే తమ చదివినదే! తన కందరితోనూ సంఘుడే!—ఇంక ఆక్కడ నిలబడక వెనుకకు తిరిగి వచ్చేసింది కమల. కమల మెట్టుదిగడం చూసిన లలిత యింట్లోకి వెళ్ళి మధుతో చెప్పింది.

“అయ్యో! ఎండుకొచ్చిందో! ఏం చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయింది—నూర్యనారాయణ కెలావుందో. నే వెళ్ళి చూసి వస్తాను పద్య!”

“మీరా! ఇలావుండి ఎలా వెడతారండీ! నేనుకూడా వస్తాను. రిమోని, పిలిపిద్దాం వుండండి”

మధు, పద్యలు నూర్యనారాయణయింట్లో ఆడుగిడేసరికి వాళ్ళకి కనిపించిన దృశ్యం—కమల కన్నీళ్ళతో నూర్యనారాయణ పాదాలకు నమస్కారం చేస్తోంది.

“ఏమిటాయ్ వంగి వంగి దణాలెట్టించుకుంటున్నావు?” అన్నాడు మధు.

“నిన్నటిదాకా నా మెసలు వంచింది. ఈ రోజు తనువంచుకుంది ఎప్పుడైనా ఆమె చెప్పినట్లువి నే వాడే. నీలా కాఫీ తాగడానికి గడ్డంకింద చెప్పేముక్క పెట్టించుకునే వాడే కాదు” నవ్వుతూ అన్నాడు నూర్యనారాయణ. కమల పద్యనావ్యాసించింది

“పోనీలే బాబూ! మా అక్కగారు మా యింటికొచ్చి ఏమీ చెప్పకుండా తిరిగి వచ్చేస్తే మాడతెల్లి పరుగెత్తుకొచ్చాం.” అన్నాడు మధు అక్కను కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

“మా జీవితాల్లో యీ రోజు నూతన పరిణామం వచ్చింది. మా కమలలో పూర్తి పరివర్తన వచ్చింది. మహిళా సమాజంనుండి నిన్నునే విడపోయింది. ఇవేళ ఆధికారి ఏదో అన్నట్లు—వాడిముఖానోక పైలుకుది వసిరి, వాడి ఉద్యోగం వాడే ఏడవనునిచ్చేసింది.”

“అదేం?” అన్నాడు మధు ఆశ్చర్యంగా.

“ఏమింది? నేనుసరిగా వుండటం లేదట, యిక్కడినుంచి యింట్లోవుండి నన్ను, వాళ్ళఅబ్బాయిని తనే స్వంతంగా సరిదిద్దుకుంటుందట.” నవ్వుతూ అన్నాడు నూర్యనారాయణ.

“హాగురూ” అంది కమల సిగపడుతూ.

■ సిగపడేముఖం మధుకి చూపుతూ

“ఇదొక కొత్తదినం మా కమల జీవి
లంలా” అన్నాడు నూర్య నారాయణ. మధు
వన్నాడు.

“మొత్తానికి నువ్వు పరాజితుడవయ్యావు.
అవునోయ్! నిజంగానే నీకీ మధ్యబాతిగా
మంచి చెడ్డా లేకుండావుంది. నీ కౌవిడ
పాతాలు నేర్పొల్పిందే” అన్నాడు మధు.

“ఏమయితే నేం. మేమిప్పుడు పొందు
తున్న సౌఖ్యము, మా చెల్లాయి పద్మ
ప్రభావం. అందుచేత యీ విజయం పద్మదే.
ఏదీ?” అన్నాడు నూర్య నారాయణ
ముగ్ధురీకర్షా పద్మకోసం చెదికొయి.

ఉయ్యాలలోవున్న బాబు! నెత్తుకుని
బాతున్న చాలులోనికీ అప్పుడే అడుగు పెట్టా
వుంది పద్మ.

(30-వ పేజీ తరువాయి)

వీసినీలికి దిగేటేమిటనుకుంటూ.

“క్రీరామచంద్రా! నేనంటే అంత చాత
గాని వాణ్ణుకూట మీ దృష్టిలో. మీరు
నమ్మండి నమ్మకపోండి, యిదివరకు

“ఏం మధూ! అంతముచ్చట పడుతూ
వుంది మా చెల్లాయి. ఓపాపాయిని కన
రాదూ?” అన్నాడు నూర్య నారాయణ
చిరువపుతో.

“బాగుంది. నన్ను కనమంటావా ఏమిటి?
ఆ పని మా క్రిం నావల్ల కాదుబాబూ!”
అన్నాడు మధు.

నాపేగులో వచ్చే రచనలన్నీ నేను (వాసి
నని కావు, ఈమధ్య వనూన్నాయి
మాకేరూ అవన్నీ మనవి” అని ఉన్న
దున్నట్లు నూచించేరు సుబ్బారావుగారు
చాలావరకు నిరాశ చెంది.

“ఒరేయ్ సుబ్బారావు నువ్వు చెప్పినా
అవతలవాళ్ళు నమ్మద్దురా. అవసరంగా
యిలాంటి ప్రచారం చేసుకున్నాంటే
అంతా నిన్ను ‘పూర్వ’ చెప్తారు” అన్నా
రంతా సుబ్బారావు మనస్సు బాధపడుతుంటే
అన్న విషయం గమనించుకుండా.

సుబ్బారావుకి తలకొట్టేసినట్లయింది. తన
ఎన్నివిధాల చెప్పినా మిత్రులు తోటివాళ్ళు
నమ్మేటటు లేదు. పైగా నేనీలా, నాపేరు
గలవాడెవడో యింకోడు వ్రాస్తే అని నావని
నేను చెప్పకుంటున్నానని తెలిసే నిజంగా
నన్నొక వెళ్ళవలెందకే టే మాట తథ్యం.
మావాడిలా చెప్పకుంటున్నాడని స్పష్టం
కలసి పదిమందిలో అంటే వాళేనా “అత్తే

యిదేం పని” అని అన్నా అనుకుంటారు.
షేమ్, షేమ్ అనుకున్నాడు సుబ్బారావు
మనసులో. ‘సతే నిజం నిలక డమీద
తెలుసుందిలే” అని నిరసంగా పలుకుతూ
వాళ్ళను వదిలి వెళ్ళిపోయాడు సుబ్బారావు.
“ముందు తెలియటంగాదయ్యా, మాకీ విషయం
ఎప్పట్నుంచో తెలుసు” అన్నారు వెనక
నుంచి నిర్లక్ష్యంగా అతన్ని బాధ పెట్టతూ.

నిజంగా సుబ్బారావుని చూస్తే అప్పుడు
ఎవరికైనా జాలి వేయక మానదు. అతను
చేసిన తప్పేమిటి? తప్పంతా అతని మిత్ర
లదే. అంత తొందరగా నిర్ణయానికి రావటం
తప్పు.

మనిషైన వా డెప్పుడూ ఒకే లాగుం
టాడా? ఒకసారి జరిగిన దానికీ, ఎప్పుడూ
ఒకడిమీద అనే ఉద్దేశంతో ఉండటం మన
సంకుచిత దృష్టికే తార్కాణమే అవుతుంది.
సుబ్బారావికి తనజన్మలో వ్రాయలే దన్నకో
వటం నిశ్చయంగా పొరపాటే. ‘ఓటమీ
గెలుపుకీ మొదటి మెట్టు’ అన్నారు పెద్దలు.
సుబ్బారావు విషయంలో అద్భుతం అంటే
జరిగింది.

ఈ పరిస్థితి ఏర్పడినందుకు సుబ్బారావు
చాలా దిగులు పడాడు. పనిగట్టుకు వెళ్ళి,
యీ వ్రాసేది నేనేనయ్యా అని చెప్తున్నా
వాళ్ళు వివడంలేదే అనే బాధ ఎక్కువైంది.
పైగా యీమధ్య పదిహేటాకి వెళ్ళి, “మొన్న
నేను ఆగేయంలో వ్రాసినట్లు, యీ కథలో
ఉడవారించినట్లు” అని చెప్పకున్నాడూ
కొనులోనూడా ప్రత్యేకంగా సందర్భం
కల్పించి తన పత్రికా రచనలో, చాలా

మనోహరమైన కేకములకు సులభమైన కీటుకు

తాతావారి

సుగంధిత కొబ్బరి తలనూనె

మరియు షాంపూ

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

‘కోట్’ చెబాడు. ఇప్పుడు అందరూకలసి యిందంతా మోసం అనుకుంటే తనంత ‘ఫీల్’ అవాలన్న వస్తుంది— అని విచారించేడు సుబ్బారావు.

నీళ్ళకు తలవాచెట్టు ఎలా సమాధానమివ్వటం మనీజే సుబ్బారావు ప్రశ్న— సమస్య - అయ్యాయి.

కంటనే ఒక చంద్రవరండమైన అయిడియా తట్టింది. రైట్! దీంతోగానీ నీళ్ళకుండెలు పగల వనుకున్నాడు. దాని తాలూకు. పొయింటన్నీ మర్చి పోకుండా ఒక కౌగిలింపింది వ్రాసే పెట్టుకున్నాడు.

ఒకసారి తీరం తగలేసి బంధువులనందరినీ నందరించేడు. వారందరిచేత ఉత్తరాలు విషరీతంగా వ్రాయించేడు ఆ ప్రతిక ఎడిటర్! బంగారం పోమేశ్వర సుబ్బారావు గారి రచనలు అమోఘంగా ఉన్నాయి. వారియందు మా కెంతో అభిమానం ఏర్పడింది. దయఉంచి వారినిగురించిన వివరాలు ఫోటో, మీ ఫలితంలో ప్రకటించ గోరుతున్నాము” అని.

తిరిగి తిరిగి కొంపకేరి క్రమత చేతగూడా రెండు వ్రాయించి, తనే పోస్టుచేశాడు.

ఇలాంటి పని ఎంతచేసినా సుబ్బారావుకి శ్రమ అనిపించలేదు. ఎవరు ఎలా సమృద్ధి పోయినా, తనకుమాత్రం నూరుపాళ్ళ తృప్తి ఉంది.

తను చేసుకున్న ప్లాను ప్రకారం త్వరలోనే ప్రతికలో ఒకపేజీ సుబ్బారావుకి కేటాయించేరు. సుబ్బారావు తన కళ్ళను తానే నమ్మకేకపోయాడు. కొద్దిరోజుల క్రితం తనపంపిన ఫోటో ఎంతో అందంగా అచ్చయింది. తనసిల్క్ లాల్సీ, ‘హయెట్స్ పెన్’ గూడా ప్రతికలో కెక్కియి. క్రితం సుబ్బారావు ఎడమ మరీకొన్ని వివరాలు, అరేనిచేత వ్రాయబడి, ప్రజలచే ‘మన్నపలు పొందిన రచనల పేర్లు గూడా వ్రాసి ఉన్నాయి. అమృత్యు! ఇక ఫరవాలేదనుకున్నాడు వాటినిచూసి.

ఆచేత కాలేజీలో నూడెంటంతా “నువ మేషురి పోటో ప్రతికలో చేకాకోయ్” అనుకున్నాడు. ఈవార్త వెళ్ళి, వెళ్ళి, సుబ్బారావు మిత్రులదగిరికి చేరింది. కాలేజీలోని తోటి ఉపాధ్యాయులదగిరికి ఎప్పుడో వ్యాపించింది. ప్రతిక కొని అంతాచూసేరు. “ఏమీ సందేహంలేదు” మన సుబ్బారావు అని ఆళ్ళిర్య పోతూ పెన్ పెట్టిన నిట్టూర్పులు విడిచారు. రికార్డు చేక చేస్తూ “ఇదే మిత్రా మరీ మనమంతా అలాచేశాం” అని నాటిక్కరుకున్నాడు. సుబ్బారావు నివాసచేసిన పోలీస్ అంతా నురుగు తెచ్చు

కున్నాడు. తమదో తీరని అన్యాయం చేసినట్లు బాధపడ్డారు. ‘నిజంగా ఆతన్నెంతో కష్టపెట్టాం’ అని విచారించేరు. ఇక వాళ్ళొక క్షణం కూడా ఉండలేక పోయాడు. తక్షణం సుబ్బారావు దగిరికి వెళ్ళి తీమాపణ చెప్పకునేవాకా, వారికి తోచదు.

అప్పటికి సాయంత్రం అయిపోయింది. కాలేజీ వదిలేశారు. సుబ్బారావు యింటికి వెళ్ళాడు. క్రిమతి చల్లని చెరులో చేడిచేడి కాఫీ అడించింది సుబ్బారావుకి. ఆవాడు కాఫీకా కొలిచుచి వచ్చింది. మారు అడగటం ‘మేనల్లు’ కాదని ఉన్నంతమటుకూ. ఆలస్యంగా త్రాగి విశ్రాంతికోసం పడకట్టర్ని నాశ్రయించేడు సుబ్బారావు.

విధిలోంచి మిత్రులంతా ‘సుబ్రహ్మణ్య’ అని ఒక కేకవేశారు. ఆ కేకలు తినవాలి నేనని తెలిసే “సుబ్రహ్మణ్య క్లబ్బేడేడోయ్” అన్నాడు సుబ్బారావు పెద్దగా.

అబ్బ! ఏదో పొర పొట యింది తీయవయ్య తలుపు, అని ప్రాధేయపడ్డాడు. సగర్వంగా సుబ్బారావు నవ్వుతూనే తలుపు తీశాడు.

సుబ్బారావు అని ఏదో అనబోయారు మిత్రులు.

‘ఏ సుబ్బారావు?’ అన్నాడు మన సుబ్బారావు.

“ఇంకే సుబ్బారావు రైటరు సుబ్బారావు”

“అచ్చే వాళ్ళిల్ల యిదిగాజే” రైటరు సుబ్బారావు ఎవరబ్బ? అన్నాడు పైకి చూస్తూ.

“ఇప్పటికే ప్రాణంలేదు యిక చంపకయ్యో స్వామి” అని దారికొచ్చారంతా. మేమున్ను చూటలన్నీ ‘విత్తరా’ చేసుకుంటున్నాము. నువ్వు మాత్రం మమ్మల్ని తీసుంచాల”న్నాడు.

దీనిలో మారకేమీ లేదురా అబ్బాయి వాడెవడో వచ్చాడు మధ్య మనకు కాంపిటిషన్ తగలదానికీ. అంతే అన్నాడు సుబ్బారావు కొపం అంతా చంపుకుంటూ. సుబ్బారావుతో సహా అంతా చిరు నవ్వు చిందించేరు.

నిజంగా నువ్వెంత గ్రేట్ మేన్ నవని మేమునుకొనందుకు చాలా చింతించే మన్నాడో ‘అరే’ మిత్రుడు.

“నేనెప్పుడేదురా సుబ్బారావుకి మాంధి పూచదండని” అని అన్నాడు యిదివరకటి పాతన్నీ హితుడు.

అంతా గొలువ నవ్వేరు. “పోరా నువ్వెప్పుడూ యింతే” అంటూ సుబ్బారావు దిగ్రేట్ ఆకాశ రాత్రి మిత్రులంతా కలిసి డిన్నర్ చేకారని వినిడి.

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదిహ్నము. కరీరాన్ని గుర్తించేయదిమేకాకుండా యీ వ్యాధి, తనవంధంలో దిక్కిన వారిని ఆరోజాకారోజా మృత్యువుకు ఆనమ్మని చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యద్యగించకుండుట, వదుముతో నొప్పి చూపు మాంధ్యము, కొడల్లో తిమ్మరి, నరముల నిలవీనతతో యీ వ్యాధి పొడయావును. డైలక్షియలతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగుళ్లు తొకంతగ్గడం, కరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ల నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రాబవుంట్లు, యిట్టి భయంకర వాదాకరమైన వ్యాధులు మెన్నో సంభవించవచ్చును.

“పీనస్ థాంప్” మూత్రలు వాడి, అనేక వేల మంది తమవారల మండినివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. “పీనస్ థాంప్” శాస్త్రీయ వర్ణకులమీది, ప్రాచీన యూనానివైద్య విధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల కాకవద్దాముల, ప్యాథవిక ఔషముల సారముతో తయారైనవి. “అమిత దాహం తగ్గి.... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము. 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు బాలాబాగము నివారణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు పగవీకిపైగా వ్యస్తత చేకూడినట్లనిపించును “పీనస్ థాంప్” కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తేలికగా వేలించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకపథ్యము లేదు నిరాహారముతో మండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్టికరిమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరకటికంటే యిట్లువరకాల ఆహారపద్ధాములు తీసికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరవత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా వంపబడును ధర: 50 మాత్రం వీటి దు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

లభించు స్థలము :
Venus Research Laboratory (A.P.W.)
P. O. Box No. 587, Calcutta

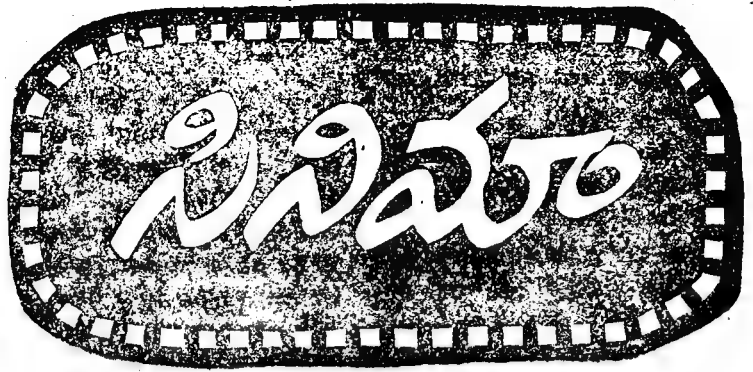
RATNAM'S 'N' OIL

వేలించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము
లనుభవించగలరు. 1 పీసా రూ. 11-4-0.

ఎడ్యాసునో బాబు వ్రాయండి.

డాక్టర్. రత్నం నన్నె,

మలక పేట బ్రిలింగ్స్, హైదరాబాదు -

వేల్పులూ - తెర వేల్పులూ

దేశంలో విడుదల అయ్యే చిత్రాలను 'నెస్సారు' చేసి, అనుచితమైన మాటలూ అటలూ తొలగించడం అనేది, ఇరవయ్యేవేల ప్రాంతాన్ని నిర్మాతలకు చాలా చేదుగా భావంగా ఉండడం సహజం. 'వార్షివం వచ్చినట్లు తీసేస్తున్నాడు' అని కొందరు లోపాయికారీగా అడడం కూడా జరిగింది. నెస్సారు సభ్యులకూడా ఒక రిద్దరు ఇదే మాటను జవాబుగా ప్రయోగించారు: 'వార్షివం వచ్చినట్లు తీసేస్తున్నాడు' అని ఇందులో తార్కికత నిర్మాతలు ఇవ్వ వచ్చినట్లు చిత్రాలు తీసేస్తూ ఉంటే, నెస్సారు, ఇవంతకే పోయినా వాటిలో తూడనివని పించినది తీసేస్తున్నారని. ఈ మాటని వనిపించేవాటిలో అత్యంత వదలూ, అసభ్యదృక్పథాలూ మాత్రమే ఉంటాయని భావించరాదు. పురాణ పురుషులను కలిపి చూపించడం, వారిచేత ని

తిగా మాట్లాడడం మరీ భూమిదమ దింపేసి మేకుకొటి అట్టే నిలబెట్టడం వంటివి కూడా ఈ కోవలో చేరుతాయి. అలాగే చరిత్రలో ప్రసిద్ధి కెక్కిన వీరులు, వారీయ వాయవలను, వారిమీద ప్రేమకుడి ఉంటే గౌరవం, భక్తి అభిమానం చిక్క శిల్యమై పోయేవిధంగా చూపించడం, మన మిత్రదేశాల ప్రజలను, వారి జీవన విధానాలను, దేశచరిత్రలను చిత్రవచ్చినట్లు మార్చి వాటికి నీటి వైద్యం చేసి బాక్సాఫీన్ మాత్రాలుగా వాడడం కూడా, మన దేశానికి మనవిట్టి నెస్సారు సంఘానికి 'పాయింట్ వు': అయినా, దేశీయ ప్రాంతీయ చిత్రాలలో వైస్ మేర్కొన్నది, విదేశీయ చిత్రాలు కొన్నిటిలో తరువాతని తరచుగా జరుగు తునే ఉంటాయి. ముఖ్యంగా మన చిత్రాలలో పురాణ పురుషులను బాక్సాఫీన్ హీరోలుగా వాడుకోవడం పరిపాటి అయి

పోతోంది. బాధ్యతగల పెద్దలూ, నెస్సారు సభ్యులూ కూడా ఈ విషయమై చలనచిత్ర కళా కారులను ఇదివరకే హెచ్చరించడం జరిగింది.

వేల్పులు పొరుగు లోకంలో ఉంటే వాళ్లంటాడు, సాక్షాత్తూ భూలోక వాసుల దైవాలు. వాళ్ల యాత్ర శిఖలనుంచి విగ్రహా మూర్తినొచ్చి, ఇతిహాసాలా పురాణాలా బ్రహ్మాండమైన వర్ణనలు చేశాయి. జనానికి వారిమీద గొప్ప భావం ఉంది. అందు వల్ల, తెరమీద ఆ వేల్పులను విలిపినపుడు, వాళ్లకి ఫలానా సినిమాలో పార్షను చిన్న దైవా, పెద్దదైవా కూడా, తగిన విగ్రహం, రేఖం, ఉన్నవారి నే తీసుకోవాలి తప్ప, చిన్న చూపుచూసి, కాలక్షేపపు ఏర్పాట్లు చేయడం భావ్యంకాదు.

ఉండి తీరవలసిన 'తెరవేల్పులకు', ఉంటే చాలాదే అనిపించే ఉపవేల్పులకు ఆంధ్ర బాటులో ఉన్న ఇరవయ్యేవేల, దేశీయ సర పెట్టే నెయ్యిడం చాలా కోచనియం. అలా చేసినా, సిండ్రిలా వోల్ కి సరిపడేలా కాళ్లు సర్దుకో వోయిన వాళ్లెలా అయినా కళా కారులూ ఒక్కొక్క సారి హాస్యాస్పదులవుతున్నారు. సమర్థులుగా నేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చుకొన్నవారు, ఒక్కొక్క సారి, తమకు తగిన పాత్రలను తీసుకోవడం వల్ల, అటు వాటికి, ఇటు తమ ప్రతిష్టకు కూడా అన్యాయం చేస్తున్నారవుతున్నారు. ఒక పాత్రకు తగిన విగ్రహం లేకపోవడం ఒక నటుడి ప్రజ్ఞకు వివిధంగానూ కళంకంకాదు. ముఖ్యంగా చారిత్రిక, పౌరాణిక ఇతి వృత్తాలుగల చిత్రాలలో పాత్రలు నిర్వహించడానికి, ఒకవిధమైన కనుమకున్నతీరు, అంగసౌందర్యం ఉంటే బాగుంటుంది. మాట వరసకి, గారి కూపర కి బాక్సాఫీన్ లెక్కలో ఎంత స్థాన వాల్యా ఉండో, నటులలో అంతకు పదింతలు ప్రజ్ఞా ఉంది. అతను నీజరు వేషం నెయ్యడానికి ఆ రెండిటికన్న

బార్లె చెన్నార్లను వాటికిం 'నెయింట్ వోన్'కు అటాప్రిమింజర్ చలనచిత్ర అనువాదంలో జీవనెల్లెర్, రిచర్డ్ విడ్మూర్.

అర్హతలు ఇంకేంకావాలి అంటే ఆతను కూడా వచ్చేసి చెబుతాడు.

జేవరకథలు తీయడంలో, సన్నివేశాల చిత్రణకూడా, చాలా బాధాకరంగా తయారవుతోందని వలువురు నిమగ్నమైనారు. వలసచిత్రాలలో స్పర్శనీమ, ఈనాడు, ఒక్కజాతీరీతీలేని సంకర వ్యవస్థలంగీకారం, బాక్సాఫీన్ ఒక్కటే విరువులకు అనుకూలమైన గుడియో సెట్ గా తయారైపోయింది. సేడోలేపోరాక ఎండే రోలు మార్కు ఎంటర్ప్రైజ్ మెంటు ఏర్పాట్లు జరిగినా మీరు క్లుప్తపడి ఇదేమనుకోండి. ఆ మధ్య ఒక చిత్రంలో, జేవరలోకం 'జెల్సాఫుర్'గా ముసీంచబడింది. ఎవరో అమ్మడు బాక్సాఫీన్ డాన్సుచేస్తూఉంటే, జేవరలంతా, 'కాబ్బాన్' అన్న డైలాగు మినహా మిగతా బొంబాయివారీ నీనీ చేష్టలు అన్నీ చేశారు. సెన్సార్లవారు అది చూచి బాధపడి, తీసేయించారు.

విర్భూత, అదిచూచి, బాధపడి, నిట్టూర్చాడు. నిజమే. కొన్ని వేల రూపాయలు సెన్సార్లవారు నిర్దాష్ట్యంగా కత్తిరించి నట్లనిపిస్తుంది. అయితే అందుకు కారణం కూడా సహృదయంతో అర్థం చేసుకోవాలి. సామర్థాతిలేకుండా వ్యవహారీతీ చిత్రంలో భాగమే కాదు. మొత్తానికి మొత్తం కత్తిరించవలసివస్తుంది కదా అని ఒకరు అన్నారు. అది నిజమని ఒక చలన చిత్రానికి అంగీకరించారు....

* * *

"అందువల్ల, సెన్సార్లు బాధ్యతారహితంగా, చేతిలో అధికారం, ఒక 'కత్తె' ఉన్నాయన్న తిక్కతో చిత్రించబడుతున్న వ్యవహారికమైనా సరే పూర్వపాటు." అని కేంద్ర సెన్సార్ల సంఘం అభ్యుక్తుడు శ్రీ ఎం. డి. భట్ మొన్న మద్రాసు లో మాట్లాడుతూ అన్నారు.

సెన్సార్లు చేయడంలో ఒక ప్రాంతానికి మరో ప్రాంతానికిల పద్ధతులలో తేడాలు తులు లేదంటూ ఉన్నాయన్న ఫిర్యాదును పురస్కరించుకుని మంచి సెట్లను విచారించటానికి వీరు మద్రాసు వచ్చారు. రెండు మూడుచిత్రాలుకూడా చూశారు.

* * *

సేటి చిత్రాల ధోరణుల గురించి మాట్లాడుతూ, ఇటు పాతానికి చిత్రాల విషయంలో సైన్ ఫీల్డ్ న్న తరహాలోపాలు ఉండగా, అటు 'బొంబాయి కైమ్ థ్రిల్లర్' అనబడే కార్తీలలో అపరాధాలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయని ఆయన మూచించారు.

నివాసి, సెన్సారింగ్ అనేది గట్టిగా చేస్తే, విక్టర్లకి విక్టరీ కైతర కర అవుతాయేమోనన్న భలోక్తి వీటికి బాగా వర్తిస్తుంది. బొంబాయి ఫిలిం వ్యాపారంలో ఇది క్రైమ్ సీజన్. ఏకథ తీసుకున్నా, ఒక హత్య, దొంగసారా రవాణా, సైట్ క్లబ్, అందులో సెన్సెరవల్ డాన్సు చేసి రేకపోతే అది చెల్లదు. రామాయణ మహాభారతాలు తీయవలసి వచ్చినా, ఇప్పట్లో ఈ మూత్రాలు తప్పించుకోలేవు. సైగా వీటిలో దొంగతనాలు, హత్యలు, పోలీసులకు ట్రాకరా ఇవ్వడం 'గామరన్'గా ముసీంచబడతాయి. ఎందుకంటే ఇందులో హీరో లీలలు అవే. హీరో లీలలు కాబట్టి, హీరో మంచివాడు కాబట్టి, చివర్నీ అమ్మణ్ణి పెళ్లాడి దూర్మయెట్ పాడాలి

కాబట్టి ఈ 'లీల'లు కూడా మంచివే అవాలి! కనీసం సమర్థనీయమైనవి కావాలి. దానికి కొద్దు సీను గుంభ మార్గం. మహాలోకవ అయిపోయిన వాటిలో ఇదొకటి. దండనార్థమైన సేరాలు మారు చేసిన హీరో మీద విచారణలో, మరో సేరా విశ్లేషణ ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. అసలది సేరం కాదనో, అయినా, హీరో దొషి కాదనో తేలుస్తారు. దొషి అయినా, "పాపం ఏం చేస్తాడు. ఇబ్బందికొద్దీ చేశాడు" అంటారు. చివరకి, ఆమరో సేరంలో నిరోధి అని పించుకోన్న హీరో, మిగతా 99 సేరాలకూ వారిక్కరుమనే అవసరం కూడా లేకుండా చెక్కిస్తాడు. ఇదీవరస. ఇందులో సెన్సార్లు వారు విభాగాన్ని కత్తిరిస్తారు?... ★

సిస్టీఫిలింస్ వారి 'బ్యూల్వాల్డ్'లో వహీదా

బాంబాయి సినిమా లేపు

జులై నెల విడుదల అయిన చిత్రాలు అనేక వన్ ముక్తియా, కమ్రాట్ చంద్రగుప్త, భరిస్తా.

సిటిలో మొదటిది ఆదర్శంతో వర్ణించే చిత్ర ప్రధాన చిత్రం. ఎఫ్. జులై విడుదలైన ఈ చిత్రంలో గీతావళి, బాని, చాకర్, సురేష్, కమల్ మెహ్రా, మహ్మద్, ముఖాబ్-జే. మినూమంతాజ్, మారుతి మొదలగు వారు నటించారు. సంగీతం తోమర్. దర్శకుడు మహమద్ ముసేన్.

సినిమాలో చేరబోయిన ఒక చిన్న వారి కథ ఆలంబనంగా, నేటి ఫిలిం పరిశ్రమలో వారి కమనుఖాలను పానుభూతితో చెబుతూ వింతి భారణులను సున్నితంగా పోక చెప్పా, (అప్పుడప్పుడు, ఒక్క రకపు చెక్కిరిస్తూ మాటా) ఈ చిత్రాన్ని దర్శకుడు

అలంబన ముక్తియా లో గీతావళి

మాటాందించాడు. కథకు 'ఫయిరీ'లో లక్షణాలు ఉన్నా, ఇది సంభవమైనా కాదా అని పట్టించుకునేందుకు అక్కరం, అత ర్కాలేఖనండా నడపి మనోహరంగా రాయాడు చేశాడు.

ఇంతమామూలైన కథకు, అక్షులరాత్రులం పోనే క్రిపామర్యాలు గల గీతావళిని ఎన్నిక చేసుకోవడమే గొప్ప విషయం. కథలో అమ్మడు పేరు మాదా అనే. ఈ ఆలంబనం, చందూ అనే ఇంకో చిలర ఘటం జాయింటుగా సినిమా నీను మీదటి దండెత్తుతాడు డబ్బూ పేరు గడించేయాలని. బాంబాయి స్టూడియో గేటుదాకా దాదాపు నిరాశాటంగానే ఈ టైత్రయాత్ర పోగొట్టుకుంది.

అక్కడ ఒక మొండిఘటం ఘూర్గావేవంలో అడుగుతూ ఉంది. అప్పుడు ఈ యిద్దరూ, వాళ్ళ అవస్థాపతి, వాళ్ళి అవస్థాపిత్రి, బోకలా ఇచ్చి ఎలాగో సుడిబ్బూ లోపలి లోలభాలలో కరికిపోతాడు. ఆ గలభాలో అక్కడ చూడ అవుతున్న పక్కలోనే ఉండే మున్న కాళ్ళు పిక్చు కలగావులం అయి పోయి, చివరికి, వార పోయిన గీత ఆ చిత్రంలో పోలోయితు పూర్తి అయిపోయింది. అక్కడితో అక్కాత్రిగా అటెన్ షన్ పూర్తిగా మారిపోయింది.

ఇంత తరవాత ఇలా పోలా పోగా పోగొట్టడం ఇక్కడించి, కొంతసేపాగా, ఇరువురూ ముందుకు వెళుతుంది. కేలు లాటూ, లోకాటూ, అలాటూ అయి లేరుకొయి... చివరికి, అన్నిటం, ప్రజలపై గీతకు 'ఫిలిం బాంబాయి' దూకుతుంటుంది.

గీతావళి, ఈ కథలో గీత పూర్తి అయిపోయింది. అటు పై చివరికాదు వారిచాకర్ మాటా మాటాగానే ఉన్నాడు. చివరికి గీతకు 'మరీస్తా' లో అటెన్ షన్ ముగిసి, మాటావళి చిత్రంలో అతిమామూలీ పోలా ముందే పోయింది, గుడ్లు పెట్టించి మాటావళి. సుఖాలయిందంటే మిగతా మాటావళి.

లోపల సంగీతం చిత్రాని ప్రత్యేకంగా.

సమాప్త

మార్చి గాలి

రైలుగా, రైతన్న మహాప్రభుగా భారత్ వాసున్నాడని, అతని చిగ్గవానం, రైతుకి అపూర్వమైన సహాయం చేశాడు.

అంగీకరిస్తాడు. వాటిని అతనే వయ్యాలని కొందరు అభిమానులు వాటిస్తారు.

అతను వాటినే వయ్యాలని ఇప్పుడు, 'సమాప్త' చంద్రగుప్త దూనినవాళ్ళ అంటున్నాడు. ఇలా రెవరు రగినిపూర్తి నిర్వహణ తన ఇన్నటి, పల్లటి ఘనవిజృంభణమీద నేనుకొనడం, అయినా, ఆ పూర్తితమా మాదా క్రియప్పరం కాదనిమాటా ఒక ప్రేక్షకుడు గట్టిగా అభిప్రాయపడ్డాడు.

మొత్తంలో వారి 'సమాప్త' చంద్రగుప్త రక్తికట్టకపోదాని ఇదొక కారణం. ఇతర లోపాలు: పూర్తిత రూపకల్పన, కథా సంవిధానం, ఇతర నటుల నటన.

చరిత్రలో దొరికేవాటిలో, నిర్మాతలకు దొరికిన అంశాలకు, కట్టుకథలు కలిపి, ఈ చిత్రాని కథకు కట్టుకథచ్చాడు. చంద్రగుప్తకు, రెవారా దిగులుగా చూస్తాడు, గాలివేలా తలకాటిస్తాడు, రైతన్నుడిలా అర్థవిమోచిత నేత్రుడు అవుతూ ఉంటాడు. ఈ మంచితనం, మొదలైన మానే కావాలి ఈ కథలో

చాగమ్యుడు చరిత్రలోని వ్యక్తికన్న ఎక్కువ పొందే ఏర్పాటు చేయించెనునని, చంద్రగుప్త మాట్యుడిని చిత్రించచ్చినట్లు, కేలు పొమ్మలా పడించేశాడు. ఏంచెసినా ఉన్నంతలో చాగమ్యుడి పాత్రపొందిన ఎం.

వాగ్దాన నటనమూర్తిమే ఇందులో కాస్త రాణించింది. ఆ తరవాత చెప్పవలసిన రాజమతగా నటించిన లలితాపావర్. మిగతావాళ్ళు - రెయ్యోగన్ (డిల్లాన్) అలెగాండర్ (అన్వర మానెన్) హేలెన్ (నిర్మాదరాయ్) చేసినది అభివృద్ధి అని పించుకుంటుంది. పూర్తిత పలామా అనడాని పరిస్థితికేటమాదా వారిచేయించవలసిందని విస్తూంది. పిటిగరించి ఎంత తక్కువ చెప్పమంటే అంత మంచిది.

దర్శకుడు బాబూ భాయ్ ముక్తియావటి, ట్రైక్ మేటిలు ఉన్నాయి; అని బాగున్నాయి.

వాగున్న వాటిలో చెప్పవలసినదికాల్సిందే పిరికి సమకాలీన సంగీతం.

'ఫిరిస్తా'

అనందరావు, అనంగలా, ప్రమాదాలూ, కొద్దు పీనుక వగైరాలంటే రకం పచ్చి సినిమాకథ ప్రారంభం అయినా, సమర్థుడి దర్శకత్వం, సమర్థుల నటన, మంచి సంగీతం, భాయ్ గ్రహణం మొదలైనవాటి వల్ల, రాణించి, ఇటీవలి మంచి చిత్రాలలో లోపల ఒకటి అనిపించుకుంది 'ఫిరిస్తా'. రవీంద్రజే దర్శకత్వం తయారైన ఈ చిత్రంలో (పంచోరీ పిక్చర్స్) సోహాజ్ మోడీ, అశోక్ కుమార్, మినూమంతా ముఖ్య నటులు. ముఖారక్, వానాపర్వీకర్, మురాద్, మహమద్, మృదుల మొదలగు వారు పాల్గొన్నారు. సంగీత దర్శకుడు ఓ. పి. నయ్యార్.

అనగనగా దయాల్ అనే ఒక సినిమని
వాడు తన దుష్ట మిత్రుడిమీద దయచూసి,
అతని బదులు తన కైదుకి వెళ్ళాడు. మళ్ళీ
వచ్చేలోగా, ఆ సేన ఇతనికి ఆ సినిమా
గలంబు చేసేవాడు. ఆ సేన, ఇతని కొడుకుని
వరిమార్చుకోయి, మార్చేవాడు. అప్పుడు దయా
కు మేలో ద్రామా ఘటాలన్నిటినీ జేసి చివ
రకు మారుచేయటాన్ని పెద్దలాయనగా ఉన్న
కొడుకుపంపి చేయటాడు కాని కొడుకుని దైత
తెలియనివ్వడు. ఇలావుండగా దుష్టమిత్రుడు
త్రుంబాకొని, ఇతనిని. ఈ కొడుకుని కూడా
తేర్చుకుని కారణాల మీద ఖచ్చితమైన
చెయ్యటాడతాడు. అతనికూ, పన్నెండు రోజు
గీత్రం అతనికూ. చివరకు కథకు ప్రత్యక్ష
సంబంధం లేని ముసలాయన (దయాల్ కుమా
ర్లు పంచివాయి) పనిచేతాడు: పోతూ
పోతూ తన పేంపుడుకొడుకు జన్మరహస్యం
జూట్టపెట్టవద్దని, దయాకు కుండ పట్టు చేయించు
కుంటాడు. అనక ఈ రథిని కారణం దేశ
దుష్ట మిత్రుడిని దయాల్ మార్చిచేసినట్లు
శ్రోవణం వస్తుంది. తరువాత కొద్ది సేన.
అక్కడ చిక్కులన్నీ విడిపోగా, కథ
కంచిక బయల్పడింది. దయాల్ గా సాహసో
మోడీ, అతని కుమారుడుగా అకోక కుమార్
అతని ప్రియురాలుగా మివాకుమారి, పాత
గాడిలో పాగిన ఈ కథకు ప్రాంతానికి
పెట్టాడు. కథలు బాగుండక పోయినా,
నటులు సమర్థులై నెంతటి గొప్ప ఫలితాలు
సాధించవచ్చునో వీరు ఋణపు చేతాడు.
ముఖ్యంగా మివాకుమారిపాత్ర రూపకల్పన
అమోఘంగా లేదు. అయినా అది బాగుండ
కానికి కారణం ఆమె వ్యక్తిగతమైనది.
ఓ. సి. నయ్యర్ సంగీతం ఇటీవలి చిత్రాల
పట్ల చెరిగిపోవడంగా ప్రేక్షకులందరికీగా
ఉంది.

* * *
నిర్మాత ఓ. ఎ. అశోకా, 'జవాబ్
కూడా' అనే ముహూర్త ప్రేక్షకులను
తీసున్నారు. అమృత్యు వైజయంతిమాల;
అమృత్యు ప్రదీప్ కుమార్, జోకర్ బాని
వాకర్.

ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు ఎం. సాదక్.
సంగీత దర్శకుడు రవి.

* * *
నేడులేని మరో చిత్రానికి అశోకానే
దర్శకత్వం నిర్వహిస్తున్నాడు. 'మడమి
క్రియా' లో నటించే పెద్దకొడుకుగా నటించిన
కాజేంద్రకుమార్ ఇందులో నాయకుడు.
అతని ప్రియురాలు మాలా సిల్వా. రాజ్
మోహన్, ఓంప్రకాష్, హుస్సేన్ కూడా
నాటాంటారు.

* * *
మరో కొత్తకోడా (తొలిసారి కలసి
నటించడానికి) రాజ్ కపూర్, పద్మినిలది.

రాజ్ స్వంతచిత్రంలోనే వీరిద్దరూ కనబడు
తారు. నేడు 'జన జీవిత' గంగాబహ
తీస్తా' యంత దర్శకుడు రాధా కర్నా
రక్కర్లు రాజ్ ఈ చిత్రాన్ని ఒప్పగిం
చారు. సంగీతం కంకర్ డైరెక్షన్ అని చేత
చెప్పవచ్చురేదు.

* * *
నీలింపాన్ వారి కొత్తచిత్రం 'అంగన్'
మొత్తం ప్రారంభం అయింది. ఓ. సి.
దర్శకత్వంలోనే తయారయే ఈ చిత్రంలో
నవాబున్, అమితా, చాంద్ ఉన్నానీ
రీలమిక్రీ, కొత్తటి నటన (భాగి) ఫోం
కార్, ఆగా, గులాబ్, బ్రదీప్ సాద్,
రామావతార్ నటించారు. సంగీత దర్శకుడు
కో.పన్.

* * *
దీప్ అందే ప్రదీప్ వారి 'బాలీన్' నిర్మా
ణం ప్రారంభం కావడం, త్వరలోనే విడు
దల చేయడానికి సన్నాహం జరుగుతోంది.
ఇందులో మధుబాల, ప్రదీప్ కుమార్
నాయకనాయకులు. ఓంప్రకాష్, అస్వర్
కుసేన్, భువన్ మొదలగువారు నూదా
నాటాన్నాడు. దర్శకుడు కాలిదాస్.
సంగీతం హేమంతకుమార్.

(ఆంధ్ర వార్షిక బొంబాయి విశేషి.)

శ్యానిష్ అఫెయర్

ఒక్క రులుమనిపించే ప్రకృతిదృశ్యాల
మాడడానికి, శ్యానిష్ వారి తలెత్తి
స్ఫురింపచేసే మనోహర శేషధ్వసంగీతం విన
డానికి తప్పకుండా వెళ్ళి చూడగల చిత్రం
'శ్యానిష్ అఫెయర్' (పారమాంట్ సిక్వెన్స్
సినిమాస్కోప్, టెక్నికల్.) ఇంకొక ఒక
పాతకథకూడా ఉంది. లేక అనే అమెరికన్
భవన నిర్మాణకళాకారుడు, స్పెయిన్ రాజ
ధాని మాడ్రీడ్ లో ఒక పెన్షన్ హౌస్ కట్ట
డానికి దీక్షింపచేసి ఇస్తాడు. తీరా అతను
వెళ్ళేసరికి, నిర్మాణానికి దబ్బిచ్చే కంపెనీలో
ముగ్గురు డైరెక్టర్లు ఇతని నమూనా బాగులేదని
టారు. తను జేయుట అభిరుచికి వరసడదని
వారి ఆభిప్రాయం. నేననివలవులకు,
స్వగ్రామాలకు వెళ్ళిన ఆ ముగ్గురు కలుసుకు
నిచ్చుచేప్పి తన నమూనాను ఆమోదింపచేయ
డానికి బయల్దేరుతాడు లేక. అతనినెండు
దురాధిపాతల శిష్యుని రే బోలోయిన్.
ఆమెను పెళ్ళిచేడానికి చివ్వాతా ప్రధానం
చేసుకున్న శిష్యులకుమారు ఆంథో నియోనే
నిలన్. మనోహరమైన బ్రహ్మాండమైన
శ్యానిష్ ఫర్లైసులో ముందు ఈ జంట, నిలన్
వాళ్ళివెంటాపోతూ ఉంటారు. హీరో డైక్
సామాన్యుడు కాదు. పాగరుమారు సురా
లను బుచ్చికచేసుకోగలడు. రోడియో అను
భవాన్ని బట్టి, శ్యానిష్ బుల్ లో పోట్లాడ

వి. ఆర్. చోప్రా కొత్తచిత్రం
'సాధన'లో నునల్ దత్

గలడు. విశ్వకాళిప్రాయం ఉన్నవాళ్ళని.
'ఏమిట నేను చెప్పేది తెలిలేదు' అని చాగా
జబాబుండగలడు. కాని స్పెయిన్ లో అధో
క్రమే చెల్లలేదు.
ఇతని నమూనానుకొండన్న కంపెనీ డైరె
క్టరు, ఈ అమెరికన్ డైలాగులోని పల్కుటి
కల్పరు చొక్కా చించేసి, 'పేషెంటా,
నేను అపార్థం చేసుకున్నావని నాకు చెప్ప
కండి, మోల్కం నాకు వచ్చలేదంటున్నాను'
అంటాడు స్పష్టంగా.

చర్చిలో నాలుగోందలమంది కూర్చో
కానికి సరిపడే పెద్ద రేలిగా చనకలో
వెయ్యలేక నా అంతంత రాళ్ళు పెట్టి గొవు
రాలూ గట్టాట్టడం? రాళ్ళలో
గుళ్ళలో, నాటి ఎరులో, బరువులో, తీలిలో
ఈ వారికి ఈశ్వరుడేమిద, మతమిద పాప
పుణ్యానిద గల దృఢవిశ్వాసం నిలచి
ఉంది. అది లేకుండా, అమెరికన్ మాడల్
అవ్వాలేమేదని మాకు నచ్చవు. అని బాగు
లేదని అవలంలేదు. మాకు నచ్చవు. అంతే
అంటాడు శ్యానిష్ డైరెక్టరు.

లేక మళ్ళీ ఓసారి, అతనిమీద జారిపడి
నవ్వొ, 'ఏమిట నే చెప్పేది తెలిలేదు'-అని
కొలిపానం ప్రసక్తిరణ చేసేవాడేగాని,
అప్పటికే అతని ప్రేమ కథ క్లయిమాస్కుకి
వచ్చేసింది. 'జెస్సీ విలన్' అతనిని చంప
బోయాడు. ఆ క్షణంలో 'నామానీ చేతికి

‘క్వానిమ్ అపెయర్’

సంబంధం లేదని తప్పించుకుంటాడుగాని, దూరం ఆలోచించాక, మళ్ళీ వెళ్ళి విలన్ ఆంటోయోని ఓడించి, జిప్సి దుబాసీని పెళ్ళి చేసుకు చక్కాపోతాడు. ఇది ఏర్పాటు. దర్శకుడు కూడా థకన్న క్వానిమ్ (పక్కతి దృశ్యాలూ, అక్కడివారి దృశ్యాలూ, జీవిత సత్యాలూ చూపించడానికి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకున్నాడు. ‘ట్రావెలోగ్’ చిత్రాలకు మల్లె, అడుగుమనా, శెలీయా అది ఏమి అని ఆమెరిక ఆడగడం, ఫలానా సుమీ అని ఆమె చెప్పడం జరుగుతుంది. అది చాలా బాగుంది. సీనియర్స్ లు ఇందుకు అద్భుతంగా ఉపయోగపడింది. ఇవి కాక క్వానిమ్ చిత్రకారుడు ఎల్ గ్రెగో వర్చిచిత్రాలను కూడా

కన్నులవిందుగా చూపించారు. ఇందులో ఆమెరికన్ గా రిచర్డ్ క్రేలి అనే అందమైన యువకుడు, దుబాసీగా కార్మన్ సెవిలా అనే చక్కని అమ్మాయి చాలా బాగా నటించారు. ఇది గతివారం ఓడియన్ లో విడుదల అయింది.

స్వింగ్ రియూనియన్

బెటి (‘అనీ గేట్ యు వర్ గేట్’) మాటన్ నాలుగేళ్ళ తరువాతి తొలిసారి నటించిన చిత్రం అన్నది, నిర్మాతలు, (యునైటెడ్ ఆర్ట్స్) ఈ ‘స్వింగ్ రియూనియన్’ చిత్రం చూడబోయేవారికి చేసిన సిఫార్సు. చూశాక, ఆమెమీద గౌరవం కూడా పోతుంది. గౌరవం మిగిలేది ఒక దానా ఆండ్రూస్ మీదనే ఇంతటి ఆధ్యా

న్నపు చిత్రాన్నిగూడా, అతను తిట్టుకు నిలబడ్డాడు. ఇందులో ఆ అమ్మాయి చూగీ, ఈ అబ్బాయి జేవిడ్, చిన్నప్పటి నుంచి. ఆఫూరి బల్లో పీలలందరిలోకి చాలా తెలివైనవాడు, చురుకైనవాణ్ణి అని పేరుపడ్డాడు. జేవిడ్ చాలా గొప్పవాడు అవుతాడని అంతా అన్నారు. అతను అనుకున్నాను. అందుకోసం ప్రయత్నించడంలో ఉద్యోగాలు మారుస్తూ, నలభయోపడిలో పడినా ఉన్నచోటనే ఉండిపోయాడు జేవిడ్. అలాగే చూగీ ఏ రాజకుమారుడో మొగుడవుతాడని అంతా అనుకున్నారు. ఆమె, అంత కన్ను గట్టిగా వాళ్ళ నాన్నా కూడా అనుకున్నాడు. అందుకు ప్రయత్నించడంలో పెళ్ళికొడుకులని మారుస్తూ నలభయోపడిలో పడినా పెళ్ళికొడుకుడనే ఉండిపోయింది చూగీ. చివరికి ఆమెకి ఇతడూ, ఇతనికి ఆమె మిగిలారు. ఆమెరికన్ మెలోడ్రామా ఘట్టాల్ని మెల్లిగా చాటి గట్టెక్కి ఇద్దరూ చివరికి పెళ్ళాడుతారు. ఈ కథను చెప్పడంలో, ఈ పాత్రలమీద సానుభూతి కలదానికీ, వాళ్ళని ఆ సీటికి తెచ్చిన పరిసితులగురించి, వాళ్ళ దృక్పథాల గురించి ఆలోచన చేకరించడానికీ బహులుగా, జూరుప్పకలిగే విధంగా, వాళ్ళ మనసులను అనవసరపు మాటలతో ఆవిష్కరించ బోయారు. ఇలాటి ‘చెత్తాలు’ మానసిక ఆరోగ్యానికి అరిష్టాలు. గతివారం ఇది మద్రాసు మిడ్ లాండ్ లో విడుదల అయింది. ★

ప్రధాన పాత్రల్లో, ‘అపరాజిత’ చిత్రాల ప్రస్తుత సత్యజిత్ రాయ్, విభూతి భూషణ్ వ్రాసిన ఈ బృహత్కథలో తరువాయి భాగాన్ని తెరమీద కెక్కుంచ న్నించారు. దీనిపేరు ‘అపూర్వ సన్సార్’.

ఇందులో ఆపూ పెరిగి పెదవాడవుతాడు. ఈ పాత్రకు, సత్యజిత్ రాయ్, తిరిగి సరికొత్త యువ నటుణ్ణి ఎన్నుకొన్నారు. అతనికి రంగస్థలమీద కూడా ఏనుంరి అనుభవం లేదు. ఇటీవలి అంతరిక్షస్య విద్యాలయ నాటక పోటీలలో ప్రథమ బహుమతి తెచ్చుకున్నాడు. అతని పేరు సామిత్ర.

* * *

న్యాయవాది శ్రీ దేవగుప్తాపు శ్రీ నూర్య ప్రకాశరావుగారు తమకుమార్తె చి|| సా|| అన నూయను (శ్రీమతి టంగుటూరి నూర్యకుమారి అక్కగారి కుమార్తె) శ్రీ ఇనటూరి నాగ భూషణరావుగారి కుమారుడు చి|| గౌ|| శంకర్ కు ఇచ్చి మే 10 మద్రాసు గాంధీ నగరంలో వివాహం జరిపించారు. పలువుర పురప్రముఖులు, న్యాయవాదులు, కళాకారులూ, మహారాష్ట్రానికి వచ్చి వధూవధూని దీవించి కొనుకలు చదివించారు. ★

జయంతి ట్యూటోరియల్ కాలేజీ

నెం. 48, హారిస్ రోడ్డు, పుదుచ్చేరు, మద్రాసు-2. Phone : 84773.

జయంతి కాలేజీలో జయం నిశ్చయం

గత సెషన్ల అతులిత ఫలితం.

అనేకమంది డిస్టింక్షనులతో ఉత్తీర్ణులు

మద్రాసు, ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయముల

ఉన్నత విద్యలో ఉత్తమ శిక్షణ

ఈ కాలేజీ ప్రొఫెసర్లు -

అనేక సంవత్సరాల అనుభవంతో

అరితేరిన అధ్యాపకులు, మాటలు పేయునేల.

ఈ విద్యాపీఠము

విద్యార్థుల కల్పకంబు - వినరా ఆంధ్రా!

ఈ క్రింది పరీక్షలకు చదివేవారికి సలక్షణమైన శిక్షణ.

(I) Pre-University (II) I.A. (III) I. A. Sc. (IV) B A (V) B Sc.

సకల యంత్రసాధన రసాయన సంవత్తిగల లేబొరేటరీ

స్వగృహాలతో సాటిగా సర్వ సౌకర్యాలు గల హాస్టలు

1958 సం॥ సెప్టెంబరు పరీక్షలకు

29-5-58 నుంచి క్లాసులు ప్రారంభం

“తామసించి చేయ దగ దెట్టి కార్యంబు”

వెంటనే దరఖాస్తు పంపండి.

25 నయా కైసలు పోస్టు చీట్లు పంపినవారికి కాలేజీని గూర్చిన సమగ్ర వివరములు గల ప్రాప్సెక్స్ పంపబడును.

జయంతి లక్ష్మీనారాయణ, ఎం. ఏ., ప్రిన్సిపాల్.

వేసవికాలములో చల్లని పానీయాలు

[37 వ పేజీ తరువాయి]

పెరుగు బాగుంటె లిప్పి రుచిగా ఉంటుంది. ఒక స్టీలు గిన్నెలో పెరుగు, చక్కెర, ఎప్పెన్ను, ఇలాచీ పొడివేయాలి, బాదం, జీడిపప్పులు, పొవ్వు కేరు పెరుక్కి పది చొప్పున నీటిలో నానవేసి, పొట్టుతీసి నూరి వేయాలి. ఐను ఉంటుంది కొబ్బరి నీరు ఎక్కువపొయ్యకూడదు. కొందరు బిస్కటు ముక్కలుకూడ వేస్తారు. చల్ల కవ్వముతో చిక్కగా గిలక్కెట్టి త్రాగితే చాలా రుచిగా ఉంటుంది.

ప్రూడ్ సలాడ్స్: ఇది కర్బుజా పండ్లతో చేస్తారు. ఇప్పుడు కర్బుజపండు విరివిగా దొరుకుతున్నాయి. బాగాపండిన కర్బుజాతెచ్చి, చెక్కుతీసి చిన్న చిన్న ముక్కలుగానీ ఒక స్టీలుగిన్నెలోకి తీసుకోవాలి. అందులో అరకప్పు చిక్కనిమింగడ పాలు, తగినంత చక్కెర, నూరిన బాదం పప్పు, తగినంత చక్కెర, ఐను, ఎప్పెన్ను వేయాలి. ఇప్పుడున్న వారు టమేటా, సంత్రా పళ్లెరసం వేసుకోవచ్చు. అన్నీ బాగా కలిపేట్లు కవ్వముతో చిలికి, కప్పులో తీసుకుని త్రాగితే రుచిగా ఉంటుంది.

(2) ఈ కాలంలో దొరికే అన్ని రకముల పండ్లతోను ఈ సలాడ్ ని తయారుచేస్తారు. మామిడి, కర్బుజ, సంత్రా, బల్తాయి, అరటి, ద్రాక్ష, ఆపిలు, మొదలగునవి, ఏని దొరికితే అవి తీసుకునివచ్చి చెక్కుతీసి చిన్న ముక్కలుగా కోయాలి. మామిడిపండురసం తీయాలి. బల్తాయి, సంత్రా అయితే తోలు తీసి, తొవలపైని పొట్టు, గింజలు తీసేసి చిన్న ముక్కలుగా చేసుకోవాలి. చిక్కని గెదెపాలు ఎత్తగాకొచ్చి, చల్లారినతర్వాత ఒక కప్పు పండిముక్కలకి, 2 కప్పులు పాలు చొప్పున ఒక గిన్నెలో వేయాలి. స్టీలుగిన్నె అయితే మంచిది. బాదం, జీడిపప్పు పన్నుని పొడివు ముక్కలుగా తరిగి, కిస్మిస్, తగినంత చక్కెర, ఎప్పెన్ను, ఇలాచీ పొడి అన్ని వేసి బాగాకలిపి మూతబెట్టాలి. ఒక పెన్సిల్ గిన్నెలో మధ్యన ఈ గిన్నె ఉంచి, చుట్టూ ఐనుముక్కలు, ఉప్పువేసి అరగంట అలాగే ఉంచాలి. తర్వాత మూత తీసి కొవలినవారు కప్పులో తీసుకుని త్రాగవచ్చు. ఇది చల్లగా బావుంటుంది.

మన తాళాకునుబట్టి వారమునకు ఒకటి, రెండుసార్లు చేసుకుని త్రాగవచ్చు. సలాడ్ ఎప్పటికప్పుడు చేసుకుని త్రాగాలి. నిలవ ఉండదు. మనయింటికి వచ్చినవారికి కాఫీ బదులు చల్లని పానీయాలయినై వారికి నేడ దీర్చి, హాయిగా ఉంటుంది.

కుమారి. సి. రాధ.

విధివిధానమ్ (16-వ పేజీ తరువాయి)

మ రను చాలా విచారిస్తున్నాననీ, నాన్న గారికి చెప్పేదు. (ఇంట్లో వెలుగుపోయి చీకటి ప్రవేశిస్తూంటుంది. రాజేశ్వరి లేచి వెళ్ళి లయిటు చేస్తుంది.)

సు: పొద్దు పోయిందండ. మా అమ్మ నా కోసం చూస్తూంటుంది. త్వరగా చెప్పి య్యండి. ఇంటికెళ్ళిపోవాలి. ఆ తర్వాత మీరు నుక్కలువెళ్ళారా?

రా: వెళ్ళేను. మా అమ్మ, నాన్నగార్ని అనేకవిధాల బలిహరి ఒప్పించింది. నుక్కలుకి వెళ్ళి చెప్పేదాన్ని. ఇంకెప్పుడూ ఎ పంక్షన్ లోనూ పాల్గొనలేదు.

సు: ఆ అబ్బా యెక్కడున్నాడిప్పుడు?

రా: ఏమో నాకు తెలవదు. ఆ సందర్భ రంతో అతని చదువుక్కడైపోయింది. వెళ్ళి పోయాడు. చాలా మంచి కుర్రాడు. ఆతర్వాత నేను నుక్కల ఫెసల్ వంకూ చది వేను. ఇప్పుడావ్యావ ర్తికాదా లేదు జీవితం ఇంత విచారంగా అవుతుందని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు.

సు: (ఉలిక్కిపడి) ఏ మమ్మారా? విచారంగానా?

రా: అవును ఏం చెయ్యను కోజంతా? చదువుకోడం తప్పితే, ఏం సంతోషంవుంది జీవితంలో?

సు: ఓహో! ధనవంతుల ఇంట్లో పుడితే అంతా ముఖమే అనుకున్నా. అయితే మేమే నయమన్న మాట! జీవితాన్ని గురించి ఆలో చించడానికే బయలుపడుదు. ఇంక వెళ్ళా నండీ. ఇంకా పొద్దుపోతే మా అమ్మ కేక లేస్తుంది. (లేస్తుంది.)

రా: (లేచి) మీతో కలుద్దు చెబు తూంటే నాకు కొత్త ఉత్సాహం వస్తుంది. మళ్ళీ తప్పకుండా రండి.

సు: తప్పకుండా వస్తాను. (వెళ్ళిపోతుంది.) [తెరపడి పోతుంది.]

—మిగతా వచ్చేవారం.

కరుణ స్వరూపిణి కనక మహాలక్ష్మి

(27-వ పేజీ తరువాయి)

తప్పదు. ఇది ఇప్పటికీ జరుగుతూనే వుంది. తెలుగుదేశంలోవున్న ఏ గ్రామదేశతని చూసినా కొద్దో గొప్పో బలికోరడంగాని, భక్తులే బలవర్తిస్తే ఉండగాని జరుగుతూవుంటుంది. కాని కనకమహాలక్ష్మి మాత్రం ఎన్నడూ బలి కోరదు. ఆ తల్లికి కొవలినెద్దలా అభిషేకం, కుంకంపూజ, పెంకాయని వేదనం.

ఈ సందర్భంలో మరొక్క విషయం

మాత్రం చెప్పకతప్పదు. అడవిటంటే, ఎంత సత్యకాలపుకోకాల్తెకా పచ్చిబంగారం నట్లకడిపిధిలో కనబడుతూ వుంటే పూడ మంటారా! ఒక అర్ధరాత్రివేళ జాంగలు వచ్చి అమ్మవారి ఏడు వా చాల్న గ లా దొంగిలించిపోతూ ఆ ప్రయత్నంలో అమ్మ వారి విగ్రహాన్నే పగలగొట్టేశారు. అంతలో నిలువెల్లు విగ్రహం పగిలిపోయి నడుమ నుంచి శిరస్సువరకూవున్న రూపం నిల్చింది. ఆ పగిలిన రాతి ముక్కల్నై విగ్రహాని కిటూ అటూ వుంచి అమ్మవారి పిల్లలని చెప్తూ వుంటారు. కాచి రక్షించే కన్నతల్లి, కరుణ స్వరూపిణి కనకమహాలక్ష్మి దొంగల్ని పట్టు కునే ప్రయత్నం చేయవద్దని అందరికీ చెప్పింది. ఇప్పటికీ అమ్మవారు నాడు పగ లగా మిగిలిన రూపుతోనే నిలచి, కన్నీళ్ళూ వుంటుంది.

—భారవి

అమృతసంజీవినీ మాత్రలు

గర్భిణులు ప్రసవించువరకు సేవించిన సుఖప్రసవము, ఆరోగ్యసంతానము కలుగును. వేవిళ్ళు, విస్త్రాణ, పాలిహా వులు నివారించి ఉత్సాహము, నరముల పటుత్వము కలుగజేయును. నెలకు రు 3.

ఉదరాంతకి

చంటిడిబల రివర్ స్పీన్ వ్యాధులు సమస్త అనాసలు నివారించును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, ముక్కుచు విశే చనముకల నివారించి, బలము, రక్తవృద్ధి కలిగించును. నెలకు రు 2.

బాలాజీర్ణవటి

8 సం॥లు దాటిన పిల్లలకు తరచు కలుగు అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, నీళ్ళ విశేచనములు తెల్లగా పాలిహావులు, క్రమ ముగా కృశించుట వారించి రక్తవృద్ధి, బలము కలిగించును. నెలకు రు 1.

శతమూలికాది లేహ్యము

ఇది సుఖ మేనా వ్యాధులు, ఎరువు, తెలుపుమచ్చలు, బగ్గలుమాన్చి రక్తము వృద్ధిపరచి బలము, నరముల పటుత్వము కలిగించును. స్త్రీలబురుబాధలు, అమెరి నొప్పి నివారించి తప్పక సంతానము కలుగజేయును. లోహోద్రకసింధూర ముతో రు. 40 రు 18.

శ్రీ భుజంగరాధైర్యద్యశాల.

తాళ్ళకేపు, తూర్పుగోదావరి.

‘సెయింట్ జోన్’ లో జీన్ సెబెర్గ్.

విక్రమార్కుడి మార్కు సింహాసనం

(9 వ పేజీ తరువాయి)

యజ్ఞానికి భారతానికి ఉంది; దానికి హమ్ రెట్రక్ వున్నది. దానికి ఇంకా ఏది పడితే దానికి సంబంధం ఉంది. రేపు మనం వారి పోలీస్ తీసినపుడు ఫాస్ బాక్ లో భారత యుద్ధం, హామెట్ లో ఘోషా సీను చూపిస్తామా లేదా.”

‘చూపిస్తామనుకోండి’ అన్నాడు రాజు భయపడుతూ గుటక వేసి.

‘ఇంకేం. అలాటవుడు, మరి వాటికి సంబంధం లేదనగలమా.’

‘అనలేమనుకోండి’ అన్నాడు రాజు పసుగుతూ.

“అయినా రామాయణాన్ని ‘అదికావ్యం’ అంటారని మా మేస్తరు అన్నాడు.”

‘హాన్. అదానువు చెప్పేది. అది రైట్రే కోవచ్చు. అంటే, రామాయణం ఘట్టన పల్లివు అయినట్లుంది. కాని భారత మేముందు జరిగినటు వాకు గుర్తు. ఇంక చూడటంబావా. అది చాలా పొత్తిది. వీటి కన్న ముందరదని మెన్న ఒక సీమ దొర కూడా చెప్పాడు. ప్రింటు కోవడానికి చాల రోజులు ముందర్నించీ దాన్ని డ్రామా అడే వారుగదా. అయినా మనం ఓసని చెయ్యవచ్చు. పెద్ద బాక్సోన్ అయిడియా. బ్రాడ్ క్లెయిమ్ పాటు మనం ఓ పేరు మొదలుపెడదాం. అందులో ఓ కొంటు వర్సీ. వాదప్రతివాదన వేరిక అని దానికి హెడ్డింగు.

“ఏదిమందు? హామెట్రా, రామాయణావా. డి మ హా భారటా వా? ఏది ముందు

జరిగింది? ఎది ఘట్టన పల్లివు అయింది? అని నోటిను వేదాం. ఇందులో బయటపడే బ్రూతు ని మా మహా తీర పారాంఘిక చిత్రము వారిసుగ్రీవలో చేర్చుతాము అని కూడా చెదిరిద్దాం. అక్కడితో జనం ఓని మీద కొట్టకు పస్తారు. ప్రజలుటి వెర్రి వెగవలు. గొర్రెలమంద నైకొలజీ. ఇటు మాంధి పల్లినీటి; పిచ్చుగు గారంటి హిట్టు. సరేనా?”

‘సరేండి’ అన్నాడు రాజు విక్రమ మోహం పెట్టి.

‘మీరు ధోరగా ఉన్నాడు. ఏది ఓ హండ్ డెకు ఇలా పారయ్యండి.’

‘నో సార్. హండ్ డెడి ఈజే బాంక్. అయీ మే డెక్. టుమరోమార్నింగ్ కామ్ అన్నాడు రాజు.

‘వెరిగండి. సా. ఈ పిక్చరు వాకిస్తారుగా’ అన్నాడు ఇద్దరు ముగ్గురు.

‘వెరిత మాటండి’ అన్నాడు రాజు నవ్వి.

* * *
‘మీరు చాలా అవ్యయంచేశారు. డైరక్టు నాకే ఇస్తానని ముందర చెప్పి, తీరా వాడికి మాటిచ్చారు’ అన్నాడు అసెస్సెంట్ డైరెక్టరు రాయడు కోపంగా, బాధగా.

‘మాటేగదోయ్’ అన్నాడు రాజు ఆరు బయట గాలిపీల్చి హమ్యయ్య అనుకుంటూ.

‘ఏమీనండి మా మామయ్య పోయేం గ్నాపకం వస్తోంది. ‘క్షణక్షణముల్ ప్రభు దివ్య చిత్రముల్’ అని, అన్నాడు రాయడు దిగులుగా.

(వై వారం ప్రాడక్స్ లో రాజు)

న్యూఢిల్లీ లెఖ

(6-వ పేజీ తరువాయి)

విశ్వసింపను,” అన్నాడు విన్ స్టన్ చర్చిల్. నిజంగా ప్రజాస్వామ్యమన్నది హేతుబద్ధ మయే వుండాలి; న్యాయం, ధర్మం దానికి ప్రాతిపదికలు. దిన్ని కొదవలేము.

అయితే మనదేశంలో - ముఖ్యంగా రాజధానిలో - ప్రజాస్వామ్యం ఎలా నడుస్తున్నదంటారు?

మనుషులు జహిరంగ వీధులలో తివ్వవేసి కూచుంటారు. అమృతాడదని నిషేధించిన తినుబండారాలనే అక్కడ బహిరంగంగా అమ్మరుంటారు. ఈ విధంగా కొసన ధిక్కారం చేసేవారిపై ఎవరూ వివిధమైన చర్యా తీసుకోరు. అధివా ఏదైనా చర్య తీసుకోవడమే జరిగిందో, పార్లమెంటులో కాంగ్రెస్ సభ్యులేగావు కేసుపెట్టి గగ్గోలు చేస్తారు!

ప్రభుత్వ స్థలాలను నిస్సంకోచంగా ఆక్ర

మించుకొని స్థిరనివాసాలు ఏర్పాటుచేసుకుంటుంటే పార్లమెంటులోని ఢిల్లీ ప్రతి నిధులు వీరికి అండగా నిలుస్తారు; అందుచేత ఆ స్థలాలను ఖాళీచేయడమంటూ జరగదు. ఈ విధంగా చట్టవిరుద్ధంగా ఢిల్లీలో దాదాపు 40 వేల ఆక్రమ నివాసాలు ఏర్పడాయి. చట్టవిరుద్ధమైన ఈ కట్టడాలను ఢిల్లీ పాలకులు చట్టబద్ధం చేసి వేస్తున్నారు. భారత ప్రజల ధనాన్ని కొట్టి కొలిచి వెచ్చించి ఈ న్యూఢిల్లీ నగరాన్ని నిర్మించారు. దిన్ని సక్రమమైన స్థితిలో వుండడానికి ఒక వేపు కొలు ఖర్చవుతున్నాయి; మరికూపాల నిర్వహణకని మరి కొన్ని కొట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు. న్యూఢిల్లీ మొత్తాన్నే ఒక పెద్ద మురికిహుళంగా మార్చి వేయడానికి ఎన్నిప్రయత్నాలు జరగాలో అన్నీ మరొక వేపునుంచి జరుగుతున్నాయి. నగరం ఎలా తయారవుతున్నదో ప్రత్యక్షంగా చూడలేగాని వర్డింపలేము. లిటన్ రోడ్డుగోపున్న చైనా రాయబారి కార్యాలయానికి ఎదురుగా ఈమధ్యే ఒక మురికి కూపం వెలిసింది; ఇండియా గేట్ ప్రాంతం లో గత పడల్లీలో అక్కడ వర్డిలిన్ హోటళ్ళలో నానా కళ్యలంగా నూతనయ్యారెంది. దండిగా తిండి తినడమే పంజాబీ సంస్కృతికంటెకూ మూలకందం! కాబట్టి నగరంలో ఇలాటి మురికికూపాల సంఖ్య పెరిగిపోవలసిందేగాని తరగదు.

ఇంతెందుకు? ఒక్కసారి న్యూఢిల్లీ పురపాలక సంఘ కార్యాలయానికి వెళ్ళిచూస్తే చాలు అంతా తెలిసిపోతుంది. కార్యాలయ ఆవరణలోనే ఒక మూల విరిగిపోయిన కుర్చీలు, నిరుపయోగమైన ఇతర కొయ్యసానుస్తూ కొండలలా కుప్పలు పడి వుంటాయి. వచ్చేపోయేవాళ్ళు నడిచే నడవాలలో రాకులమీద కాగితాల కైపు కుప్పలు కుప్పలుగా అడ్డదిడ్డంగా పెట్టివుంటాయి. ఆవరణలో వున్న ఒక్కచిన్న లోటా అదృశ్యమైపోతున్నది. తమ కార్యాలయాన్నే ఇంత అల్లకల్లోలంగా తయారు చేసిన పురపాలక సంఘం నగరంలో పారి కుద్యప్రమాణాల నేమి కాపాడగలదు? పురపాలక సంఘంలో సిక్కుల సంఖ్యాధిక్యత యధాప్రకారం వుండాలని ఈమధ్య కొందరు సిక్కు సభ్యులు హాం మంత్రి పంత్ వద్దకు రాయబారం వెళ్ళారు. పంత్ వారికి తగిన సమాధానం చెప్పి పంపించారు! ఇది మన రాజధాని స్థితి!

విసిరినవల

—ఫోటో : ఎ. వి. రామమూర్తి.

మీ సౌందర్యమే మీకు భూషణము...

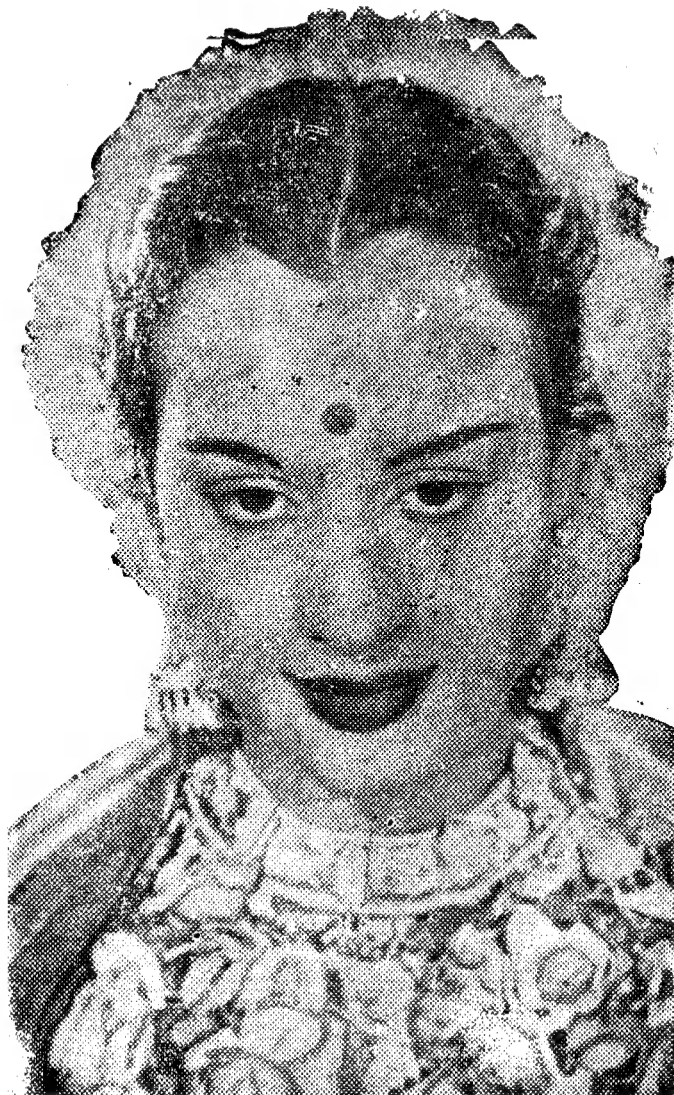
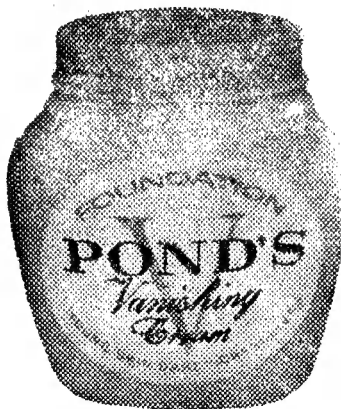
మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు మనోహరముగా ఉంచు

కానుటకు **పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును** వాడండి!

శరీరై నమరియ్య మంతువలెనున్న పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ చర్మమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని చక్కగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుతుంది. పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీము జీగురుగా ఉండదు. అది రాసుకొన్న మరుక్షణములోనే కనపడకుండా పోతుంది మరియు దానిని చూడటం అధుకానే ముందు వాడులే చూడదును గంటలం దరచి అందుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

చర్మమును పుడ్రువలచే క్రీమ్

ప్రతి లాత్రి మీ చుట్టూను పౌండ్స్ ఫోర్డ్ క్రీమును చుట్టి చాచుకొండి. అది చర్మమును పూర్తిగా స్వచ్ఛమై ఉంచుతుంది మరియు చర్మములోని నూళ్ళు రంధ్రములు పొడిగా జీగురుగా అట్టాటమే వాళ్ళ చర్మముయొక్క రుదుత్వము పోకుండా చూడ వాపాడుతుంది.

ఉచిత పుస్తకము

"Lovelier with Pond's" అనే సౌందర్యమును గురించిన ఇంగ్లీషు పుస్తకము కావాలని వ్రాయండి. దానిలో ముఖవర్ణము మరియు సౌందర్య రక్షణను గురించి ఎన్నో ఉపయోగకరమైన సలహాలు ఉన్నాయి. పుస్తకము పంపించుటయే 25 నయా పైసల రహితా విక్రయ వంపుకూ ఈ ఎత్రనుకు వ్రాయండి: పి.ఓ. బాక్సు 1612, డిపార్టుమెంట్ 28వ, బొంబాయి 1.

రిస్ట్రా. పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిమితమైన బాధ్యతలో యు ఎస్.ఎల్. సంస్థాపించబడినది)